اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

سه‌شنبه
• ۲۳ دی ۱۳۹۹
• ۲۸ جمادی‌الاول ۱۴۴۲
• ۱۲ ژانویه ۲۰۲۱

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۷۰۵ • پیاپی ۳۰۲۳ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۲۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

تسویه حساب در سختی هنر نیست

روز گذشته بیست‌وچهارمین مراسم روز ملی صادرات در حالی برگزار شد که باتوجه به رعایت پروتکل‌های بهداشتی، تنها مدیران عامل و روسای هیات مدیره شرکت‌های برگزیده جایزه در این مراسم حضور داشتند. در این مراسم از ۵۶ صادرکننده برتر با اهدای تندیس و لوح، تقدیر به‌عمل آمد. یک شرکت برای دریافت مدال افتخار صادرات کشور، ۸ شرکت برای دریافت تندیس صادرکننده ممتاز ملی و ۴۷ شرکت برای دریافت تندیس صادرکننده نمونه ملی در سال ۱۳۹۹ انتخاب شدند.

۲

دستپخت جدید سیاست‌گذاران برای فولاد

ساز ناکوک تنظیم بازار

در ماه‌های گذشته نام وزارت صنعت، معدن و تجارت و تنظیم بازار فولاد با حاشیه‌های بسیاری همراه بوده است؛ حاشیه‌هایی که حتی به تغییر چندباره وزیر منجر شده‌اند. این روزها نیز وعده آقای وزیر برای کاهش نرخ فولاد جنجال آفرین شده است. شاید اصرار نمایندگان مجلس شورای اسلامی به کاهش نرخ این محصول با استدلال کاهش نرخ مسکن را هم باید در این التهابات موثر دانست، این در حالی است که نرخ فروش شمش در بورس کالا از نرخ جهانی این محصول تبعیت می‌کند؛ بنابراین نمی‌توان در برهه‌ای که نرخ جهانی یک محصول رو به صعود است، انتظار حرکتی خلاف این قاعده را داشت. به‌علاوه، قیمت‌ها در بازار از دستورات تبعیت نمی‌کنند، بلکه در هر شرایطی بازار راه خود را می‌رود. درنتیجه نباید با اقدامات نادرست زمینه سودجویی را برای عده‌ای خاص فراهم کرد. اعتراضات به‌قدری شدت گرفت که چند روز بعد از طرح مسئله کاهش قیمت پایه فولاد، خبری روی خروجی خبرگزاری‌ها قرار گرفت که در ادامه بسیاری معنای تلویحی تاکید جهانگیری را لغو ابلاغیه وزارت صنعت، معدن و تجارت دانستند.

۱۵و۱۱

نگاهی به وضعیت تجارت دخانیات در کشور

دوراهی دود و درآمد

۷

عکس: ایلنا

سرمقاله

توسعه صادرات با تولید صادرات محور ۲

یادداشت‌های امروز

مدیریت اتلاف سرمایه ملی ۴

بازار فولاد برای سودجویی مهیاست ۶

اورا سیا فرصتی که نباید از دست برود ۷

برای زمین و وام مسکن برنامه داریم ۱۵

گفت و گو

بخش خصوصی پشتوانه‌ای برای سرمایه‌گذاری ندارد ۱۲

تحلیل روز

افزایش اشتغالزایی صنعت کاهش اشتغال در خدمات ۳

گزارش روز

یک فرمول پرحاشیه ۴

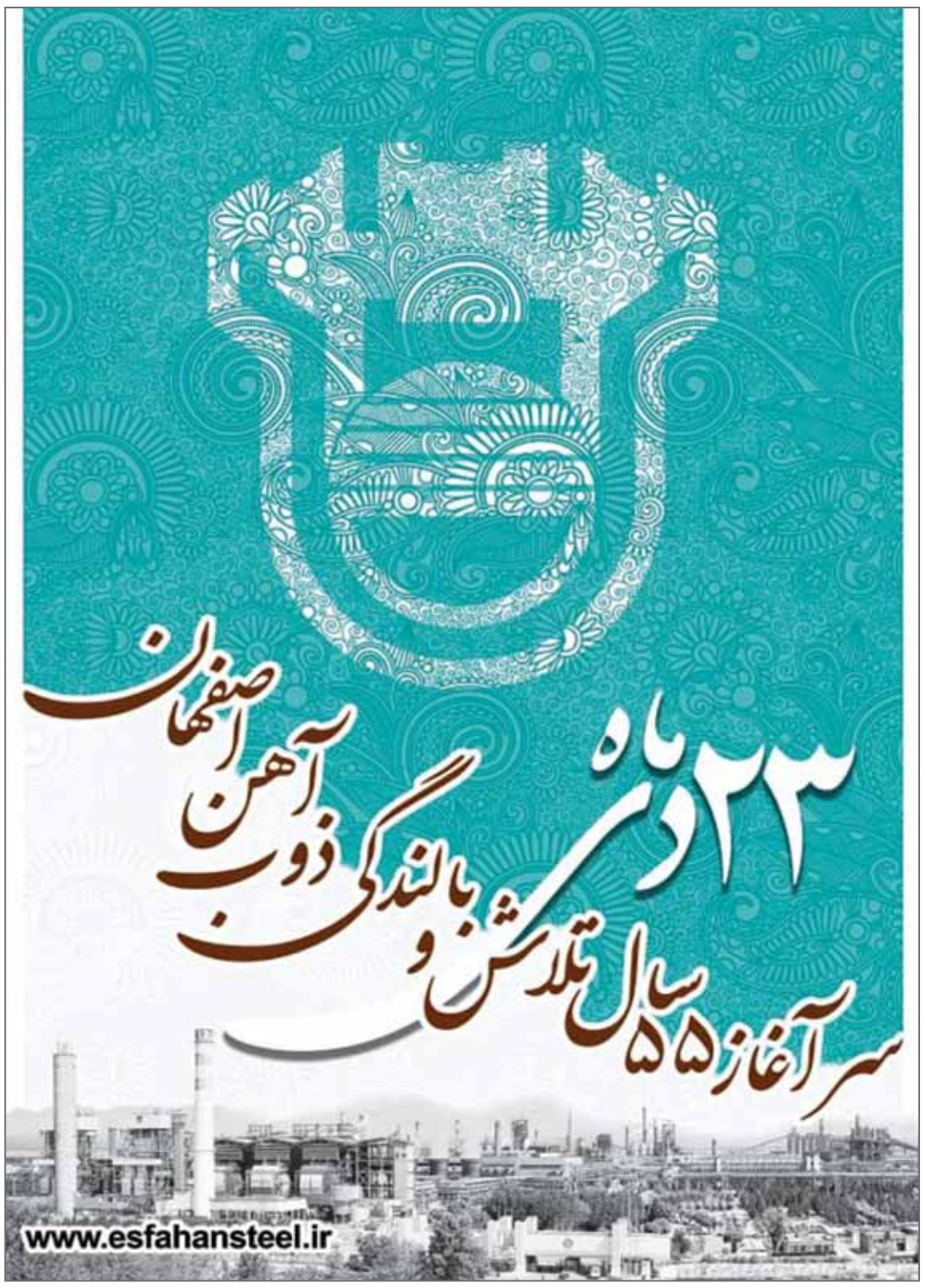
انا لله و انا الیه راجعون

جناب آقای مهندس داریوش رشیدی

مدیریت محترم ناحیه آهن‌سازی شرکت فولاد مبارکه اصفهان

با نهایت تأسف و تألم درگذشت والده مکرمه را خدمت شما و خانواده محترم تسلیت عرض نموده، از درگاه خداوند متعال برای روح پاک آن مرحومه علو درجات و مغفرت الهی و برای جنابعالی و سایر بازماندگان محترم صبر و شکیبایی مسألت داریم.

شرکت توسعه صنایع نفت و گاز سرو

سر مقاله

توسعه صادرات با تولید صادرات محور

غلامعلی رموی
کارشناس اقتصادی

از سال ۱۳۷۶، ۲۹ مهر با تصویب شورای فرهنگ عمومی کشور، به‌عنوان روز ملی صادرات تعیین شد. تعیین یک روز از روزهای سال برای صادرات ضمن ترویج فرهنگ صادرات و تقدیر از فعالان اقتصادی، فرصتی برای تبادل افکار و شناخت تنگناهای صادراتی است. امسال شیوع کرونا برگزاری این مراسم را چند ماه به تعویق انداخت و در نهایت هم مراسم برای رعایت پروتکل‌های بهداشتی به‌صورت محدودتر برگزارشد.

صادرات به‌عنوان موتور محرکه اقتصاد و رمز بقای کشورها در بازارهای جهانی نقش مهمی در عرصه اقتصاد ایفا می‌کند. در این بین تقویت ظرفیت‌های تولید و هموارسازی راه توسعه صادرات از وظایف دولت‌هاست.

از سوی دیگر دستیابی به خوداتکایی در تولید، سنگ بنایی است بر رشد و توسعه کشور که می‌تواند رونق فضای کسب‌وکار، رشد اشتغال، کاهش بیکاری و در مجموع رونق اقتصادی کشور را به‌دنبال داشته باشد.

در حوزه اقتصاد و مدیریت نظام تولید صادرات‌محور و استفاده از تولیدات و محصولات داخلی باوجود همه تاکیدات، نتایج قابل‌قبول ارزیابی نمی‌شود و لازم است ضمن بررسی و کالبدشکافی موضوع با همکاری و هماهنگی حوزه‌های ذی‌ربط به راهکارها و شیوه‌های اجرایی مناسبی دست یابیم.

در حوزه سازماندهی و مدیریت جریان تولید کشور خلأهای بسیار زیادی وجود دارد که این خلأها از استقرار نیافتن یک شیوه و نظام مناسب تولیدی از آغاز فرآیند توسعه ناشی می‌شود.

نظام تولید بومی به‌سبب برخی نابسامانی‌های ناشی از اتخاذ سیاست‌های کوتاه‌مدت و راهکارهای خودکامانه حاکمان کشور در قبل از پیروزی انقلاب از اساس بر بنیان مناسبی طراحی نشده و در دوران بعد از پیروزی انقلاب نیز به‌سبب تحولات و مشکلات سیاسی متاثر بر جریان اقتصادی از یک سو و اجرا نشدن برنامه‌های مناسب اقتصادی، فرهنگی از سوی دیگر نتوانست مراحل رشد مناسب و مورد انتظار را طی کند. دستیابی به قله‌های افتخار و موفقیت یک کشور در گرو ارتقای جایگاه علمی و توان اقتصادی آن کشور ارزیابی می‌شود و این موضوع نیز حاصل نمی‌شود، جز با همکاری همه ارکان این زنجیره.

بنابراین برای ارتقای جایگاه نظام تولید کشور و افزایش توان اقتصادی آن لازم است تمامی برنامه‌ریزی‌ها و امور مرتبط با موضوع توسعه با همکاری همه ارکان این زنجیره انجام شود، این در حالی است که بسیاری از تولیدکنندگان از مشکلات فعالیت تولیدی در کشور و حمایت نکردن دولت و نبود بازار مناسب گلایه می‌کنند.

از سوی دیگر مصرف‌کننده داخلی از کیفیت محصولات تولیدی راضی نیست و نگاه خود را از تولیدات داخلی به محصولات مناسب خارجی دوخته است. دولت از رکود تورمی و مشکلات ناشی از رونق نیافتن فضای کسب‌وکار بسیار نگران است و افزایش یا دوام این شرایط را برای جامعه به هیچ وجه مناسب نمی‌داند.

گروهی معتقدند نظام بانکی کشور از کارآمدی مناسبی برای حمایت از تولید برخوردار نیست و از سویی تهدید سرمایه‌گذاری‌های غیرمولد را عامل این ناکارآمدی می‌دانند. اما همه این ارکان مختلف در یک موضوع با هم متفق‌اند و آن اینکه ادامه روند موجود برای بقا و دوام نظام اقتصادی کشور مناسب نیست.

این اتفاق‌نظر می‌تواند نقطه آغاز مناسبی باشد برای برون‌رفت از شرایط موجود و رونق تولید مناسب. برون‌رفت از این فضا یعنی رفع گره‌های اشتغال، مهار تورم، جلوگیری از رکود و بسیاری از موضوعات مبتلابه جامعه؛ شرایطی که تنها با رونق فضای تولید و کسب‌وکار و انجام فعالیت‌های مولد ایجاد خواهد شد.

رسیدن به این مهم نیز تنها از مسیر تعامل سازنده و مناسب مردم، تولیدکنندگان و دولت امکان‌پذیر است. فعالیت و تلاش ۳ رکن یادشده به‌صورت توامان می‌تواند راهگشای مشکلات تولید، مصرف و مدیریت منابع باشد و البته مجاهدت هر یک از این ارکان به‌تنهایی نیز برای حصول نتیجه کافی نخواهد بود. در این شرایط دولت با اصلاح و تصویب قوانین و مقررات تلاش دارد بسترهای لازم را برای رونق فضای کسب‌وکار فراهم کند اما در همین موضوع نیز اگر اصلاحات و رفع موانع و قوانین حاکم بر روابط تولید و تجارت به‌صورت یکپارچه و هماهنگ انجام نشود وضع قوانین و اصلاح آنها نیز تاثیر مناسبی نخواهد داشت. نظام مالیاتی کشور، سیستم بانکداری در خدمت صنعت و توسعه، فراهم کردن سیاست‌های تشویقی و ترغیبی برای تولید، تسهیل واردات مواد اولیه و ماشین‌آلات صنعتی، حمایت از اختراعات و ابداعات، محافظت از سرمایه‌های مردم در نظام اقتصادی و بانکی، پالایش نظام بورس از فعالیت‌های غیرحرفه‌ای و مخرب، حذف مدیران دولتی انتصابی در بنگاه‌های بزرگ دولتی و انحصاری و رفع بسیاری موضوعات دیگر می‌تواند بستر را برای رونق تولید صادرات‌محور فراهم کند.

معاون اول رئیس‌جمهوری در مراسم روز ملی صادرات

تسویه حساب در سختی، هنر نیست

روز گذشته بیست‌وچهارمین مراسم روز ملی صادرات در حالی برگزار شد که باتوجه به رعایت پروتکل‌های بهداشتی، تنها مدیران عامل و روسای هیات مدیره شرکت‌های برگزیده جایزه در این مراسم حضور داشتند. در این مراسم از ۵۶ صادرکننده برتر با اهدای تندیس و لوح، تقدیر به‌عمل آمد. یک شرکت برای دریافت مدال افتخار صادرات کشور، ۸ شرکت برای دریافت تندیس صادرکننده ممتاز ملی و ۴۷ شرکت برای دریافت تندیس صادرکننده نمونه ملی در سال ۱۳۹۹ انتخاب شدند.

نخستین بار نیست که ارز چندنرخی می‌شود

اسحاق جهانگیری- معاون اول رئیس‌جمهوری: کشور در شرایط سختی است؛ از یک سو تحریم‌ها هستند که از نظر اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کار را برای تک‌تک آحاد جامعه سخت کرده‌اند. کرونا هم در کنار این موضوع مشکل ایجاد کرده است؛ چه از نظر بهداشتی و چه از نظر اقتصادی و اجتماعی. تحلیل شخصی من این است که انسان‌ها در سختی‌ها باید خودشان را نشان دهند. روزهای سخت همه از مسئولیت فرار می‌کنند، یک نفر باید قربانی شود و مسئولیت کار را برعهده بگیرد. باید هم‌پیمانی داشته باشیم تا از این شرایط سخت عبور کنیم. هنر نیست که یک نفر در سختی‌ها، نقاط ضعف را پررنگ کند تا تسویه‌حساب کند. سال ۹۲ که کار را شروع کردیم ۳ نرخ ارز وجود داشت. برخی طوری حرف می‌زنند که انگار نخستین بار است که این اتفاق در جمهوری اسلامی افتاده است. در دولت مهندس موسوی، ۸ سال دلار به‌صورت دستوری ۷ تومان بود. در دولت آقای هاشمی یک نرخ ۱۷۵ تومان، یک نرخ ۳۰۰ تومان و یک نرخ آزاد وجود داشت. در دولت آقای خاتمی تا سال ۸۰ تلاش کردیم نرخ ۳۰۰ تومان را حذف کنیم و بعد تک‌نرخی شد. در دوره آقای احمدی‌نژاد هم ۳ نرخ وجود داشت. نخستین کار ما برداشتن نرخ ۱۲۲۴ توان بود که ارز را دونرخی و فاصله را کم کردیم. در سال ۹۷ شرایطی ایجاد شد که دولت تصمیم گرفت ارز ۴۲۰۰ تومانی بدهد که این تصمیم برای چند ماه بود و در مرداد همان سال افزایش داد و به ۴۴۰۰ تومان رسید اما بعدا و با جلسه حضور سران تصمیم گرفته شد به نرخ ۴۲۰۰ تومان برگردد و در همین نرخ ثابت شود. قبل از این ۳ سال، درآمد نفتی به ۱۲۰ تا ۱۳۰ میلیارد دلار هم رسیده و در حداقل‌ترین حالت خود ۵۰ میلیارد دلار بود. اما سال گذشته درآمد نفتی ما به ۸ میلیارد دلار رسید که امسال از این رقم هم کمتر است.

هرگز منع صادراتی نداشته‌ایم

علیرضا رزم‌حسینی - وزیر صنعت، معدن و تجارت: از ۱۱ آبان میانگین واردات روزانه ما از ۹۵ هزار تن به ۱۰۱ هزار تن و حتی تا ۳۸۰ هزار تن رسیده که عمده این محصولات مربوط به مواد اولیه و کالاهای ضروری بوده است. این موضوع نشان داد که تسهیل‌گری می‌تواند اتفاق مبارکی در اقتصاد کشور باشد. مصوبه تکمیلی را به دولت ارجاع دادیم و قرار بود دیروز بررسی شود که وقت نشد اما طی این هفته یا هفته آتی در دستور کار قرار خواهد گرفت. از ۲۲ آبان که مصوبه ۱۷۷ دولت اجرا شد ۱۰ میلیارد و ۳۰۰ میلیون دلار در سامانه جامع تجارت ثبت پرونده شد و از این میزان ۳ میلیارد دلار ثبت سفارش نهایی شده است. تا پایان سال حتما افزایش صادرات خواهیم داشت و این کسری ۱.۶ میلیارد دلاری در تراز تجاری کاهش خواهد یافت. به‌علاوه اینکه تا امروز از صدور بخشنامه‌های خلق‌الساعه جلوگیری و سعی شده سیاست‌های کشور برای فعالان اقتصادی باثبات‌تر باشد. ما در وزارت صنعت، معدن و تجارت بنگاه خبرپراکنی نداریم و امیدواریم اعتبار رسانه‌ای در کشور زیر سوال نرود و شفاف‌سازی و اطلاع‌رسانی به‌موقع انجام شود. در ضمن با تاکید بر اینکه به‌دنبال حذف امضاهای طلایی و امتیازات ویژه هستیم، هرگز منع صادراتی نداشته‌ایم و نخواهیم داشت. برخی از بخشنامه‌ها مربوط به گذشته است. بنده از روزی که به وزارت صنعت، معدن و تجارت آمدم به‌هیچ وجه موافق قیمت‌گذاری دستوری نبوده و نیستم، حتی در موضوع ارز نیز موافق قیمت‌گذاری دستوری نیستم. درباره فولاد بخشنامه‌ای در زمان سرپرست قبلی وزارت صنعت، معدن و تجارت به ستاد اقتصادی دولت فرستاده شده بود و ما آن بخشنامه را دنبال می‌کنیم. در بورس‌های مختلف دنیا نیز برای محصولات یک قیمت پایه تعیین می‌کنند و سقف آزاد است. وزارت صنعت، معدن و تجارت سهم عمده‌ای در بازار سرمایه دارد و ما مدافع سهامداران خرد بازار سرمایه هستیم. شرکت‌های فولادی به‌دلیل افزایش نرخ ارز صادرات خوبی داشته‌اند و امیدوارم در این مدت کوتاهی که بنده در وزارت صنعت، معدن و تجارت هستم، با کمک دولت و شخص رئیس‌جمهوری بتوانیم قدمی هرچند کوچک در جهت افزایش صادرات برداریم.

ابلاغ مصوبه تکمیلی رفع تعهد ارزی صادرکنندگان

حمید زادبوم- معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت: بحث رفع تعهد ارزی صادرکنندگان از سال ۹۷ با صدور بخشنامه‌های مختلف دچار فرازوفرودهایی شده بود اما از آبان با مصوبه ۱۷۷ دولت آرامش نسبی به این بخش بازگشت. طبق دستور وزیر صنعت، معدن و تجارت، کارگروهی در وزارتخانه با حضور نمایندگان اتاق‌های بازرگانی، اصناف و تعاون و گمرک و سازمان توسعه تجارت برای بررسی مشکلات صادرکنندگان تشکیل شد که از آبان تاکنون ۱۲ جلسه داشتیم. یکی از خروجی‌های این جلسه، تهیه یک مصوبه تکمیلی برای مصوبه ۱۷۷ دولت است که به‌زودی ابلاغ می‌شود که آرامش بیشتری به صادرکنندگان برای رفع تعهد ارزی می‌دهد. تمرکز ما برای صادرات به ۱۵ کشور همسایه و ۲ کشور هند و چین بوده و ارزش افزوده کالاهای صادراتی دارای اولویت است.

برخی می‌گویند همین امروز باید از خام‌فروشی جلوگیری کرد اما این امر امکان‌پذیر نیست و جلوگیری از خام‌فروشی در طول زمان رخ می‌دهد.

گلوگاه اصلی صادرات غیرنفتی، بانک مرکزی است

محمدرضا پورابراهیمی- رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی: گلوگاه اصلی ما در بخش صادرات، بانک مرکزی است. اگر بانک مرکزی را مدیریت نکنیم انتظارات‌مان برای بهبود صادرات محقق نمی‌شود. در ترخیص مواد اولیه دیدیم که می‌توان مشکلات را حل کرد. باید درباره دو موضوع تصمیم‌گیری شود؛ موضوع نخست تعهدات ارزی با روش منطقی همزمان با تسهیل امور با واقعیات اقتصادی است تا هیچ دلاری از کشور در خارج نماند.

ابهامات بازگشت ارز صادراتی سال ۹۷ باقی مانده و همچنان بلاتکلیف است. بسیاری از صادرکنندگان به‌دلیل مشکلات ناشی از تعهدات ارزی نتوانسته‌اند در مراسم امروز حضور یابند.

بارها در شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی در این زمینه صحبت شده و می‌توان تعهدات ارزی ناشی از صادرات مربوط به دوره‌های قبل تاکنون را حل کرد. موضوع دوم مربوط به سامانه جامع تجارت است.

مصوبه ۱۷۷ ستاد هماهنگی اقتصادی دولت چند حالت شامل تهاتر، واردات در برابر صادرات و... را برای تسویه ارزی در نظر گرفته است.

سوال من این است که چرا سامانه جامع تجارت که مبنای تصمیمات ماست فقط یک آپشن دارد و یک مورد را عملیاتی می‌کند؟ در حال حاضر در سامانه فقط برای حوزه تهاتر اقدام می‌شود که آن هم برای شرکت‌های پتروشیمی راحت است.

این شرکت‌ها ارز را به سامانه نیما می‌آورند و سپس تسویه می‌کنند اما برای بقیه صادرکنندگان هنوز تعیین‌تکلیف نشده است.

نکته بعدی این است که اگر مبنای تسویه ارز را براساس یک نرخ مشخص نکنیم، امکان تحقق اهداف صادراتی کشور وجود نخواهد داشت.

چه گلی با ارز ۴۲۰۰ تومانی به سرمان زدیم که حال با ارز نیمایی بزنیم؟ چرا اجازه نمی‌دهیم عرضه و تقاضا نرخ ارز را مشخص کند؟ تعیین نرخ تعادلی ارز در کاهش نرخ ارز هم موثر خواهد بود. ارزش پول ما یک‌پنجم شده و تراز تجاری کشور نیز ۱.۷ میلیارد دلار منفی است. هم‌اکنون باید از صادرات حمایت کرد.

امضای مرحله سوم قراردادهای نگهداشت تولید نفت

قراردادهای مرحله سوم طرح نگهداشت و افزایش تولید نفت به ارزش یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلار با شرکت‌های ایرانی امضا شد. این پروژه‌ها با ارزشی افزون بر یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلار در حوزه عملیاتی شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب (شامل میدان‌های بینک، سولابدر، لالی بنگستان، گچساران ۳ و ۴، گلخاری، بی‌بی‌حکیمه و اهواز ۲، ۳ و ۵ در استان‌های بوشهر، فارس، خوزستان، کهگیلویه‌وبویراحمد) و شرکت نفت فلات قاره ایران (شامل میدان رشادت در حوزه دریایی استان هرمزگان در خلیج‌فارس) قرار دارند.

ایجاد ظرفیت‌های جدید صادرات نفت

وزیر نفت گفت: در شرایط تحریم ظرفیت‌های زیادی در حوزه نفت ایجاد شد و ایران در زمینه صادرات و فروش نفت با قبل از سال ۹۷ قابل‌مقایسه نیست. بیژن زنگنه در آیین امضای قرارداد مرحله سوم نگهداشت تولید بیان کرد: یک درصد افزایش ضریب تولید نفت خام معادل ۷ میلیارد می‌شود که با نفت ۴۰ دلاری درآمدی ۳۰۰ میلیارد دلاری به‌دنبال خواهد داشت، بنابراین افزایش ضریب بازیافت باید به خواست و توقع ملی تبدیل شود.

وی سرمایه‌گذاری در حوزه افزایش ضریب بازیافت را الزامی برشمرد و افزود: در این مرحله یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری انجام می‌شود که ۱۰۰ هزار بشکه در روز به تولید نفت اضافه کرده و درآمدی معادل یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار در سال ایجاد خواهد کرد؛ بنابراین سرمایه‌گذاری در کمتر از یک سال بازمی‌گردد. زنگنه تاکید کرد: همه این قراردادها فقط با پیمانکاران ایرانی منعقد شده و ۷۲ درصد ارزشی تجهیزات نیز ساخت داخل است، همچنین تمام منابع از بازار سرمایه تامین می‌شود و این برای نخستین بار است. وی با بیان اینکه پیش از این میلیاردها دلار هزینه شد اما افزایش تولید اتفاق نیفتاد، گفت: در این قراردادها پیمانکار پول خود را از محل افزایش تولید دریافت می‌کند. همه این قراردادها نیز با انجام مناقصه واگذار شده و فقط یکی دو مورد بدون انجام مناقصه به قرارگاه خاتم‌الانبیا واگذار شده است. وی با اشاره به اینکه انعقاد این قراردادها در شرایط تحریم‌ها اتفاق افتاد، افزود: تلاش کردیم در شرایطی که به‌دلیل تحریم ۱۴.۵ درصد سهم وزارت نفت از صادرات نفت از بین رفت، برای پیمانکاران کار درست و امید و اشتغال ایجاد کنیم.

سهم‌مان را از بازار پس می‌گیریم

مدیرعامل شرکت ملی نفت نیز در این مراسم با تاکید بر بازپس‌گیری سهم‌مان از بازار گفت: در سال ۹۶ قراردادهای بالادستی تنظیم و تصویب شد که در سال ۹۷ نیز به تصویب شورای اقتصاد رسید و نخستین و دومین مرحله آن به ترتیب در سال ۹۷ و مرداد ۹۹ به امضا رسید و امروز نیز شاهد مرحله سوم این قراردادها هستیم که شامل ۲۹ پروژه در خشکی، ۴ پروژه در دریا و فراساحل برای رسیدن به افزایش تولید حداقل ۲۸۰ هزار بشکه‌ای در روز است.

به گزارش ایلنا، مسعود کرباسیان اظهار کرد: ۷.۲ میلیارد دلار برای این پروژه‌ها سرمایه‌گذاری می‌شود که در مناقصات آنها ۱۷ شرکت اکتشاف و تولید ایرانی در بالادست شناسایی شدند. همچنین ۱۶ شرکت حفاری و ۲۲ شرکت EPC ایجاد شد. مدیرعامل شرکت ملی نفت گفت: پروژه‌های مرحله اول ۸۰۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری و ۷۵ هزار بشکه افزایش تولید داشته که به پیشرفت فیزیکی و تولید زودهنگام در برخی پروژه‌ها دست یافتیم و این نوید را می‌دهد که در زمان کوتاه با توان داخلی به نتیجه برسیم.

ویژه تر از خبر

آزادسازی منابع ارزی، اولویت نخست روابط ایران-کره

معاون سیاسی وزیر امور خارجه گفت: از نظر ما مسدود ماندن منابع ارزی ایران در کره بیش از آنکه به‌دلیل تحریم‌های ظالمانه امریکا باشد، ناشی از فقدان اراده سیاسی دولت کره جنوبی است.

به گزارش مهر، چوی جونگ کان، معاون اول وزارت امور خارجه کره جنوبی که در رأس هیاتی از مقامات سیاسی و مالی آن کشور به تهران سفر کرده با سید عباس عراقچی، معاون سیاسی وزیر امور خارجه کشورمان دیدار و گفت‌وگو کرد. عراقچی با اشاره به ناموفق ماندن مذاکرات مختلفی که در این مدت با مقامات کره‌ای به‌ویژه توسط بانک مرکزی کشورمان صورت گرفته، از قائم‌مقام وزیر امور خارجه آن کشور خواستار اهتمام جدی سئول برای یافتن سازکار لازم برای حل این موضوع، به‌عنوان اولویت اول در روابط دو کشور شد. مقام کره‌ای نیز تاکید کرد: فراهم آوردن دسترسی ایران به منابع ارزی‌اش در کره از جمله اولویت‌های دولت آن کشور نیز است و سئول مصمم است که این موضوع را تا حل نهایی پیگیری کند.

عراقچی در پاسخ به درخواست قائم‌مقام وزیر خارجه کره مبنی بر کمک به حل موضوع توقیف نفتکش کره‌ای خاطرنشان‌کرد: توقیف این کشتی در خلیج‌فارس و آب‌های ایران اقدامی برپایه ملاحظات فنی و به‌دلیل آلودگی زیست‌محیطی بوده و رسیدگی به موضوع ازسوی مقامات قوه قضاییه آغاز شده است. معاون سیاسی وزیر امور خارجه به طرف کره‌ای توصیه کرد از سیاسی کردن موضوع و تبلیغات بی‌حاصل خودداری کرده و اجازه دهد روال قانونی رسیدگی در دادگاه مربوطه در آرامش طی شود.

روی خط سیاست

مهلت ۲۴ ساعته پلوسی برای برکناری ترامپ

رئیس مجلس نمایندگان امریکا به معاون رئیس‌جمهوری این کشور ۲۴ ساعت فرصت داد تا با اعمال متمم ۲۵ قانون اساسی، ترامپ را برکنار کند. به گزارش ایرنا، نانسی پلوسی شامگاه یکشنبه در نامه‌ای به اعضای دموکرات مجلس نمایندگان این مطلب را مطرح و تصریح کرده در غیر این صورت ترامپ استیضاح خواهد شد. در نامه رئیس مجلس نمایندگان امریکا روند استیضاح این‌گونه توضیح داده شده که ابتدا استنی هایر، رهبر اکثریت دموکرات‌ها در مجلس نمایندگان خواستار موافقت یکپارچه برای ارائه قطعنامه جیمی راسکین، عضو دموکرات این مجلس می‌شود. این قطعنامه معاون رئیس‌جمهوری را به تشکیل و حرکت کابینه برای فعال کردن متمم ۲۵ قانون اساسی برای اعلام عدم توانایی رئیس‌جمهوری در اجرای وظایف خود فرامی‌خواند، پس از آن معاون رئیس‌جمهوری بلافاصله اختیارات را به‌عنوان سرپرست ریاست‌جمهوری در دست می‌گیرد. پلوسی در نامه خود تاکید کرده است: در محافظت از قانون اساسی و دموکراسی خود، فوری عمل خواهیم کرد، زیرا این رئیس‌جمهوری تهدیدی قریب‌الوقوع برای هر دو است. هرچه روزها می‌گذرد، وحشت حمله مداوم به دموکراسی ما توسط این رئیس‌جمهوری شدت می‌گیرد و نیاز فوری به اقدام نیز بیشتر می‌شود.

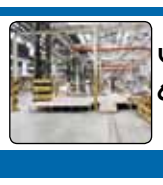
روابط ایران و پاکستان عالی است

نخست‌وزیر پاکستان در دیدار با پژوهشگران و چهره‌های ارشد رسانه‌ای این کشور با اشاره به سابقه ارتباطات اقتصادی با ایران گفت، امروز می‌توانم بگویم که روابط بسیار عالی میان دو کشور برقرار است. به گزارش ایرنا به نقل از منابع رسمی پاکستان، عمران‌خان در این نشست با اشاره به سیاست خارجی مستقل اسلام آباد به‌منظور تقویت روابط با کشورهای همسایه و دوست، افزود: طی سال‌های اخیر تفاهم خوبی برای تحکیم روابط پاکستان با جمهوری اسلامی ایران برقرار شده است. وی در پاسخ به پرسش‌های مختلف مرتبط با سیاست خارجی و روابط با همسایگان گفت: در زمان آغاز کار دولت حزب جنبش عدالت، شاید روابط دوجانبه با ایران در سطح اطمینان‌بخشی نبود اما امروز می‌توانم بگویم که روابط بسیار عالی میان دو کشور برقرار است. نخست‌وزیر پاکستان که همواره بر لزوم لغو فوری تحریم‌های غیرقانونی امریکا علیه ایران تاکید کرده، افزود: ما تفاهم خوبی با ایران برای توسعه روابط داریم. عمران‌خان در واکنش به تصمیم ایران، پاکستان و ترکیه برای راه‌اندازی قطار کانتینربر اکو و همزمان گشایش دومین مرز رسمی ایران و پاکستان، با اشاره به تحریم‌های ضدایرانی و کارشکنی آن در توسعه تجارت میان دو کشور اظهار کرد: متاسفانه ایران با تحریم‌هایی مواجه است که جلوی توسعه همکاری‌های تجاری پاکستان با آن کشور را گرفته است. نخست‌وزیر پاکستان اواخر آبان سال گذشته طی سخنانی در همایش بین‌المللی صلح و توسعه در جنوب آسیا و خاورمیانه در اسلام‌آباد گفت: پاکستان در صورت لغو تحریم‌های ضدایرانی و بهبود روابط تهران و واشنگتن، می‌تواند از ظرفیت‌های اقتصادی ایران بهره ببرد. وی با ابراز امیدواری نسبت به ازسرگیری گفت‌وگوها میان ایران و غرب، تاکید کرد: جمهوری اسلامی ایران در صورت لغو تحریم‌ها این ظرفیت را دارد که به قدرت واقعی اقتصادی در منطقه تبدیل شود.

موضوع نفتکش کره را سیاسی نکنید

سخنگوی وزارت خارجه با اشاره به سفر هیات کره جنوبی به ایران گفت: در حال حاضر این هیات در حال دیدار با وزیر امور خارجه کشورمان است. به گزارش ایسنا، سعید خطیب‌زاده در نشست خبری این هفته خود ادامه داد: این هیات با آقای عراقچی، معاون سیاسی وزیر خارجه کشورمان دیدار و رایزنی کرد. وی با تاکید بر اینکه سیاسی کردن موضوع نفتکش توقیف شده کره‌ای ازسوی دولت این کشور و سایر کشورها به حل این موضوع کمکی نمی‌کند، گفت: در وزارت خارجه تلاش کرده‌ایم که کمک‌های لازم کنسولی و غیرکنسولی را به سرنشینان این کشتی توقیف‌شده ارائه کنیم تا آنها در سلامت و آرامش باشند.

گسترش صنعت
سه‌شنبه
۲۳ دی ۱۳۹۹
۲۸ جمادی‌الاول ۱۴۴۲
۱۲ ژانویه ۲۰۲۱
شماره ۱۷۰۵
پیاپی ۳۰۲۳

یک فرمول پر حاشیه

۱۴۰۰ واردات خودرو آزاد می‌شود؟

مهار تورم در گرو استقلال بانک مرکزی

www.sanatnewspaper.com

براساس داده‌های شاخص نرخ بیکاری مرکز آمار مشخص شد

افزایش اشتغالزایی صنعت کاهش اشتغال در خدمات

آخرین آمارهای ارائه‌شده از سوی مرکز آمار ایران در حالی نرخ بیکاری کشور در پاییز سال جاری را ۹.۴ درصد اعلام کرده که نرخ مشارکت جمعیت کشور در اقتصاد نسبت پاییز سال گذشته، کاهش ۲.۹ درصدی داشته و این نرخ از ۴۴.۳ به ۴۱.۴ درصد رسیده است. این مهم در حالی است که به‌نظر می‌رسد شیوع ویروس کرونا سبب کاهش جمعیت فعال اقتصادی در سال جاری شده است. پیش‌بینی می‌شود با انجام واکسیناسیون عمومی این مانع از سر راه بازار کار کشور کنار برود. با این همه، تحلیل‌ها بازگشت به دوره اشتغالزایی سال‌های ۹۳ تا ۹۸ را در کوتاه‌مدت نامحتمل کرده‌است. صمت در تحلیل پیش‌رو به این موضوع پرداخت که در پاییز سال جاری بخش صنعت بیش از یک سوم مشاغل کشور را تامین کرده اما نرخ اشتغالزایی بخش خدمات به‌دلیل شیوع کرونا یک درصد کاهش داشته است.

عکس: آیدا فریدی

براساس آخرین گزارش منتشرشده از مرکز آمار ایران در پاییز سال جاری، جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر کشور به ۶۲ میلیون و ۴۴۰ هزار نفر رسید که از این تعداد ۵۸.۶ درصد که معادل ۳۶ میلیون و ۵۹۱ هزار نفر است، جمعیت غیرفعال اقتصادی هستند و ۲۵ میلیون و ۸۴۹ هزار نفر نیز جزو جمعیت فعال اقتصادی به‌شمار می‌روند. منظور از جمعیت فعال، افراد شاغل یا جویای کار است اما منظور از جمعیت غیرفعال افرادی هستند که نه شغلی دارند و نه به‌دنبال یافتن شغلی می‌گردند. این آمار بیانگر آن است که جمعیت فعال کشور در فاصله پاییز ۹۸ تا پاییز ۹۹، ۲.۹ درصد کاهش داشته است. همچنین از کل جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر کشور فقط ۳۷.۵ درصد شاغل هستند.

از جمعیت ۲۵ میلیون و ۸۴۹ هزار نفری فعال کشور، ۲۳ میلیون و ۴۱۳ هزار نفر شاغل هستند و ۲ میلیون و ۴۳۶ هزار نفر بیکار. این در حالی است که برای مردان سهم اشتغال به ۶۳.۲ درصد رسیده اما برای زنان این رقم فقط ۱۱.۸ درصد را در بر می‌گیرد. در این میان، نرخ بیکاری کل کشور در حالی به ۹.۴ درصد رسیده که این رقم برای مردان ۸.۱ درصد و برای زنان ۱۵.۹ درصد است که به ترتیب نسبت به مدت مشابه سال گذشته، کاهش ۰.۸ و ۱.۴ درصدی را تجربه کردند. نرخ بیکاری برای جوانان ۱۵ تا ۲۴ ساله، ۲۳.۷ درصد اعلام شده است.

نرخ بیکاری برای جوانان در شهرها به مراتب بیشتر از روستاهاست، به‌گونه‌ای که براساس ارقام گزارش اخیر نرخ بیکاری جوانان ۱۵ تا ۲۴ ساله کشور در مناطق شهری ۲۶ درصد اما این رقم در مناطق روستایی ۱۸.۶ درصد است. این شاخص برای گروه سنی ۱۸ تا ۳۵ ساله در شهرها ۱۷.۵ درصد و در روستاها ۱۳.۴ درصد است. با این حال، نرخ بیکاری برای تحصیلکرده‌های دانشگاهی در مناطق روستایی به مراتب بیش از مناطق شهری است به‌نحوی که این نرخ برای شهرها با کاهش ۳.۱ درصدی نسبت به پاییز گذشته به ۱۳.۸ درصد رسیده اما در روستاها با وجود کاهش ۲ درصدی نسبت به سال پیش ۲۰ درصد است.

اشتغال در بخش کشاورزی فقط ۶.۴ درصد اشتغال شهرها را تشکیل می‌دهد اما این رقم به‌طور طبیعی برای روستاها بیشتر بوده و براساس این گزارش، در پاییز سال جاری نرخ اشتغال در بخش کشاورزی در مناطق روستایی به ۴۶.۴ درصد رسیده است. در شهرها ۳۵.۵ درصد اشتغال در بخش صنعت شکل گرفته است اما این شاخص در مناطق روستایی به ۳۰.۷ درصد است اما در این بخش نیز نرخ بیکاری برای زنان هم از مردان و هم از شاخص کل به مراتب بیشتر و حدود ۳۶.۲ درصد ارزیابی شده است. این در حالی که نرخ بیکاری برای جوانان ۱۸ تا ۳۵ ساله به‌نسبت متعادل‌تر است. طبق اعلام مرکز آمار، نرخ بیکاری این بخش از جمعیت کشور ۱۶.۵ درصد ثبت شده کو در این بازه سنی نیز نرخ بیکاری برای زنان ۲۸.۷ درصد است.

از سوی دیگر، سهم جمعیت فارغ‌التحصیلان آموزش عالی کشور از کل نرخ بیکاری، ۴۰.۲ درصد اعلام شده است. این مهم به این معناست که از مجموعه کل بیکاران کشور ۴۰.۲ درصد آنها را دانشگاه رفته‌ها تشکیل می‌دهند. این نرخ برای مردان ۲۸.۱ درصد و برای زنان رقم چشمگیر ۷۰.۳ درصد را نشان می‌دهد. این در شرایطی است که در یک سال گذشته، نرخ بیکاری برای فارغ‌التحصیلان مرد ۳.۱ درصد کمتر شده اما برای زنان رشد ۱.۶ درصدی را از سر گذرانده است. از میان کل شاغلان کشور، ۲۵ درصد یا یک چهارم شاغلان را فارغ‌التحصیلان دانشگاهی تشکیل می‌دهند، این نرخ برای مردان کمتر است و فقط ۲۱.۶ درصد مردان شاغل کشور، آموزش عالی را تجربه کرده‌اند با این همه، این شاخص برای زنان ۴۳.۶ درصد است که به معنای داشتن تحصیلات دانشگاهی برای حدود نیمی از زنان شاغل کشور است.

یک سوم مشاغل کشور در بخش صنعت

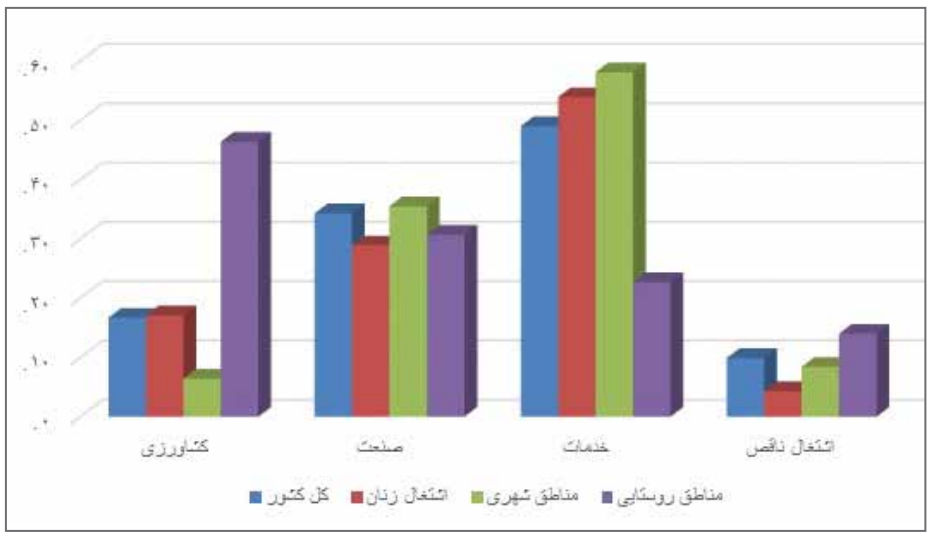
در بخش‌های گوناگون اقتصاد کشور، ۱۶.۷ درصد در بخش کشاورزی فعال هستند که از کاهش ۰.۴ درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته خبر می‌دهد. ۱۶.۶ درصد مردان و ۱۷.۱ درصد زنان در این بخش مشغول هستند.

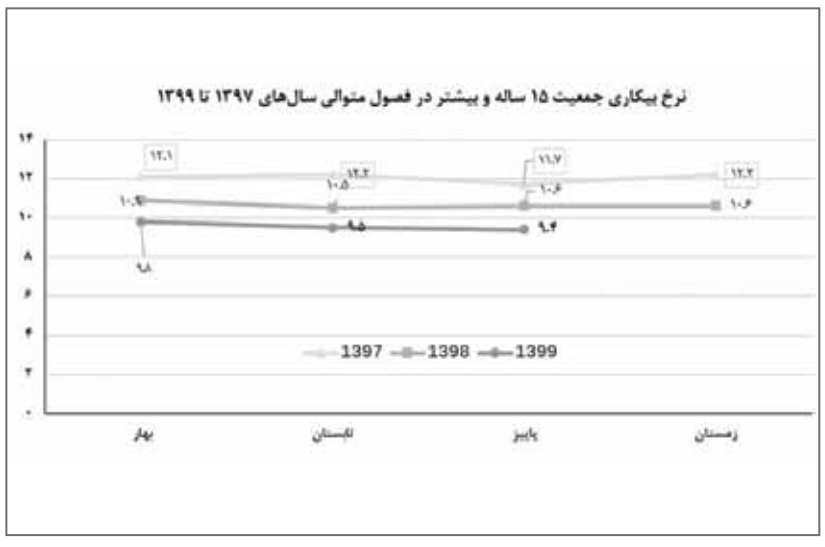
بخش صنعت جمعیتی معادل ۸ میلیون و ۲۲ هزار و ۷۲۶ نفر را در پاییز سال جاری به اشتغال وا داشته که ۳۴.۳ درصد از کل شاغلان را در بر می‌گیرد. این در حالی است که در این بازه زمانی، اشتغال در بخش صنعت نسبت به پاییز سال گذشته، رشدی ۱.۴ درصدی را تجربه کرده است. در این میان، گزارش‌های مربوط به شاخص رشد اقتصادی نیز بهبود عملکرد در وضعیت تولید صنعتی در کشور را نشان می‌دهند. ارزیابی‌های مرکز پژوهش‌های مجلس نیز رشد اقتصادی این بخش تا پایان سال را ۶.۴ درصد ارزیابی کرده که به معنای آن است که در این بخش در ماه‌های آینده نیز افزایش اشتغال مشاهده شود. از میان تمام مردان شاغل کشور، ۳۵.۳ درصد در بخش صنعت فعال هستند و از میان زنان ۲۸.۹ درصد.

بخش خدمات یکی از بخش‌های تعیین‌کننده برای ایجاد اشتغال است، به نحوی که گزارش اخیر نیز بر این امر صحه می‌گذارد؛ ۴۹ درصد کل شاغلان کشور که جمعیتی ۱۱ میلیون و ۴۸۱ هزار نفری را در بر می‌گیرد. این شاخص نسبت به پاییز سال ۹۸، کاهش یک درصدی را تجربه کرده که با توجه به تاثیر شیوع کرونا بر این بخش، قابل پیش‌بینی به نظر می‌رسید. ۴۸.۱ درصد مردان شاغل در بخش خدمات فعال هستند اما اشتغال زنان در این بخش سهمی ۵۳.۹ درصدی نسبت به کل اشتغال را تشکیل داده است.

اشتغال ناقص به معنای فعالیتی است که در هفته کمتر از ۳۳ ساعت باشد. بر این اساس، ۹.۹ درصد اشتغال کشور به شکل ناقص بوده است. این شاخص برای مردان ۱۰.۹ درصد و برای زنان ۴.۳ درصد از کل شاغلان است.

نرخ مشارکت اقتصادی در مناطق شهری کشور در حالی ۴۰.۵ درصد اعلام شده که این مهم کاهش ۲.۷ درصدی نسبت به پاییز سال گذشته نشان می‌دهد. نرخ مشارکت اقتصادی برای مناطق روستایی کشور ۴۴.۲ درصد اعلام شده است. همچنین فقط ۳۶.۴ درصد از جمعیت شهری کشور شاغل هستند در حالی که این نرخ برای روستاها به ۴۱ درصد می‌رسد. نرخ بیکاری نیز برای شهرها ۱۰.۲ درصد و برای روستاها ۷.۲ درصد اعلام شده است.

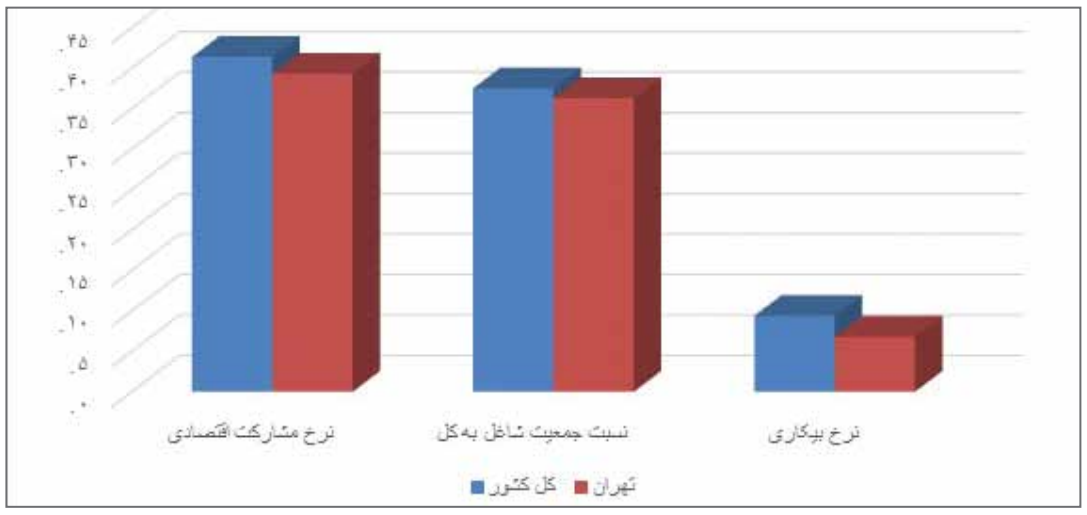

عملکرد موفق استان خراسان رضوی

بررسی استانی آمارهای ارائه‌شده از سوی مرکز آمار ایران حاکی از آن است که در نرخ مشارکت اقتصادی بهترین عملکرد به استان هرمزگان تعلق می‌گیرد که در پاییز سال جاری ۵۰.۵ درصد از جمعیت آن یا شاغل بودند یا جویای کار. بعد از این استان نیز خراسان رضوی و خراسان جنوبی به‌طور مشترک در جایگاه دوم قرار گرفته‌اند، زیرا نرخ مشارکت این دو استان در پاییز سال جاری به ۴۷.۲ درصد رسید. اردبیل نیز با نرخ مشارکت اقتصادی ۴۶.۷ درصد در جایگاه سوم کشور قرار گرفته است. در مقابل کمترین نرخ مشارکت اقتصادی کشور به استان سیستان و بلوچستان تعلق گرفته، چراکه براساس آمارها فقط ۳۲.۹ درصد جمعیت این استان فعال محسوب می‌شوند که به معنای فعالیت اقتصادی کمتر از یک‌سوم جمعیت این استان است. پس از این استان نیز ایلام و کهگیلویه و بویراحمد به ترتیب با ۳۴ و ۳۵.۴ درصد قرار دارند. در نسبت اشتغال به کل جمعیت نیز بهترین عملکرد باز هم به استان خراسان رضوی تعلق می‌گیرد که ۴۶.۸ درصد جمعیت آن در پاییز سال ۹۹ شاغل بودند. بعد از این استان، هرمزگان و خراسان جنوبی به ترتیب با ۴۳.۵ و ۴۳.۳ درصد قرار دارند. از سوی دیگر، از کل جمعیت استان سیستان و بلوچستان فقط ۲۹.۹ درصد شاغل هستند و به درآمدزایی مشغول شده‌اند. پس از این استان، استان ایلام قرار دارد که ۳۲.۳ درصد از جمعیت آن در پاییز سال جاری مشغول به کار بودند که این مهم نیز بیانگر آن است که از هر ۳ ایلامی کمتر از یک نفر آن در پاییز سال جاری شاغل بودند. استان مرکزی نیز با وجود اینکه استانی صنعتی به‌شمار می‌رود اما در این بخش عملکرد خوبی نداشته و در جایگاه سوم استان‌های کشور با جمعیت شاغل ۳۳.۶ درصدی قرار گرفته است. در شاخص بیکاری بهترین عملکرد پاییز امسال به استان خراسان رضوی و ایلام تعلق می‌گیرد که نرخ بیکاری آن ۵.۱ درصد اعلام شد. این در حالی است که در شاخص جمعیت فعال، بهترین عملکرد متعلق به خراسان رضوی است و ایلام عملکرد چندان درخشانی نداشت. به نظر می‌رسد دلیل اینکه نرخ بیکاری در ایلام تا این اندازه پایین آمده به جمعیت فعال اقتصادی اندک این استان مربوط می‌شود و نه اشتغالزایی. پس از این دو استان، سمنان با نرخ بیکاری ۶.۷ درصد قرار دارد. در مقابل آذربایجان غربی با نرخ بیکاری ۱۵.۵ درصدی رکورددار بیشترین نرخ بیکاری در پاییز ۹۹ است. پس از این استان خوزستان با نرخ بیکاری ۱۴.۹ درصدی و هرمزگان با نرخ بیکاری ۱۳.۸ درصدی قرار دارند.

گفتنی است نرخ مشارکت اقتصادی استان تهران ۳۹.۳ درصد اعلام شده که کمتر از نرخ میانگین کشوری است. همچنین نسبت اشتغال برای این استان ۳۶.۶ درصد و نرخ بیکاری آن ۶.۸ درصد اعلام شده است.

بررسی چشم‌انداز وضعیت اشتغال

کاهش نرخ بیکاری و تک رقمی شدن آن به بحث‌های متعددی دامن زده است و به همین دلیل بازوی نظارتی مجلس به این موضوع وارد شد و به این بحث‌ها تا حدی در گزارش‌های خود پاسخ داد. در سال جاری قبل از هر چیز بازار کار کشور تحت‌تاثیر کرونا بود. هرچند پیش از آن هم با چالش‌هایی مانند نرخ پایین مشارکت به‌ویژه برای زنان، نرخ بالای بیکاری جوانان و تحصیلکرده‌ها، اشتغال ناپایدار و عدم‌توازن منطقه‌ای دست به گریبان بوده است. با وجود تمام مشکلات، در حد فاصل سال‌های ۹۴ تا ۹۸ افزون بر ۳ میلیون شغل در کشور ایجاد شد. این در حالی است که در همین مدت، سالانه به‌طور متوسط ۷۰۰ هزار نفر به جمعیت بیکار کشور افزوده شده است. بر این اساس می‌توان گفت در این حد فاصل ۵ ساله حدود ۳.۵ میلیون نفر به جمعیت فعال اقتصادی کشور افزوده است. این مهم به‌دلیل تحولی است که زنان، جمعیت دارای تحصیلات دانشگاهی و متولدین دهه ۷۰ در آن نقش پررنگی داشتند. با این حال، سال جاری با شیوع گسترده ویروس کرونا در کشور، روند پیشین در عمل متوقف و در زمستان ۹۸ از جمعیت فعال کشور ۴۳۰ هزار نفر کاسته شد. برای این شاخص در بهار و تابستان سال جاری به ترتیب کاهش یک میلیون و ۹۹۰ هزار نفری و یک میلیون و ۶۲۶ هزار نفری ثبت شد. نتایج مطالعات نشان می‌دهد بنگاه‌های کوچک، مشاغل غیررسمی و بخش خدمات در معرض آسیب‌های شدیدتر ناشی از شوک کرونا در کوتاه‌مدت هستند. این در حالی است که اشتغال ایجادشده در سال‌های اخیر نه از سوی بخش دولتی یا شرکتی و کارخانه‌ای، بلکه بیشتر از سوی بخش غیرشرکتی و با تمرکز بر خدماتی مانند خرده‌فروشی و عمده‌فروشی، تعمیرات، حمل‌ونقل، واسطه‌گری، خدمات مواد غذایی و... ایجاد شده است. این مشاغل با وضعیت شغلی کارکن مستقل طبقه‌بندی می‌شوند و دارای قرارداد به معنای متعارف بین بنگاه‌های اقتصادی و کارکنان خود نیستند و زیر پوشش بیمه قرار نمی‌گیرند. این گروه از شاغلان اغلب دارای مشاغل تمام‌وقت نیستند و در موقعیت‌های شغلی ناپایداری مشغول به کار هستند که بیشتر به تقاضای خانوارها و حضور آنها در خارج از خانه وابسته است. به همین دلیل، کاهش تقاضای رخ داده در ماه‌های گذشته به‌دلیل شیوع کرونا سبب از بین رفتن این مشاغل شد.

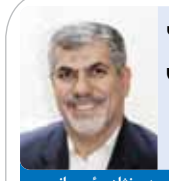
چرا کاهش نرخ بیکاری لزوما مثبت نیست؟

در تابستان سال جاری نسبت به تابستان سال گذشته، جمعیت بیکار ۴۱۷ هزار نفر کاهش داشته که موجب تک‌رقمی شدن نرخ بیکاری شده است. البته با توجه به افزایش بی‌سابقه جمعیت غیرفعال در ۳ فصل اخیر، کاهش نرخ بیکاری علامت مثبتی تلقی نمی‌شود. ۲۲.۳ درصد بیکاران و ۸.۹ جمعیت شاغل تابستان ۹۸ در تابستان سال جاری به جمعیت غیرفعال اضافه شده‌اند. سهم زنان از کل جمعیت شاغل حدود ۱۷ درصد و از میان بیکاران حدود ۳۰ درصد اندازه‌گیری شده است. به‌طور متوسط، حدود ۶۰ درصد تغییرات جمعیت بیکار مربوط به بیکاران دارای تحصیلات دانشگاهی است. این موضوع سبب شده سهم بیکاران دارای تحصیلات دانشگاهی در سال‌های گذشته همچنان صعودی باشد و حدود نیمی از بیکاران کشور را فارغ‌التحصیلان دانشگاهی تشکیل دهند.

با این تفاسیر به نظر می‌رسد مهم‌ترین عامل اثرگذار بر وضعیت بازار کار در سال جاری شیوع ویروس کرونا بوده و درنتیجه این موضوع اشتغال کشور کاهش قابل‌توجهی یافته است. هر چند حتی بدون شیوع ویروس کرونا نیز با روندهای شکل گرفته در سال‌های ۹۷ و ۹۸ به نظر می‌رسید، روند اشتغالزایی اقتصاد به زودی متوقف خواهد شد. اما بحران کرونا سبب شده روند اشتغالزایی اقتصاد ایران ناگهان قطع شود و به نوعی دوره سال‌های ۹۳ تا ۹۸ به پایان برسد. با این حال با گذر از شوک اولیه کاهش میزان اشتغال دچار تغییر جدی شده است. درواقع در حالی که در بهار سال جاری حدود ۶.۱ درصد از شاغلان در بهار سال جاری نسبت به بهار سال گذشته کاهش یافته، این رقم برای فصل تابستان نیز حدود ۴.۹ درصد بوده است. با تداوم این روند پیش‌بینی می‌شود میزان کاهش اشتغال در فصل‌های پاییز و زمستان بسیار کمتر از فصل‌های ابتدایی سال باشد. ضمن اینکه چشم‌انداز مثبت شکل گرفته درباره واکسن کرونا پیش‌بینی می‌شود مشاغل از دست رفته در سال جاری را در سال آینده احیا کند. با این حال همان‌گونه که بیان شد به‌دلایل گوناگون از جمله رشد منفی سرمایه‌گذاری در سال‌های اخیر ظرفیت اشتغالزایی اقتصاد ایران محدود خواهد بود و تصور تداوم روند سال‌های ۹۳ تا ۹۸ در کوتاه‌مدت حتی با فرض رفع آنی تحریم‌ها دور از واقع است به‌ویژه آنکه رفع تحریم‌ها اغلب بر بخش‌هایی مانند نفت و صنایع بزرگ اثرگذار است که از منظر اشتغالزایی ظرفیت چندانی ندارند.

یادداشت

مدیریت اتلاف سرمایه ملی

عباس مجیدی‌نژاد، رئیس انجمن صنفی مراکز معاینه فنی خودرو کشور

مدیریت سرمایه ملی در بین دولتمردان ما با تعاریف متعارف آن در جهان متفاوت است. یکی از صاحب‌نظـران این حوزه در تعریف مدیریت سرمایه ملی می‌نویسد؛ «مدیریت عبارت است از فرآیند بکارگیری کارآ و اثربخش منابع مادی و انسـانی تحت نظام ارزشی پذیرفته شده آن جامعه با توجه به اصولی مانند برنامه‌ریزی».

مدیریت ترکیبی از علم و هنر است که بخش علم آن همان فراگیری دانش مدیریت به‌وسیله آموزش بوده و بخش هنر آن پیاده‌سـازی این دانش است.

پیتر دراکر یکی از اسـاتید این حرفه معتقد بـود مدیریت به‌تنهایـی تاثیرگذار نخواهد بود و بـه همین دلیل دیـدگاه مدیریت بر مبنای تعییـن اهداف را بنیان‌گذاری و عنوان کرد که مدیـران برای موفق شـدن باید اهداف خود را مشخص و برنامه‌های خود را در مسیر رسیدن به آن اهداف سازماندهی کنند.

از سوی دیگر، سرمایه ملی در هر کشور یک موضوع بسـیار مهم است. هر چند واژه سرمایه بیشتر جنبه مادی را به ذهن متبادر می‌کند اما سـرمایه به وجه مادی محدود نبوده و گستره وسـیعی از جنبه‌های مادی و غیرمادی و ابعاد مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و نظامی را در برمی‌گیرد.

سـوءمدیریت در برخـی وزارتخانه‌ها امری عـادی و جـاری اسـت کـه در ایـن مجال، سـوءمدیریت در صنعت خودرو و معاینه فنی آن را مورد نقد قرار می‌دهیم.

درحال‌حاضر، خودروسـازی معضـل ملی شـده و مردم مجبورند برای خرید یک خودرو چندین ماه و حتی سال منتظر بمانند. کیفیت این خودروها هم جای حرف بسـیار دارد. هنوز فراموش نشـده انواع حوادث از قبیل سوختن خودرو به‌دلیل نصب غیراسـتاندارد سیم‌کشی یا انحراف‌محور از جاده به‌دلیل عیب در شاسی یـا ضرورت تعمیـر و تعویض قطعات در همان روز اول تحویـل تـا موتورهای غیراسـتاندارد آلوده‌کننـده منجربه قتل‌های خاموش هزاران نفر شـده که همگی به‌دلیـل ناکارآمدی بوده است. ضایعات سـوخت نیز از دیگر پیامدهای استفاده از این خودروهای بی‌کیفیت است.

در ادامـه بهتریـن خروجی خودروسـازان، خودروهـای مونتاژی بوده که با حمایت وزارت صنعت، معدن و تجارت و تخصیص ارز دولتی، قطعـات وارداتی از برندهای گوناگون در داخل مونتـاژ و در نهایت خودرو بـا بالاترین قیمت به‌فـروش می‌رسـد. با وضعیـت کیفی که این خودروها دارند، آیا هزینه ملی برای این خودروها اتلاف سـرمایه ملی نیست؟ برخی کارشناسان معتقدند در این صنعت، تولید به‌معنای واقعی نبـوده و محصولاتی که خودروسـازان عرضه می‌کنند، آفت جـان مردم و هدردهنده منابع مالی کشـور اسـت. نقش نهادهـای نظارتی مانند سازمان‌های ملی حفاظت محیط‌زیست و اسـتاندارد در این تله‌های پولی کجاسـت؟ گاهـی بخشـنامه و مصاحبه‌ای منتشـر و در ادامه سکوتی معنادار درباره این حوزه‌ها برقرار می‌شود. به‌راستی مدیریت سرمایه ملی در بین دولتمردان ما چگونه تعریف می‌شود. از شواهد امر چنین بر می‌آید که تفکر و تصور دیگری بر رفتار سـازمانی مدیران ارشد کشور حاکم بوده و اولویت‌ها به‌گونه دیگر تفسیر می‌شوند. منافع سازمانی بر منافع ملی برای حقوق شهروندانی ارجـح بوده و به سـهولت منافع مـردم نادیده انگاشته می‌شود. یکی دیگر از این تله‌های پولی که از سـوی سازمان حفاظت محیط‌زیست در کشـور به مراکز معاینه فنی خودرو ابلاغ شده، تسـت صداست. ما منکر ارزش‌های تست صدا بـرای آرامش و عوارض آن در محیط اجتماعی نیستیم امـا وقتی به صورت یـک نمایش در می‌آیـد و در حد یک بخشـنامه باقی می‌ماند در گام نخسـت ارزش ماهیتـی مراکز معاینه فنـی خودرو زیرسـوال می‌بـرد و در ادامه هم مترسـکی در اختیار سـازمان‌های متولی قرار می‌گیـرد کـه گاهی نیز آنهـا به‌دنبال منابعی برای خود باشـند. در نهایت با تجهیزات بنجل چینی فقط سـوداگران هستند که سود دلالی می‌برنـد. بیش از ۶۰ مرکز معاینه فنی سـبک و حدود ۱۷۰ مراکز سـنگین چندین میلیارد تومان پول از دسـت می‌دهند تا به‌جای احراز شخصیت، اعتبار خود را از دست بدهند. از چه سـازمان و مسئولی باید پرسـش کرد که این سـوءرفتارهای مدیریتی که منجربه از دسـت رفتن سـرمایه‌های ملی می‌شود را چه نهادی پاسخگو است؟

برنامه معاونت علمی برای تولید اتوبوس‌های برقی

معـاون علمـی و فنـاوری رئیس‌جمهـوری از برنامه تولیـد اتوبوس‌های برقی خبر داد. به‌گزارش ایسـنا، سـورنا ستاری در مراسم امضای تفاهمنامه مشـترک شـهرداری تهران با معاونت علمی و فناوری ریاسـت‌جمهوری با موضوع موتورسـیکلت برقی با بیان اینکه همکاری‌های زیادی با شـهرداری تهران در ماه‌های اخیر داشـتیم، تصریح کرد: همکاری‌هایی در زمینه ایجاد کارخانه و ایستگاه‌های نوآوری در حوزه شهری داشتیم و امید است پهنه‌های نوآوری نیز افزایش یابد. معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهوری با بیان اینکه برقی‌سازی در حوزه حمل‌ونقل یکی از دغدغه‌هاست که ساختار علمی کشور را متحول می‌کند، گفت: اگر خودروسـازان فعلی وارد بحث هوشمندسـازی و برقی‌سـازی نشوند، به‌طور قطع، در آینده رهبر بازار خودرو نخواهند بود و باید بگویم که الزاما همه خودروسـازان به این سـمت حرکت کنند. ستاری بـا اشـاره به ظرفیت بالای اسـتارت‌آپ‌ها در این حـوزه، اظهار کرد: ما برای اتوبوس‌های برقی نیز برنامه‌های زیادی داریم که امیدواریم در همین دولت به نتیجه برسـد. معاون علمی رئیس‌جمهوری با اشـاره به ورود چند سازنده به حوزه موتورسـیکلت‌های برقی، تصریح کرد: باید نمایشـگاهی در این‌باره برگزار شود، چراکه برخی تصور می‌کنند این موتورسیکلت‌های برقی جدید همان اسـکوترها هسـتند اما در حوزه موتورسـیکلت برقی کارهای زیادی انجام شده است. ستاری با بیان اینکه ۱۲ درصد آلایندگی تهران مربوط به موتورسیکلت است، اظهار کرد: برقی‌سازی موتورسیکلت آن هم در تهران یک ضرورت اسـت و با ایده‌های جدید می‌توان هزینه‌های برقی کردن را کاهش داد و امیدواریم این کار را تا اوایل بهمن بتوانیم آغاز کنیم.

چالش قیمت‌گذاری خودرو جدی‌تر شد

یک فرمول پرحاشیه

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

چندی پیش خبری مبنی بر تغییر فرمول قیمت‌گذاری خودرو از سوی رئیس شورای رقابت اعلام شد. رضا شیوا گفته بود فرمول قیمت‌گذاری برای بخشی از خودروها تغییر کرده و براساس متوسط نرخ بازار، قیمت‌گذاری انجام می‌شود. با توجه به شیوه جدید قیمت‌گذاری، خودروهای پرتیراژ که متقاضی آنها عموم مردم هستند، براساس فرمول قبلی محاسبه می‌شـود. درباره بخشـی از خودروها فرمول جدید پیش‌بینی شـده که در آن تورم بخشی که در فرمول قبلی سهیم بود، در فرمول جدید قرار نگرفته و نرخ به‌نوعی براسـاس متوسـط نرخ بازار محاسـبه خواهد شد. نکته اصلی در فرمول جدید این است که خودروساز ظرفیت تولید را تا ۵۰ درصد افزایش دهد که این در نهایت باعث کاهش هزینه تولید می‌شود. خودروهای مشمول قیمت‌گذاری جدید شامل پژو پارس اتوماتیک، پژو ۲۰۶ اتوماتیک، ۲۰۷ پانوراما، سمند سورن پلاس، رانا پلاس، رانا پلاس توربو، دنا پلاس توربو، دنا پلاس توربوشارژ دستی، دنا پلاس توربوشارژ اتوماتیک، هایما توربو s۵ دستی، هایما توربو s۷ اتوماتیک، k۱۳۱، سـاینا s، کوئیک، شـاهین، آریا، برلیانس، چانگان و زوته بوده که هر ۳ ماه یک بار متوسـط نرخ از سوی سازمان حمایت مصرف‌کننده و تولیدکننده دریافت شده و فرمول با متوسط قیمت، مورد محاسبه قرار می‌گیرد. با وجود اینکه شیوا پیش‌بینی کرده بود با فرمول جدید، نرخ خودرو در بازار افزایش نخواهد یافت اما در ادامه پس از ثبات نسبی در این بازار، برای چند روز قیمت‌ها دوباره افزایشی شد. برخی فعالان بازار خودرو این افزایش را حدود ۴۰ درصد عنوان کردند. اما در ادامه در بازار بی‌تقاضا قیمت‌ها به نرخ‌های قبلی بازگشـت. بسـیاری از کارشناسـان صنعت خودرو نسبت به فرمول جدید اظهار ناآگاهی کرده و عنوان می‌کنند این فرمول شفاف نبوده و قابل مطالعه نیست؛ از این‌رو در اجرا هم چالش‌های جدیدی به‌وجود خواهد آورد. این افراد می‌گویند درصد سـودی که شـورا برای تولیدکننده در نظر گرفته، شفاف بیان نشده و مشخص نیست در عمل قرار است چه خروجی داشته باشد.

مسائل فرمول جدید

محمدمهدی شـکورزاده، عضـو هیات‌مدیره انجمن تخصصـی صنایع همگـن نیرومحرکه و قطعه‌سـازان خودرو کشـور با بیان اینکه فرمول جدید ارائه‌شده از شوی شـورای رقابت شفاف نیسـت، به صمت گفت: فرمـول را چندین‌بار مطالعه کردم امـا مبنای فرمول جدید شورای رقابت مشخص نیست اینکه براساس چه اسـتانداردی تعیین شده اسـت. در واقع فرمول برای افراد خارج از شورای رقابت قابل فهم نیست.

وی افـزود: آنچـه مسـلم اسـت اینکـه شـورای رقابـت پذیرفته بـا فرمول قبلی موجب ضـرر و زیان خودروسـازان شـده و با روش جدید به‌دنبال جبران آسـیب‌های واردشـده به این صنعت است. اما باز هم چون فرمول شـفاف و مشخص نیست، در ادامه دوباره بستری برای چالش‌های جدید خواهد شد.

وی ادامه داد: با این عملکرد از سوی شورای رقابت، مدیریـت در خودروسـازی‌ها معنـا نـدارد و در واقع مدیرعامل فقط مدیر کارخانه اسـت. او موظف اسـت تولیـد کنـد و محصولات را در اختیار شـورای رقابت قـرار داده تا در داخل فرمولی کـه برای خودش قابل درک است، نرخ را مشخص کند. در ادامه هم این پول حاصل از فروش خودرو را خودروساز در بین طلبکاران خود توزیع کند.

> محمدمهدی شکورزاده: فرمول جدید شورای رقابت را چندین بار مطالعه کردم اما مبنای آن و اینکه این شورا بر اساس چه استانداردی آن را تعیین کرده مشخص نیست

شـکورزاده با بیان اینکه این روند سـبب می‌شود رقابت در صنعت خودرو از بین برود، گفت: این عملکرد رقابت را از خودروسـازان داخلی گرفتـه، زیرا مدیران‌عامل کار خاصی نمی‌تواننـد انجـام دهنـد، در بـازار داخلی نمی‌تواننـد بازاریابـی کـرده و حتی بـرای صادرات برنامه‌ای داشته باشند.

▣ مشوق‌ها و تنبیهات رقابتی

رئیـس انجمـن قطعه‌سـازان خراسـان رضوی در ادامه سـخنان خـود عنوان کـرد: تاکید بـر افزایش تیـراژ تولید شـده درحالی‌کـه بالا رفتن شـمارگان خودرو نقدینگی، خرید دانـش فنی، ارتباط تنگاتنگ با شـرکت‌های دانش‌بنیان نیـاز دارد. تمام این موارد نیـاز به سـرمایه‌گذاری دارد کـه از دل فروش بیرون می‌آید.

او گفت: شـورای رقابـت درباره نحوه محاسـبه در فرمول جدید را باید بیشـتر توضیح دهد، زیرا در این شـیوه مشـوق‌ها و تنبیهاتی هم در نظر گرفته شـده اسـت. به‌عنوان مثـال، اگر به‌لحـاظ کیفی خودرویی مشـکل داشته باشـد یا اینکه اگر خودروسـاز به تیراژ تعیین شده نرسد، باید جرایمی پرداخت کند.

این فعال صنعت خـودرو اظهارکرد: بعید اسـت این فرمول عملیاتی شـود حتی برای یـک ماه، زیـرا سـرعت تغییرات بالاسـت. نمی‌تـوان فـروش را متوقف کـرد تا نرخ بخشـی از خودروهـا در فرمول قبل و بخشـی دیگـر در فرمول جدید به‌دست آید. این روش عملی نیست.

▣ محل اختلاف کجاست؟

شـکورزاده در پاسـخ به این پرسـش که آیا محل اختلاف تولیدکنندگان با قیمت‌گذاری شـورای رقابت بر سـر درصد سـود در نظر گرفته شـده است، گفت: سود هر محصولی متناسب با بازار و تورم و نیز شرایط رقابتی آن تعیین می‌شود. به‌عنوان مثال، درحال‌حاضر خودروسـاز ۵ درصـد سـود را بـرای محصـولات قطعه‌سـازان لحاظ می‌کند. البته این ۵ درصد سـود بـا توجه بـه پرداخت‌هـای ۱۲۰ روز منعقدشـده در قراردادها دیگر سود نخواهد بود. باید سود لحاظ شده برای قطعه‌سـازی دسـت‌کم ۱۰ درصد باشد تا ادامه فعالیت‌ها توجیه اقتصادی داشته باشد.

او گفت: این ۱۰ درصـد باید با پرداخت یک ماه در مطالبات و هزینه محصولات از سوی خودروساز باشد، زیرا با توجه به تورم و سود بانکی که به‌ظاهر ۱۸ درصد اما با توجه به نگه داشـتن بخشی از سپرده ۲۴ درصد است، تولید نقطه سربه‌سر باشد؛ یعنی حتی با سود در نظر گرفته شـده هم قطعه‌سـاز عملا بهره‌ای از تولید نخواهد داشت و حداقل ضرر نمی‌کند.

شـکورزاده در ادامـه بـا اشـاره به وضعیت سـود خودروسـازان گفـت: براسـاس دفاتـر حسابرسـی، خودروسازان هم سودی ندارند و براساس آمار دائم در حال زیان هستند. در واقع می‌توان گفت از سال ۹۷ تا امروز خودروساز همواره با زیان تولید کرده است. البته فعالیت در صنعت خودرو بدون سـود نیسـت اما این سود در بازار به جیب دلال‌ها می‌رود.

عضـو هیات‌مدیره انجمن تخصصـی صنایع همگن نیرومحرکـه و قطعه‌سـازان خودرو کشـور اظهارکرد: اگر این پول وارد تولید می‌شـد صنعت خودرو شـامل خودروسازی و قطعه‌سازی رشد می‌کردند.

شورای رقابت یا سازمان حمایت

در ادامه آرمان خالقی، عضو هیات‌مدیره خانه صنعت، معـدن و تجـارت ایران دربـاره فرمول جدید شـورای رقابت و خارج شـدن برخی خودروهـا از قیمت‌گذاری بـه صمت گفت: بازار خودرو انحصاری اسـت و کالایی عرضه می‌شـود که متقاضی صف می‌بندد و حاضر است برای آن پیش‌پرداخت کند و ماه‌ها در انتظار تحویل آن باشد. خودرو کالایی نیست که به بازار رقابتی عرضه شده باشـد؛ بنابراین اگر کنترل نشـود ممکن است فروشنده نسـبت بـه تقاضای بازار با هر قیمتی که کشـش دارد، خودرو را عرضه کند. البته فروشنده می‌تواند خودروساز باشد یا واسطه‌ها.

وی افـزود: عرضـه خـودرو بـه بـازار غیرطبیعی و غیرمعمول اسـت؛ از این‌رو هنگامی که فرمولی برای این بازار انحصاری نوشـته می‌شود، تمام هزینه‌کردها اعم از مواد اولیه، انرژی، دستمزد و... لحاظ شده و استهلاک‌ها محاسـبه و نرخ نهایی به‌اضافه سـود متعارف استخراج می‌شود.

او ادامـه داد: موضوعی که درباره فرمول جدید مطرح می‌شود، خروج بخشی از خودروها از شیوه قیمت‌گذاری قدیمی و ابداع روشـی جدید برای محاسـبه آنهاسـت. به‌این ترتیب، به بخش‌هایی که در آن رقابت کم است و انحصار وجود دارد، شورای رقابت ورود کرده و با فرمول قدیمی محاسـبه می‌شوند. به‌دلیل خطر انحصار و تبانی و توافق‌هایی که ممکن است پشت پرده بین چند شرکت شـکل گیرد (زیرا بازار ۲ تا ۳ تامین‌کننده دارد) شورای رقابت موظف است در راستای مسئولیتش مانع این امر شـود. اما اینکه در برخی خودروها شورای رقابت بر این باور اسـت که انحصار وجود ندارد و عرضه و تقاضا به‌هم نزدیک اسـت (که فعلا به نظر نمی‌آید این‌گونه باشـد) نباید قیمت‌گذاری خودروها رها شود و برای نظارت باید سازمان حمایت مصرف‌کننده و تولیدکننده ورود کند.

▣ قیمت تولید خودرو بالاست

خالقی با بیان اینکه فرمول جدید شورای رقابت دارای ابهام اسـت، گفت: چرا باید نرخ خودرویی که در کشـور همسـایه عرضه می‌شـود با خودرویی که در کشـور ما عرضه می‌شـود، تفاوت قیمتی بسـیار داشته باشد. وقتی نرخ دو خودرو مشابه تولید داخل و یکی از کشـورهای همسایه را به دلار تبدیل می‌کنیم، این تفاوت کاملا ملموس است. البته این تفاوت نسـبت مستقیم با ارزش پول ملی هم دارد اما آنچه مسـلم اسـت نرخ تمام‌شده در ایـران به دلایل عدیـده مانند اینکه هزینه تولیـد خودروسـاز بالاسـت، فناوری‌ها به‌روز نیسـت، نرخ نهاده‌های تولید گران اسـت، تسـهیلات گران تمام می‌شـود و... بالاست و وقتی قرار است تولیدکننده برای واردات مواد اولیه یا قطعات نیمه‌سـاخته شـده تحریم را دور بزند، مسـائل و مشـکلات نقل‌وانتقال مالی همه منجربه افزایش هزینه‌های سربار خواهد شد. این مسائل در کنار پایین بودن بهره‌وری و تیراژ پایین مشـکلات را مضاعف کرده است.

> آرمان خالقی: باید تولیدکننده در اندازه و قواره جهانی تربیت کنیم و نرخ خودرو هر چقدر باشد مهم نیست. در بستر رقابت خودروساز نمی‌تواند نرخ بالا با سود نامتعارف تعیین کند

عضـو هیات‌مدیره خانـه صنعت، معـدن و تجارت ایران درباره سـود متعارف در قیمت‌گـذاری خودروها افزود: در این‌بـاره هـم نوعی تناقـض در بازار خـودرو وجود دارد. به‌عنـوان مثـال، خودروسـاز سـود متعارف ۱۵ درصـدی تعیین می‌کند و نرخ محصـول ۱۲۰ میلیون تومان می‌شـود امـا تا هنگامی‌که این خودرو به‌دسـت مصرف‌کننده برسد، چند دست چرخیده و قیمت نهایی آن ۲۵۰ میلیون تومان می‌شود.

خالقی درباره نقش نهادهای نظارتی در این‌باره گفت: تقریبا می‌توان گفت نقشی ندارند، زیرا وقتی خودروساز محصـول خـود را در کارخانـه بـه فروش می‌رسـاند، رابطـه‌اش با خودرو قطع می‌شـود و چرخش خودرو در بازار رخ می‌دهد.

▣ رانت‌های پشت‌پرده برای اخذ سود

براسـاس اظهارنظر فعـالان بازار خودرو، پشـت این گرانی محصولات، خودروسـاز هم به‌نوعی سود می‌برد، زیرا بخشـی از محصولات به‌نوعی از سـوی خودروساز بـا واسـطه در بازار توزیع می‌شـود. خالقـی در این‌باره اظهارکـرد: هنگامی‌که فاصله قیمتی زیاد باشـد، ایجاد رانت طبیعی اسـت. چرا مردم برای لاتاری و قرعه‌کشی صف می‌ایستند؟ زیرا سـود سرشار لحظه‌ای می‌توانند کسـب کنند. وقتی این سود آماده و مشـخص وجود دارد و زیاد هم هست، همه سرودست می‌شـکنند تا استفاده کنند. خود خودروسـاز هم به‌عنـوان تولیدکننده معتقد اسـت چرا من، تولید کنم اما سـود نداشـته باشـم؛ از این‌رو حتی اگر به شـکل سـازمانی این عرضه خودرو به بازار آزاد انجام نشـود، ممکن است از سوی فردی که اطلاعات را در خودروسازی در اختیار دارد، شـائبه تخلف پیش آید. این اطلاعات با این حجم سود تحریک‌کننده است. وی ادامه داد: مهم این است که برای رفع این مشـکل و ممانعت از رانت و سـودهای بادآورده در تولید و قیمت‌گذاری چه برنامه و سیاسـتی داشته باشیم.

خالقی درباره راهکار عنوان کرد: بارها پیشـنهاد شـد خـودرو در کارخانـه قابـل ازتحویل به نـرخ روز بازار باشـد. در ادامه با مشـخص بودن نرخ تمام‌شده به‌اضافه سـود متعارف برای خودروسـاز، مابه‌التفاوت قیمتی به صندوقی برای توسعه ناوگان حمل‌ونقل ریلی و عمومی واریز شـود. منافع این سـود باید برای تمام مردم باشد. این امر هم منجر به از بین رفتن بستر دلال‌بازی در بازار خودرو می‌شـود و هم مصرف‌کننـده واقعی برای خرید اقدام می‌کند. هزینه‌های حاشیه‌ای که در قرعه‌کشی‌ها صرف می‌شود نیز از بین می‌رود.

▣ سود متعارف تولید

خالقی درباره سـود متعـارف تولیدات صنعتی هم که ممکن اسـت محلی برای اختلاف خودروسـاز و شورای رقابت باشـد، گفت: سـازمان مالیاتی کشـور می‌تواند عـدد آن را اعلام کند اما ۱۵ درصد سـود متعارف برای کالاهایی است که محصولات‌شان در کشور اشباع است. البته بهتر اسـت در این‌باره الگویی داشته باشیم. اینکه به‌عنوان مثال، در فلان خودروساز در کشوری با وضعیت مشـابه ایران سـود تولیدکننـده چند درصـد در نظر گرفته می‌شـود. همراه شـدن با الگوهای جهانی به‌ویژه کشـورهایی که وضعیتی مشابه کشور ما را دارند سبب می‌شـود تولیدکننده داخلی به سـوی اسـتانداردهای جهانـی حرکت کنـد. امـا آزاد گذاشـتن تولیدکننده بـرای تعیین نرخ، ظلم به مصرف‌کننده اسـت، زیرا اگر تولیدکننده بهره‌ور درستی نداشته باشد یا رفتار صنعتی او به‌گونه‌ای نباشد که محصول رقابتی تولید کند قاعدتا قیمت‌ها نامتعارف می‌شـود و صنعتگر تنبل و ناکارآمد بـار می‌آید؛ به‌این ترتیب تولید از کیفیت لازم برخوردار نبوده علاوه‌بر اینکه نرخ بالایی هم خواهد داشت.

وی تاکیـد کرد: بایـد تولیدکننده در انـدازه و قواره جهانـی تربیت کنیم و نرخ خودرو هر چقدر باشـد مهم نیسـت. در بسـتر رقابت خودروساز نمی‌تواند نرخ بالا با سود نامتعارف تعیین کند. در این میان هم خودرویی که ۵۰ میلیـون تومان نرخ جهانی دارد، ۱۰۰ میلیون تومان به‌دست مصرف‌کننده ایرانی نمی‌رسد.

عضـو هیات‌مدیـره خانـه صنعت، معـدن و تجارت یادآور شـد: تاوان تمام ناکارآمدی تولیدکننده را مردم پـس می‌دهند؛ وام گـران، هزینه‌های دور زدن تحریم، خبره نبودن منابع انسانی و... .

خالقی در پایان گفت: باید مواردی که در زنجیره تامین سـبب افزایش نرخ تمام‌شده خودرو می‌شود، شناسایی و با تشـویق و فشار مدیریتی و تعیین زمان، خودروساز را ملزم به رفع آنها کنیم. این امر علاوه‌بر چابک‌سـازی شرکت‌ها سبب می‌شود محصولات باکیفیت لازم تولید و در حق مصرف‌کننده هم اجحاف نشود.

سخن پایانی

بنابر ایـن گزارش، فرمول جدید شـورای رقابـت اگرچه برای حذف برخی نارضایتی‌ها بوده اما انتقادهای جدیدی را به‌دنبال داشته اسـت. براسـاس اظهارنظر کارشناسـان این فرمول ابهام‌هـای زیادی دارد کـه در ادامه باعث مشـکلات و مسـائل جدیـد در حوزه خودرو و بازار آن خواهد شد.

خواب زمستانی واحدهای تولیدی

ساز ناکوک تنظیم بازار

بخش خصوصی پشتوانه‌ای برای سرمایه‌گذاری ندارد

کرونا جشنواره فولاد را به تعویق انداخت

جشـنواره و نمایشگاه ملی فولاد ایران که همه ساله در دی برگزار می‌شـد، امسال به‌دلیل شرایط کرونایی حاکم بر کشور به تعویق افتاد.

مدیـر اجرایی انجمـن تولیدکنندگان فـولاد ایران در گفت‌وگـو با صمت درباره تاریخ برگزاری سـومین دوره این جشـنواره گفت: باتوجه به شـرایط کرونایی اخذ مجوز از سـتاد ملی مقابله با کرونا میسـر نشد و امیدواریم با بهبود وضعیت کرونا و تشخیص این ستاد بتوانیم مجوز برگزاری سـومین دوره این جشنواره در اسفند را دریافت کنیم.

وحید یعقوبی، درباره مقدمات اجرای این جشـنواره و برگزاری نمایشگاه افزود: تمامی اقدامات لازم ازسوی انجمـن برای این جشـنواره ازجملـه برپایی میزهای سـاخت داخل و انعقاد تفاهمنامه‌ها انجام شده و قرار بـود در جریـان برگـزاری نمایشـگاه و در زمان مقرر تفاهمنامه‌هایـی بـه ارزش ۶۵۰ میلیون یورو در بحث داخلی‌سازی به امضا برسد. به همین منظور امیدواریم هر چه زودتر و با دریافت مجوزها بتوانیم این جشنواره را برپا کنیم.

ارتباط فولادی‌ها با دانش‌بنیان‌ها

وی دربـاره بازخورد برگزاری دو دوره گذشـته این جشـنواره تصریـح کـرد: مـا از حضور شـرکت‌ها در دوره‌هـای قبلی جشـنواره و نمایشـگاه فـولاد ایران بازخورد خوبی دریافت کرده‌ایم.

در جریان برپایـی این جشـنواره‌ها تفاهمنامه‌های خوبـی بین شـرکت‌های فـولادی بـا تامین‌کنندگان داخلی و دانش‌بنیان‌ها به امضا رسـید. هرچند آماری در زمینه پیشرفت این رویداد در دوره‌های قبلی وجود ندارد اما امید می‌رود اسـتقبال از این دوره نمایشگاه و جشنواره مانند دوره‌های قبلی باشد.

توجه ویژه به بومی‌سازی

یعقوبـی فلسـفه برگزاری این جشـنواره را توجه به بومی‌سـازی و اسـتفاده از سـاخت داخل عنوان کرد و گفت: بسـیاری از شـرکت‌ها در حوزه بومی‌سـازی و سـاخت قطعـات، تجهیزات و فنـاوری فعالیت‌هایی انجـام داده بودند و شـرکت‌های دیگر فعـال در این حـوزه از انجام ایـن اقدامات بی‌اطـلاع بودند و گاهی نیز موازی‌کاری‌هایـی صورت می‌گرفت که برپایی این جشنواره و نتایج حاصل از آن این امکان را فراهم آورد تا شـرکت‌ها مشـخصات ۱۹ هزار قطعه و تجهیز را در سـامانه جامع زنجیره بومی‌سازی فولاد که با همکاری ایمیدرو شکل گرفت، بارگذاری کنند.

همین امر می‌تواند به شناخت توانمندی‌های داخلی و نیاز شرکت‌ها در زمینه قطعات پاسخ دهد.

عکس: آیدا فریدی

انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران از تعویق برگزاری سـومین جشـنواره و نمایشگاه ملی فولاد ایران به‌دلیل شیوع کرونا در تاریخ مقرر خبر داد.

انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران طی اطلاعیه‌ای درباره برگزاری سـومین جشنواره و نمایشگاه ملی فولاد ایران اعلام کرد: ضمن آرزوی سلامتی برای همه همکاران عزیزمان در زنجیره آهن و فولاد و پیرو پیگیری‌های تولیدکنندگان و تامین‌کنندگان زنجیره آهن و فولاد کشـور، به اطلاع می‌رسـاند به‌دلیل شرایط خاص کشور در زمینه بحران کرونا و محدودیت‌های ایجاد شده در این راستا، سومین جشنواره و نمایشگاه ملی فولاد ایران در تاریخ مرسوم سال‌های گذشته (۲۳ دی) برگزار نخواهد شد.

انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در تلاش اسـت با بهبود نسـبی وضعیت پاندمی ویروس کرونا در کشـور و با اخذ موافقت لازم از مراجع ذی‌ربط، نسـبت به برگزاری این رویداد ملی در زمان مناسـب اقدام کند. بدیهی اسـت زمان و نحوه برگزاری هرچه باشـکوه‌تر این رویداد ملی متعاقبا ازسـوی این انجمن اعلام خواهد شد.

سرمایه اولیه تخصیص داده شده که قرار است معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری نیز ۹ برابر این میزان اعتبار تخصیص دهد که سـرمایه این صندوق به هزار میلیارد تومان خواهد رسید.

هم‌گرایی در ساخت تجهیزات

مدیـر اجرایی انجمـن تولیدکنندگان فـولاد ایران درباره هم‌گرایی شـرکت‌های فـولادی اظهار کرد: در دوران تحریم، شـرکت‌های داخلی توانمندی‌های خود در عرصه داخلی‌سـازی را عرضه کردند، این در حالی بود که شرکت‌های فولادی از این دستاوردها بی‌اطلاع بودند.

برگزاری این نمایشگاه سبب شد شرکت‌ها محصولات خود را به نمایش بگذارند. اینکه نیازهای بومی‌سـازی شـرکت‌ها تجمیع شـود تاکنون صـورت نگرفته بود؛ ضمن اینکه برای هیچ شرکتی صرفه اقتصادی نداشت که برای تامین همه نیازها اقدام کند. در همین راسـتا بسیاری از شرکت‌های تامین‌کننده قطعات و تجهیزات داخلـی به‌منظـور تامین نیاز صنعت فـولاد ورود پیدا کردنـد که موجب افزایش تعـداد آنها از ۳۶۰ واحد به ۱۰۰۰ واحد شد.

وی در پایان گفت: امیدواریم دوره سـوم جشنواره و نمایشگاه ملی فولاد ایران مانند دوره قبل اهداف خود را دنبال کند و ما به‌دنبال آن هستیم تا علاوه بر بحث بومی‌سازی و ساخت داخل محورهای دیگری را نیز به این جشنواره اضافه کنیم.

سخن پایانی...

توجه ویژه تولیدکنندگان آهن و فولاد کشور، تامین‌کنندگان داخلی، شرکت‌های دانش‌بنیان و مقامات و مسئولان دولتی و حاکمیتی به مقوله بومی‌سازی، توسعه فناوری و حداکثر استفاده از توان داخلی در ۳ سال اخیر منتج به صرفه‌جویی ارزی ۲ میلیارد دلاری در صنعت فولاد کشـور شده اسـت. برگزاری نمایشگاه فرصت مناسبی بـرای برقراری ارتبـاط بیـن تامین‌کنندگان و شرکت‌های نیازمند تجهیزات است.

وحید یعقوبی

باتوجه به شرایط کرونایی اخذ مجوز از ستاد ملی مقابله با کرونا میسر نشد

مسعود رمضانی
editor@smtnews.ir

خبر

استخراج مواد معدنی در مهاباد ۲ برابر شد

مسـئول امور معادن مهاباد گفت: از ابتدای سـال جاری تاکنون ۴۷۳ هزار و ۷۶۹ تن انواع مـواد معدنـی از معادن فعال این شهرسـتان اسـتخراج شده که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۲ برابر شـده اسـت. آکـو جوانمردی در گفت‌وگو با ایرنا با اشـاره به اینکه ۱۲ نوع ماده معدنی در این شهرسـتان استحصال می‌شود، افزود: مهم‌ترین و بیشترین سنگ‌های استخراج شده به ترتیب شامل ۲۱۰ هزار تن سنگ شن و ماسـه، ۱۲۱ هزار تن سنگ آهن و ۵۴۰ هزار تن سـنگ دولومیت اسـت. وی مهاباد را یکی از قطب‌های اصلی اسـتخراج سـنگ باریت در کشـور دانسـت و بیان کرد: در ۹ ماه نخسـت امسال ۲۲ هزار تن انواع سنگ معدنی استخراج شـده که ۲ هزار تن بیشتر از مدت مشابه سال قبل اسـت. همچنین امسـال ۴ معدن در این شهرسـتان با رفع مشـکل مالی فعال شدند و بـه چرخه اسـتخراج مواد معدنی برگشـتند. جوانمردی، شـمار معادن فعال این شهرستان را ۳۵۱ مـورد عنـوان کرد و گفت: ۲۴ معدن نیز به‌دلیل نبود بازار فروش، کاهش ساخت‌وسـاز و افزایش نرخ تمام‌شـده مواد معدنی استخراج شـده هم‌اکنون غیرفعال هسـتند و ۱۵ معدن نیز سـلب صلاحیت شده‌اند. وی از صدور یک پروانه بهره‌برداری در سـال جـاری خبر داد و بیـان کرد: در مجموع ۷۴ پروانه بهره‌برداری از معادن در این شهرسـتان صادر شده است. وی بـا بیان اینکه هم‌اکنون ۱۸ واحد فرآوری مواد معدنی در این شهرستان فعال است، گفت: در زمان حاضر ۴۰ درصد کل مواد استخراجی در این شهرسـتان فـرآوری و بقیه به‌علت کمبود ماشین‌آلات به تبریز و اصفهان ارسال می‌شود. ۵۱ نوع از ۶۸ نوع ماده معدنی شناسـایی شده کشور در آذربایجان‌غربی وجود دارد؛ هم‌اکنون ۴۶۸ معدن در اسـتان فعال اسـت و ۵ هزار و ۱۲۲ نفـر به‌صـورت مسـتقیم در معادن این استان مشغول فعالیت هستند.

کک سوزنی سبز، حلقه گمشده صنعت فولاد

علی بدوی رئیس امکان‌سـنجی، بهینه‌سـازی ومهندسی ارزش: یکی از چالش‌های اسـتراتژیک کشـور، وابسـتگی صنعت فولاد به واردات «الکترودگرافیتی» است. برای واردات الکترود گرافیتی، ارز قابل توجهی از کشـور خارج می‌شود (۲۸ هزار میلیارد ریال در سال ۹۷). حـدود ۶۰ درصد از قیمت تمام شـده الکترود گرافیتی مربوط به هزینه تامین کک سوزنی کلسینه می‌باشد. حدود ۸۰ درصد بازار کک سوزنی به الکترود گرافیتی اختصاص دارد.

به گزارش خبرنگار روزنامه صمت بومی‌سازی الکترودگرافیتی، دسـتیابی به تولید کک سوزنی کلسینه، شـرط اساسی نیل به این هدف است. کک سـوزنی از دو منشاء کک نفتی و کک قطران ذغال سنگ تولید می‌شود. در دنیا فقط دو شرکت هستند که کک سوزنی با منشـا ذغال سـنگ تولید می کنند که هر دو در ژاپـن قرار دارند. میتسوبیشی کمیکال اولین شـرکت در دنیاست که موفق شد کک سـوزنی پایه ذغال سـنگ تولید کند. کک سـوزنی میتسوبیشـی کمیـکال خواص فیزیکـی عالی مانند ضریب انبسـاط گرمایی کم و مقاومـت الکتریکی بسـیار پایین همراه با خرد شـوندگی کمتر و شکست کمتر دارد.

در سـال ۱۹۳۵ تولید کک از پترولیوم کک به روش کک‌سـازی تاخیری از نفت خام جایگزین تولید کک از ذغال سـنگ شد. از دهه ۱۹۷۰ کک سوزنی جایگزین دیگر مواد برای تولید الکترود گرافیتی شـد که تحول بزرگی در تولید فولاد به روش قوس الکتریکی بوجود آمد. کک سـوزنی بر پایه نفت حدود ۶۷,۵ درصد از بازار کک سوزنی را در سال ۲۰۱۹ به خود اختصاص داده بود.

اسامی ۷ شرکت بـزرگ تولید کننده کک سـوزنی در جهان عبارتند از: Phillips ۶۶ (ظرفیـت ۳۷۰ هزارتـن در سـال)، C-Chem (ظرفیت ۱۷۰ هزارتن درسـال)، GrafTech International، Mitsubishi Chemical، (ظرفیت ۱۳۰ هزارتن درسال)، JX Holdings Inc (ظرفیت ۸۰ هزارتن درسـال)، Petrocokes Japan Limited و Posco Chemtech می‌باشند.

اسـامی ۷ شـرکت بـزرگ تولید کننده کک سـوزنی در کشـور چیـن عبارتنـد از: Fangda Carbon New Material Technology Co.، Qitaihe Baotailong Coal&Coal Chemicals Public Co. ، Shandong Yida New Material Co.، Kaifeng Pingmei New Carbon Material Technology Co.، Jinzhou Petrochemical Co.، Baowu Carbon Material Technology Co. و Shanxi Hongte Coal Chemical Industry Co. می‌باشند.

در آگوسـت ۲۰۱۸، شرکت بائو کمیکال و فانگدا کربن با همکاری یکدیگـر کارخانه تولیـد الکتـرود گرافیت گریـد UHP (قدرت فوق‌العـاده بـالا) را بـا نـام «Boafang Carbon Material Technology Co.Ltd» راه‌اندازی کردند.

شیوع ویروس کرونا (COVID-۱۹)، اگر چه به شدت بر تجارت جهانی تاثیر گذاشـته است، لیکن شـرکت‌های فولادی عزم جدی خود را بر حفظ تولید نشـان داده‌اند زیـرا تولید فولاد و فعالیت‌های مربوط به آن تحت قانون کالاهای اساسی قرار دارد. با این وجود، این مسـئله نگران کننده است که چه مدت شرکت‌های فولادی جهانی می‌توانند تولید خود را ادامه دهند زیرا شرکت‌های فولادی رزروهای خـود را تا ماه مارس ۲۰۲۰ انجام داده‌اند و برای فروش محصولات از آوریل، اکثریت با مشکلاتی روبرو می‌شوند، زیرا اکثریت شرکت‌های خودروسازی و تولیدکنندگان کالاهای خانگی، تولید را متوقف کرده و از این رو بر تقاضای کک سوزنی تأثیر می گذارند.

براسـاس گزارش جدید Reports and Data در خصوص بازار جهانی کک سـوزنی تا سـال ۲۰۲۷، انتظار می‌رود ارزش بازار کک سـوزنی به ۵,۸۵ میلیارد دلار برسـد. تقاضا برای باتری‌های لیتیوم یونی، عمدتا ناشـی از محبوبیت روزافزون وسـایل نقلیه الکتریکی هیبریـدی (HEV)، وسـایل نقلیه باتـری الکتریکی (BEV)، لپ تاپ‌ها و دستگاه‌های هوشمند و همچنین رشـد صنایع فولاد با کوره‌های قـوس الکتریک، به ویژه در منطقه آسـیا و اقیانوسیه، باعث رشد بازار خواهد شد. از طرفی مقررات جدیـد IMO۲۰۲۰ مبنی بر مصرف سوخت کم گوگرد، که از اول ژانویه ۲۰۲۰ به اجرا در آمد، احتمالاً تأثیر قابل توجهی بر قیمت کک سوزنی خواهد گذاشت. زیرا بخش عمده‌ای از آن در سوخت‌های دریایی مصرف می‌شود. بازار مصرف کک سـوزنی براساس مشتریان نهایی (کاربرد)، موقعیت جغرافیایی، ماده اولیه و گرید (درجه) بخش‌بندی می‌شود. براسـاس کاربرد (مشتریان نهایی)، کک سوزنی در صنعت فولاد (سـاخت الکترود گرافیتی)، صنعت آلومینیوم (ساخت آند)، باتری لیتیوم، انرژی هسته‌ای و سایر استفاده می‌شود.

الکترود گرافیتی با ۸۰ درصد بیشتر سهم بازار مصرف کک سوزنی را در سال ۲۰۱۹ به خود اختصاص داده است. انتظار می‌رود در دوره پیش بینی (۲۰۲۰-۲۰۲۷) با نرخ ۶,۶ درصد رشد کند. الکترودهای گرافیت در کوره‌های قـوس الکتریکی (EAF) و کوره پاتیلی (LF) بـرای تولید فـولاد، تولید فلز سـیلیکون، تولید آلیاژهـای آهنی و فرآینده‌ـای ذوب، کاربرد دارند. حـدود ۱۰ درصد بازار مصرف کک سوزنی به باتری‌های لیتیوم، ۸ درصد مواد پیشرفته کربنی گرافیت و ۲ درصد سایر موارد اختصاص دارد.

براسـاس موقعیـت جغرافیایی، بازار کک سـوزنی به بخش‌های آمریکای شـمالی، اروپا، آسیا اقیانوسیه، آمریکای لاتین، خاورمیانه و آفریقا تقسـیم می‌شود. بازار منطقه آسیا اقیانوسیه بیشترین سهم بازار را در سال ۲۰۱۹ به خود اختصاص داد و پیش بینی می‌شود. در دوره ۲۰۲۷-۲۰۲۰، میزان رشـد مرکب سالانه ۷,۴ درصدی داشته باشـد. تسـلط بر بازار در منطقه به دلیل رشـد زیرساخت‌ها و رشد بخش تولید است. براساس ماده اولیه، بر پایه نفت و بر پایه ذغال سنگ تقسیم می‌شود. کک سوزنی بر پایه نفت در سال ۲۰۱۹ سهم بیشـتری از بازار را در اختیار داشت و انتظار می‌رود در دوره پیش بینی شـده (۲۰۲۰-۲۰۲۷) با نرخ ۶,۱ درصد رشـد کند. بازار کک سوزنی براساس گرید (درجه)، به سـه دسته کک سـوزنی با ارزش پایه (Base premium)، کک سـوزنی با ارزش متوسـط (Intermediate-premium) و کک سـوزنی بـا ارزش عالی یا سوپر (Super-Premium) تقسیم می‌شود. برای تولید الکترود گرافیتی مورد اسـتفاده کوره‌های قوس الکتریک، نیاز به کک سـوزنی با ارزش عالی یا سوپر اسـت. انتظار می‌رود که کک سـوزنی با ارزش عالی (درجه ۱) در دوره پیش‌بینی (۲۰۲۰-۲۰۲۷) با نرخ ۶ درصد رشد کند.

در کشـور ایران تلاش‌هایی برای تولید کک سبز صورت گرفته که به آن می پردازم. در سـال ۱۳۹۴، شـرکت پخت کک سـبز در شهر صنعتی خرمشـهر به منظور کلسیناسـیون کک اسفنجی با حضور معاون اول رئیس جمهور، راه‌اندازی شـد و پس از دو ماه به دلیل عدم امکان واردات مواد اولیه متوقف شد. در سال‌های ۱۳۹۷ و اوایل سال ۱۳۹۸، پژوهشگاه نفت اعلام کرد که به تکنولوژی تولید کک سوزنی در مقیاس آزمایشگاهی دست یافته است.

در دی‌ماه ۱۳۹۷، تفاهمنامه سه‌جانبه‌ای میان شرکت‌های فولاد خراسـان، فولاد مبارکه و شـرکت دانش‌بنیان پیشرو پژوهان کربن ققنوس منعقد شـد تا براسـاس آن و با نظارت عالـی معاون علمی و فناوری ریاسـت جمهوری، تولید کک سـوزنی به‌عنوان ماده اولیه تولید الکترود گرافیتی بومی‌سازی شود.

یک سـال بعد این شرکت دانش بنیان توانست تولید کک سوزنی را از مرحله آزمایشـگاهی به مرحله نیمه‌صنعتی برساند. در ۲۷ آذر مـاه ۹۸، رئیس جمهور آمریکا، صادرات کک نفتی که ماده اولیه کک سوزنی است را به کشور ایران تحریم کرد. پس از اقدام آمریکا و تحریم الکتـرود گرافیتی با هدف زمین زدن صنعت فـولاد (اواخر دی‌ماه) بلافاصله نشسـتی با این محور در دفتر (مقام معظم رهبری) تشکیل شـد و بر دسـتیابی به تکنولوژی تولید کک سبز تاکید شد. در تاریخ بیسـت و پنجم دی ماه ۱۳۹۸، شرکت گسترش فناوری خوارزمی، توانست کمتر از ۶ ماه به تولید یک تن در روز کک سوزنی در مقیاس پایلوت دسـت پیدا کند. در تاریخ دوازدهم بهمن ۱۳۹۸، طرح تولید کک سـوزنی در قالب فاز سوم توسعه پتروشیمی تخت جمشید و با همت هلدینگ دانش بنیان HNT با ظرفیت ۱۰ هزار تن در سـال در مرحلـه اول و قابلیـت افزایش تا ۲۰ هزار تن در سـال در مراحل بعدی، کلنگ زنی شد.

در تاریخ ۲۱ بهمن ۱۳۹۸، تفاهم‌نامه تولید کک اسفنجی و سوزنی در پالایشـگاه‌های بندرعباس و امام خمینی (ره) شازند، بین شرکت ملـی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران و سـازمان توسـعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) به ارزش یک میلیارد یورو امضا شد. لیسانس این فناوری متعلق به پژوهشگاه صنعت نفت است که شـامل تولید ۶۲۰ هزار تن کک اسفنجی در پالایشگاه بندر عباس و ۷۰ هزار تن کک سـوزنی در پالایشـگاه امام خمینی شازند می‌باشد.

در دی مـاه ۱۳۹۸ شـرکت اروند کک ایرانیـان بـا مشـارکت شرکت‌های فولاد خوزستان، معدنی وصنعتی چادرملو، ایده‌پردازان صنعت فولاد، گروه توسـعه فراگیر خوزستان، معدنی وصنعتی گل گهر با سـرمایه اولیـه ده میلیارد ریال و با موضوع فعالیت مشـاوره، طراحی، سـاخت، نصب، راه‌اندازی کارخانجات کک سـوزنی و کک اسـفنجی و صنایع مرتبط و تولید کک سـوزنی و اسفنجی تاسیس شد. در قسمت بعدی، شرح تکنولوژی و اقتصادی تولید کک سوزنی سبز ارائه خواهد شد.

علیرضا ساسان‌پور

تجدید فراخوان ارزیابی کیفی مناقصه عمومی دو مرحله‌ای
شماره SKD-9902107
نوبت دوم شماره و مجوز ۱۳۹۹.۵۸۲۲

۱- موضوع: تجدید فراخوان ارزیابی کیفی مناقصه عمومی دومرحله‌ای شماره SKD-9902107 راجع به خرید ۱۰ دستگاه کنترل ولو بهمراه لوازم یدکی مربوطه.
۲- محل و مدت انجام کار: استان خراسان رضوی، سرخس، منطقه عملیاتی خانگیران و مشهد به مدت ۱۲ ماه
۳- نام و نشانی مناقصه‌گزار: شرکت بهره‌برداری نفت و گاز شرق- مشهد، بلوارخیام، بلوارارشاد، خیابان پیام، نبش پیام ۶، پلاک ۱۸.
۴- شرایط مناقصه‌گر:
۴-۱- دارا بودن شخصیت حقوقی/حقیقی، کد اقتصادی و شناسه ملی/ کدملی.
۴-۲- داشتن توانائی مالی، تجربه، تخصص و سوابق کافی در زمینه موضوع قرارداد.
۴-۳- توانایی تهیه ضمانت‌نامه شرکت در فرآیند ارجاع کار (مناقصه) به مبلغ ۱/۲۸۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال و در صورت برنده شدن ارائه تضمین انجام تعهدات به میزان ۱۰ درصد مبلغ پیشنهادی از انواع تضامین مجاز اعلام شده در آئین‌نامه تضمین معاملات دولتی.
۴-۳- در ضمـن ۲۵ درصد بار مالی معامله به‌عنوان پیش‌پرداخت در قبـال اخذ ضمانتنامه معتبر بانکی مـورد قبول خریدار پرداخت خواهد شد.
۵- کلیـه مراحل از طریق درگاه سـامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سـتاد) به آدرس WWW.SETADIRAN.IR انجام خواهد شد. لازم اسـت متقاضیان در صورت عدم عضویت قبلی در سـامانه مذکور، مراحـل ثبتنام و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شـرکت در فرآیند از طریق سـایت سامانه محقق سازند. تاریخ انتشار فراخوان و سایر اسناد ارزیابی کیفی در سامانه ستاد ایران ۱۳۹۹/۱۰/۲۱ می‌باشد.
۶- در شرایط مسـاوی از لحاظ قیمت و کیفیت، مناقصه‌گر مجاز به خرید و عقد قرارداد با تولیدکننده داخلی می‌باشد.
۷- گشایش پاکت های مناقصه پس از انجام مراحل ارزیابی کیفی، از طریق درگاه سـامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سـتاد) با اطلاع‌رسانی قبلی انجام خواهد شد.
۸- در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر، متقاضیان می‌توانند با تلفن‌های ۳۳۳ و ۳۷۰۴۷۳۳۷ -۰۵۱ تماس حاصل نمایند. ضمناً آگهی فوق در سـایت WWW.SHANA.IR و WWW.ICOFC.IR و WWW.EOGPC.IR درج می‌باشد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۳۹۹/۱۰/۲۱ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۳۹۹/۱۰/۲۳
روابط عمومی شرکت بهره‌برداری نفت و گاز شرق

آگهی فراخوان مناقصه عمومی یک مرحله‌ای همراه با ارزیابی کیفی (ارزیابی ساده)
(مناقصه شماره ۹۹/۴۲۲)
نوبت اول شماره و مجوز ۱۳۹۹.۵۸۳۲

۱- موضوع مناقصه: انجام خدمات توسعه شبکه و نصب انشعابات و تجهیزات متفرقه شهرستان شیروان به مدت یک سال
۲- نام و نشانی دستگاه مناقصه‌گزار: شرکت گاز خراسان شمالی به آدرس بجنورد- خیابان طالقانی شرقی- نبش خیابان دهخدا- کد پستی ۹۴۱۵۶-۷۵۹۴۹
۳- نحوه دریافت اسناد و مهلت ارائه مدارک: از تمامی پیمانکاران واجد شرایط (دارای گواهینامه صلاحیت پیمانکاری تأسیسات و تجهیزات یا نفت و گاز، توانایی مالی، ظرفیت آزاد کاری، تخصص و سـابقه کاری مرتبط) دعوت به‌عمل می‌آید جهت شـرکت در مناقصه صدرالذکر از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir اقدام نمایند.
• تهیه، تکمیل و بارگذاری مدارک خواسته شده براسـاس اسناد مناقصه و اسناد ارزیابی کیفی صرفاً تا تاریخ ۱۳۹۹/۱۱/۱۱ امکان پذیر اسـت ضمناً ضروری اسـت اسناد بارگذاری شده از کیفیت لازم برخوردار باشند.
•• تحویـل اصـل ضمانت‌نامه شـرکت در فرایند ارجاع کار تا قبل از جلسـه بازگشـایی پاکت‌ها الزامی است. در صورت عدم وصول اصل ضمانت‌نامه در مهلت مقرر، مناقصه‌گر از فرآیند مناقصه حذف خواهد شد.
••• شـرکت‌های دارای هیأت‌مدیره، سـهامدار مؤثر مشـترک مجـاز به ارائه پیشنهاد قیمت همزمان در این مناقصه نخواهند بود.
•••• مطابق بند الف ماده ۵ قانون "حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی"، ارجاع کار صرفاً به مؤسسات و شرکت‌های ایرانی ثبت شده در فهرسـت توانمندی‌های مندرج در سامانه ماده ۴ این قانون (سامانه توانیران) مجاز است.
۴- نـوع و میزان تضمین شـرکت در فرآیند ارجاع کار: مطابق با بند الف ماده ۶ آئین‌نامه تضمین معاملات دولتی به مبلغ ۹۵۶/۰۰۰/۰۰۰/ ریال (نهصد و پنجاه و شش میلیون ریال) می‌باشد.
۵- مبلـغ بر آورد اولیه: برآورد مناقصه به مبلغ: ۱۹/۱۳۰/۰۰۰/۰۰۰/ ریال (نوزده میلیارد و یکصد و بیست میلیون ریال) می‌باشد.
۶- نحـوه و زمان توزیع اسناد مناقصه: اسـناد مناقصـه حداکثر تا تاریخ ۱۳۹۹/۱۰/۲۷ از طریق سـامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سـتاد) قابل دریافت می‌باشد.
شماره مرکز تلفن: کد شهری (۰۵۸) ۹-۳۲۴۰۳۳۳۳
تلفن مستقیم امور قراردادها: ۳۲۴۰۳۳۴۱- فاکس امـور قراردادها: ۳۲۴۰۳۳۴۲
کـد فراخـوان مناقصه مندرج در پایـگاه ملی اطلاع‌رسـانی مناقصات: ۳۴۶۱۲۲۱۲

روابط عمومی شرکت گاز استان خراسان شمالی

یادداشت

بازار فولاد برای سودجویی مهیاست

محمد اعتباری
فعال بازار فولاد

همواره رشد تقاضا و افزایش نرخ ارز زمینه تشنج بازار فولاد را فراهم کرده است. اما با حضور در فصول سرد سال، تقاضای مصرفی برای خرید محصولات فولادی به‌شدت کاهش می‌یابد. در همین حال بیشتر تقاضایی که برای خرید فولاد در بازار وجود داشته را باید ناشی از تقاضای سرمایه‌ای دانست. پس از تغییر رئیس‌جمهوری ایالات متحده و ذهنیت کاهش نرخ دلار در بازار آزاد، بخشی از تقاضای سرمایه‌ای که بر مبنای رشد نرخ دلار شکل می‌گرفت، حذف شد. در حال حاضر، بازار فولاد از شرایط ریسک خارج و با عدم‌اطمینان روبه‌رو شده است؛ یعنی بازار هیچ اطمینانی نسبت به آینده ندارد و امکان پیش‌بینی بلندمدت حذف شده است. با این وجود، در کوتاه‌مدت و تا اواخر بهمن انتظار رشد قیمت فولاد را نداریم. با این حال، گره زدن قیمت داخلی محصولات فولادی با نرخ ارز و قیمت جهانی این محصول منطقی به‌نظر نمی‌رسد، چراکه یا دلار در مسیر صعود است یا قیمت‌های جهانی؛ بنابراین هیچ زمانی نباید انتظار کاهش قیمت‌ها و متعادل شدن بازار را داشته باشیم. در همین حال باید تاکید کرد که تغییر مداوم سیاست‌های ارائه شده از سوی سیاست‌گذاران اشتباه است. به‌عنوان مثال، چندی پیش شاهد تدوین شیوه‌نامه ساماندهی عرضه و تقاضای زنجیره فولاد بودیم که در آن نرخ فروش فولاد و محصولات فولادی تعیین شد؛ بنابراین تغییر دوباره این نرخ‌ها معنی ندارد و به التهاب هرچه بیشتر در بازار این فلز منتهی خواهد شد. هرچند باید اقرار کرد که مبنای قیمت فروش شمش فولاد در این شیوه‌نامه نیز اشتباه است، چراکه نرخ فروش این محصول را به قیمت در بازار جهانی و ارز گره زده است. بر همین اساس نیز در حال حاضر شاهد رکود گسترده‌ای در بازار فولاد هستیم که به این آسانی‌ها برطرف نمی‌شود. در روز سه‌شنبه قیمت پایه هر کیلو شمش عرضه شده در بورس کالا برابر ۱۲۳۰۰تومان بود یعنی قیمت تمام شده شمش با احتساب مالیات بر ارزش افزوده به ۱۳۴۰۰ تومان می‌رسد. در چنین شرایطی قیمت میلگرد عرضه شده در بورس کالا به بیش از ۱۴هزار تومان افزایش می‌یابد. حال باید دید که آیا مشتری برای میلگرد با این قیمت وجود دارد؟

در همین حال باید تاکید کرد که ورق گرم فولادی در معاملات روز سه‌شنبه بورس کالا با قیمت ۱۹۹۶۰ تومان عرضه شد.

در واقع رشد قیمت فولاد در سطح جهانی زمینه این رشد قیمتی را فراهم کرده است و هر لحظه نوید تداوم این روند رو به رشد قیمتی به بازار داده می‌شود در چنین شرایطی بازار با رکود تورمی روبه‌رو خواهد شد.

در چنین شرایطی، خرید شمش فولاد از معاملات بورس کالا با هدف جلوگیری از توقف تولید یا صادرات محصولات نهایی انجام می‌شود؛ بنابراین کاهش ۱۰ درصدی نرخ پایه فولاد مشکلی را برطرف نمی‌کند. با توجه به این نکته که هر کیلو میلگرد صادراتی ما ۵۲۵ دلار به فروش می‌رسد؛ بر همین اساس کارخانه‌دار می‌تواند شمش را با قیمت بالا بخرد و محصول نهایی خود را صادر کند. درنتیجه برخی واحدهای تولیدکننده محصولات نهایی از این سود قابل‌توجه بهره‌مند می‌شوند؛ یعنی رانتی برای بخشی از تولیدکنندگان زنجیره ایجاد می‌شود.

ازمجموع موارد یادشده این‌گونه برداشت می‌شود که هرگونه قیمت‌گذاری دستوری رانتی را ایجاد می‌کند و مصرف‌کننده نهایی از سود منتفع نمی‌شود.

در چنین شرایطی، بازار با رکود تورمی روبه‌رو شده که از یک‌سو در آن قیمت‌ها بالاست، از سوی دیگر، خریداری برای این محصولات وجود ندارد. بحث دیگر این است که مجوز صادرات فقط در اختیار واحدهای تولیدی است؛ بنابراین بحث فروش محصول در بازار داخل و فروش در بازار جهانی باید از هم متمایز شود؛ یعنی از یک‌سو صادرات تقویت شود، چراکه ارزآوری این صنعت در چنین شرایطی ضروری به‌نظر می‌رسد. از سوی دیگر نیز قیمت فروش فولاد در بازار داخل را به قیمت‌های جهانی و نرخ ارز گره نزد. درواقع اگر به تولیدکنندگان بزرگ اجازه بدهیم، خودشان قیمت فروش را تعیین کنند؛ بسیاری از این چالش‌ها برطرف می‌شود، چراکه شرکت‌های تولیدکننده محصول برای تداوم تولید خود به پول نقد نیاز دارند؛ بنابراین قیمت محصول خود را در تابلوی بورس کالا کاهش می‌دهند تا خریدار رغبت حضور در این بازار را داشته باشد.

گفتنی است در حال حاضر، زنجیره فولاد با چالش اساسی تیک‌های طلایی روبه‌رو است؛ بنابراین حذف این‌گونه امضاهای طلایی ضروری به‌نظر می‌رسد.

افزایش هزینه‌های تولید با قطع گاز صنایع

خواب زمستانی واحدهای تولیدی

گروه معدن
editor@smtnews.ir

جواد نیلی

عکس: مهدی کاوه‌ای

به‌دلیل محدودیت‌های تحویل گاز، افت تولید واحدهای احیای مستقیم فولاد مبارکه به‌صورت روزانه، منجر به کاهش ۶۰ درصدی تولید آهن اسفنجی می‌شود؛ بنابراین درخواست این شرکت از مجموعه وزارت نفت رفع این مشکل است

با شروع فصل سرما و به‌دنبال افزایش مصرف گاز در بخش‌های خانگی و عمومی، گاز صنایع در زمستان قطع می‌شود. قطع گاز بسیاری از صنایع در فصل زمستان، دوباره آنها را در مسیر تولید دچار مشکل کرده است. اثرات این موضوع را می‌توان در قیمت محصولات این واحدها در بازار مشاهده کرد.

در چنین شرایطی، برخی صنایع از سوخت جایگزین مازوت استفاده می‌کنند. با این وجود، استفاده از مازوت به جای گاز چالش‌های بسیاری را ایجاد می‌کند؛ ازجمله اینکه این سوخت آلایندگی بسیاری برای محیط‌زیست به همراه دارد. کما اینکه طی هفته‌های گذشته شاهد انتشار اخبار متعددی درباره شدت گرفتن آلودگی هوا نیز بودیم. علاوه بر این، در سال جاری قیمت مازوت به‌شدت افزایش یافته است. این سوخت هم‌قیمت گاز در اختیار صنایع قرار نمی‌گیرد؛ بنابراین در چنین شرایطی هزینه تمام‌شده تولید نیز افزایش می‌یابد. با این وجود، به هیچ‌عنوان امکان تعطیلی واحدهای صنعتی وجود ندارد، چراکه تعطیلی این واحدها منجر به بیکاری افراد و بروز مشکلات اجتماعی می‌شود.

صنایع بزرگ متاثر از قطع گاز

به‌گزارش چیلان، افزایش مصرف گاز خانگی و افت فشار گاز بر تولید فولاد مبارکه نیز تأثیر خواهد گذاشت. جواد نیلی، مدیر ارشد خدمات فنی و پشتیبانی شرکت فولاد مبارکه گفته است: به‌دلیل محدودیت‌های تحویل گاز، تولید واحدهای احیای مستقیم فولاد مبارکه به‌طور روزانه منجر به کاهش ۶۰ درصدی تولید آهن اسفنجی می‌شود؛ بنابراین خواست ما از مجموعه وزارت نفت رفع این مشکل است. محدودیت‌های تامین گاز آسیب تجهیزاتی چندانی نمی‌زنند اما منجر به کاهش تولید و افزایش هزینه‌های محصول می‌شود.

سوختی بدون جایگزین

مدیر ارشد خدمات فنی و پشتیبانی شرکت فولاد مبارکه اصفهان با اشاره به اینکه برخی از واحدهای تولیدی مانند نیروگاه‌ها بعد از محدودیت تحویل گاز، امکان استفاده از سوخت دوم را دارند، گفت: در مجموع مدول‌های احیای مستقیم امکان استفاده از سوخت دوم را ندارند و تنها از طریق سوخت گاز می‌توانند فعالیت کنند، بنابراین با محدودیت تامین گاز با توقف گسترده و شدید در مجموعه‌های تولیدی مواجه می‌شویم.

نیلی تاکید کرد: شرکت فولاد مبارکه با وجود محدودیت‌های برق در تابستان، محدودیت گاز در زمستان و محدودیت آب در طول سال، با برنامه‌ریزی‌های منسجم به اهداف تولیدی خود می‌رسد. گفتنی است شرکت فولاد مبارکه روزانه نیازمند ۹ میلیون و ۵۰۰ هزار مترمکعب گاز است که به‌دلیل محدودیت‌های تامین گاز به‌دلیل فصل سرما، میزان تحویل گاز به آن حدود ۵۰ درصد کاهش یافته است.

کاهش تولید و افزایش هزینه

علاوه بر فولاد خراسان و فولاد مبارکه، قطعی گاز تولید آهن اسفنجی در شرکت‌های پارس فولاد سبزوار و توسعه آهن و فولاد گل‌گهر را نیز با مشکل مواجه کرده است. شرکت توسعه آهن و فولاد گل‌گهر طی نامه‌ای به مشتریان خود اعلام کرده که به‌دلیل افت فشار گاز نمی‌تواند به ۵۰ درصد تعهدات خود در دی‌ماه عمل کند.

به‌گفته رئیس اداره صنایع معدنی سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی، شرکت پارس فولاد سبزوار ۸۰۰ مترمکعب گاز در روز نیاز دارد و باید حقوق ۸۵۰ نفر را پرداخت کند. اما از ۲۲ آذر تاکنون به‌دلیل قطع گاز فقط ۳ یا ۴ روز توانسته به فعالیت خود ادامه دهد. شرکت فولاد خراسان نیز به‌عنوان بزرگ‌ترین واحد فولادی استان خراسان رضوی روزانه ۱.۹میلیون مترمکعب گاز مصرف می‌کند و گاز جزو ضروریات تولید این واحد است.

در سراسر کشور، گاز بیش از ۷۰ کارخانه سیمان قطع شده است؛ با این حال، کارخانجات سیمان می‌توانند به جای گاز از مازوت استفاده کنند اما امکان جایگزینی گاز در واحدهای فولادی وجود ندارد و این امر کاهش تولید و بالا رفتن هزینه‌ها را به‌دنبال دارد و به‌طور قطع، باعث افزایش بهای تمام‌شده و افزایش قیمت محصولات فولادی در بازار می‌شود.

خواب زمستانی صنعت فولاد

تولید فولاد در کشور ضروریاتی از جمله دسترسی پایدار به گاز، آب و برق دارد که متأسفانه از سوی نهادهای دولتی برنامه‌ریزی درستی در این موارد انجام‌نشده است و بسیاری از شرکت‌ها با مشکلات متعددی در این حوزه‌ها روبه‌رو هستند.

دسترسی ضعیف به این خدمات جانبی، از یک سو باعث خواهد شد هزینه تولید و قیمت محصولات در بازار افزایش یابد و از سوی دیگر، در صورت عدم‌سرمایه‌گذاری مناسب در این حوزه‌ها، امکان کاهش جدی تولید نیز وجود خواهد داشت. صنعت فولاد فقط به بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های متعدد برای تنظیم بازار فولاد نیاز ندارد، بلکه به این نیاز دارد که با برنامه‌ریزی درست و سرمایه‌گذاری مناسب در حوزه زیرساخت‌ها، دسترسی پایدار حلقه‌های گوناگون زنجیره فولاد به گاز، آب و برق تضمین شود.

سخن پایانی

ازمجموع موارد یادشده این‌گونه برداشت می‌شود که قطع گاز بسیاری از صنایع در فصل زمستان، آنها را با چالش‌های جدی روبه‌رو کرده است. این مشکل جدید نیست اما هر سال تکرار می‌شود و گویی قرار نیست راه‌حلی اساسی برای آن اندیشیده شود. این‌گونه چالش‌ها از یک‌سو تولید را با ضعف روبه‌رو می‌کند و از سوی دیگر، به افزایش هزینه تمام‌شده تولید منجر می‌شود؛ بنابراین نباید به آسانی از کنار این چالش تکراری هر ساله گذشت، بلکه باید راه‌حلی اساسی برای رفع آن اندیشیده شود.

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه در راستای تحقق کیفی جهش تولید خبر داد

تولید تختال با ضخامت ۳۰۰میلی‌متر

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه با حضور در بخش‌های گوناگون ناحیه فولادسازی و ریخته‌گری مداوم با اهدای گل به کارکنان این ناحیه از تلاش کارکنان و دستاوردهای اخیر به‌دست آمده به‌ویژه تولید تختال با ضخامت ۳۰۰ میلی‌متر قدردانی کرد.

به‌گزارش روابط‌عمومی شرکت فولاد مبارکه، حمیدرضا عظیمیان در خلال این بازدید که با حضور معاونان گوناگون این شرکت همراه بود، اظهارکرد: شرکت فولاد مبارکه در آستانه ۲۳ دی ماه و سالروز افتتاح فولاد مبارکه، شاهد تولید تختال با ضخامت ۳۰۰ میلی‌متری به‌عنوان یک دستاورد بسیار بزرگ است.

این موفقیت در حالی از سوی ماشین شماره ۵ ریخته‌گری شرکت فولاد مبارکه محقق شده که تا پیش از این، قابلیت و امکان تولید تختال با ضخامت حداکثر ۲۵۰ میلی‌متر وجود داشت و با طراحی ۱۰۰ درصد بومی و با تکیه بر دانش داخلی و تغییراتی که در ماشین، قالب، خنک‌کننده و دیگر قسمت‌ها در داخل فولاد مبارکه به‌وجود آمده، موفق به تولید تختال با ابعاد جدیدی شده‌ایم.

وی افزود: از آنجایی که تا پیش از این در کشور چنین تختالی تولید نشده، این محصول جدید، از آن جهت که موجب افزایش تولید در شرکت فولاد مبارکه خواهد شد، خبر خوبی برای مشتریان و سهامداران فولاد مبارکه به‌شمار می‌رود؛ چراکه همواره فولاد مبارکه با تولید محصولات جدید سهم خود را در بازار حفظ و سودآوری سهامداران شرکت را تضمین کرده است.

عظیمیان خاطرنشان کرد: نکته بسیار با اهمیت این دستاورد عدم‌دخالت کارشناسان خارجی و بومی‌سازی کامل این پروژه از سوی کارشناسان فولاد مبارکه است که یقینا با شجاعت، جسارت و شهامت ایشان همراه بوده و در نهایت تولید محصولات جدید با دانش داخلی را محقق کرده است و این دستاورد در واقع یک «جهش تولید کیفی» به‌شمار می‌رود.

مدیرعامل فولاد مبارکه در پایان عنوان کرد: با توجه به دستاورد اخیر و با تکیه بر همت و توان داخلی کارکنان شرکت، تغییرات و پروژه‌هایی که در دیگر ماشین‌های ریخته‌گری قرار بود از سوی کارشناسان خارجی اجرایی شود را با هزینه بسیار کمتری اجرایی خواهیم کرد.

کنسانتره هماتیت به قیمت ۱۸ درصد شمش فولاد خوزستان معامله شد

روز تاریخی سنگ‌آهنی‌ها در بورس کالا

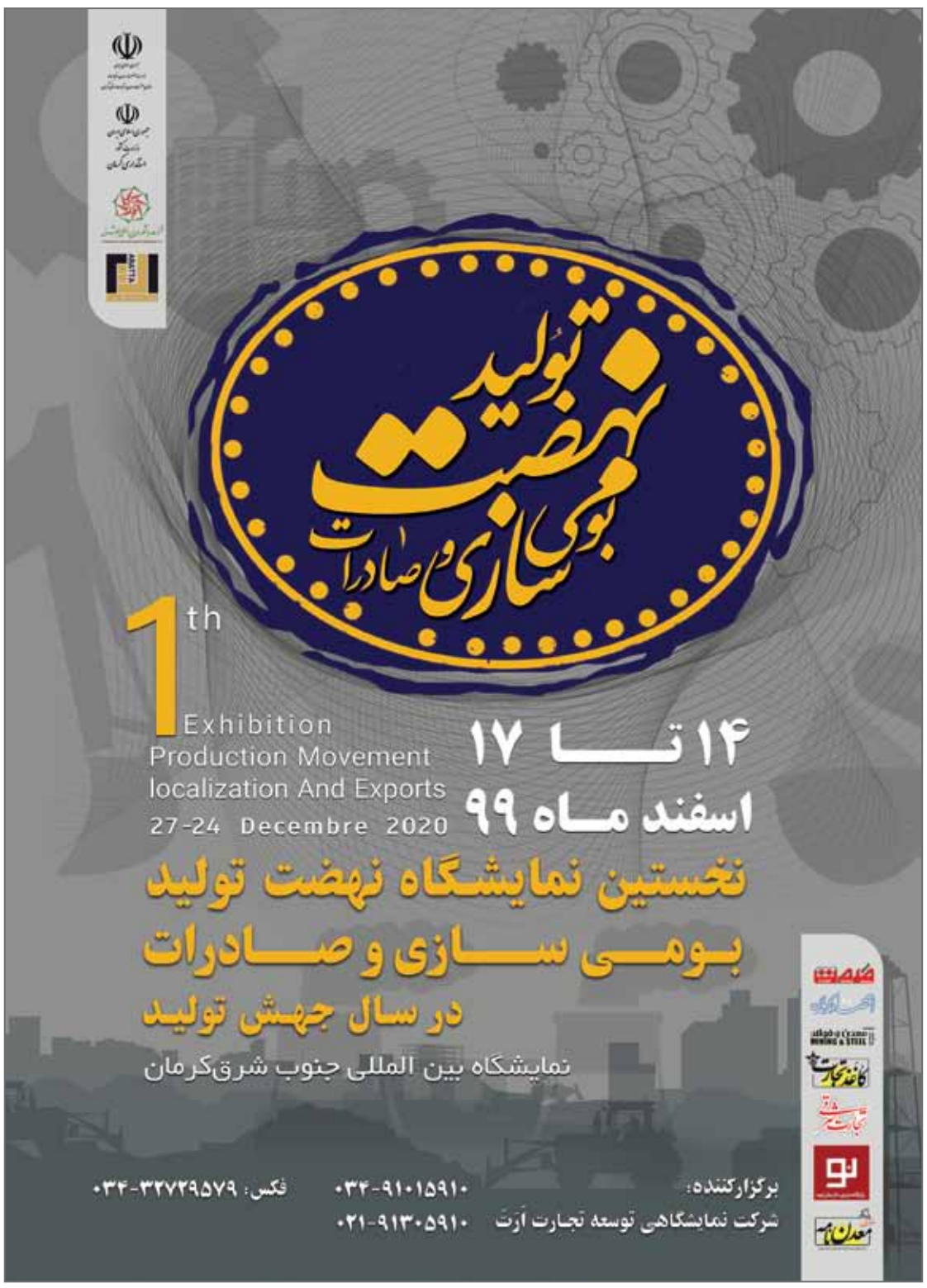
در معاملات روز یک‌شنبه ۲۱ دی ماه بورس کالا، کنسانتره سنگ آهن از قیمت دستوری تعیین شده در سال گذشته فاصله گرفت و به ۱۸ درصد نرخ شمش فولاد خوزستان معامله شد.

به گزارش دنیای معدن، نرخ دستوری کنسانتره ۶۶ درصدی سنگ آهن پیش از این ۱۶ درصد نرخ معاملات شمش فولاد خوزستان تعیین شده بود و این در حالی است که نسبت جهانی آن ۵۰ درصد بیش از نرخ معامله شده در داخل بود.

با ابلاغ شیوه‌نامه ساماندهی عرضه و تقاضای زنجیره فولاد، امکان عرضه محصولات معدنی در بورس کالا فراهم شد و اکنون قیمت‌ها به سطح واقعی خود براساس عرضه و تقاضای بازار نزدیک می‌شود.

نکته مهم اینجاست که سنگ‌آهن معامله شده از نوع هماتیتی بوده و پیش‌بینی می‌شود سنگ‌آهن مگنتیت، نسبت قیمتی به ۲۰ درصد سنگ آهن شمش فولاد خوزستان افزایش یابد.

تغییر نسبت‌های قیمتی و حذف قیمت‌گذاری دستوری یکی از مطالبات مهم فعالان معدنی در راستای افزایش سرمایه‌گذاری و توسعه معادن بوده است.

گسترش تجارت
سه‌شنبه
۲۳ دی ۱۳۹۹
۲۸ جمادی‌الاول ۱۴۴۲
۱۲ ژانویه ۲۰۲۰
شماره ۱۷۰۵
پیاپی ۳۰۲۳
www.Tejaratdaily.com

تکمیل پروژه‌های جاده‌ای تا پایان دولت دوازدهم

در رویداد CES ۲۰۲۱ چه خواهد گذشت؟

شرکتی که دندانپزشکی ایران را جهانی کرد

درآمد دولت از مالیات بر فروش و مصرف سیگار

براساس لایحه بودجه ۱۴۰۰ مالیات بر فروش و مالیات بر مصرف سیگار در سال ۱۴۰۰ نسبت به امسال باید حدود ۵۲.۲ و ۳۶.۶ درصد افزایش یابد و درآمد وزارت صنعت، معدن و تجارت از حقوق انحصار و صدور مجوز توزیع محصولات دخانی نیز ۳ برابر امسال پیش‌بینی شده است. به گزارش روابط عمومی وزارت صنعت، معدن و تجارت، طبق لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ وزارت صنعت، معدن و تجارت بابت حقوق انحصار و صدور مجوز توزیع محصولات دخانی ۳۰۰ میلیارد تومان خواهد بود. همچنین درآمد دولت در سال آینده از مالیات بر فروش سیگار، براساس لازم‌الاجرا نبودن قانون ممنوعیت ورود برخی کالاهای غیرضرور مصوب ۲۲ شهریور ۱۳۷۴ و مجاز بودن تامین کسری سیگار از طریق واردات، ۱۲۳۱ میلیارد و ۳۶ میلیون تومان خواهد بود.

در بودجه سال ۱۴۰۰ مالیات بر مصرف سیگار نیز بیش از ۲۷۳۴ میلیارد و ۲۱۸ میلیون تومان در نظر گرفته شده، این در حالی است که مجموع مالیات بر فروش و مالیات بر مصرف سیگار در سال ۱۳۹۹ به ترتیب ۸۰۸ میلیارد و ۷۱۲ میلیون تومان و ۲۰۰۱ میلیارد و ۴۵۰ میلیون تومان پیش‌بینی شده بود؛ بنابراین مالیات بر فروش و مالیات بر مصرف سیگار در سال ۱۴۰۰ نسبت به امسال حدود ۵۲.۲ و ۳۶.۶ درصد افزایش خواهد یافت. همچنین براساس لایحه پیشنهادی بودجه، درآمد وزارت صنعت، معدن و تجارت از حقوق انحصار و صدور مجوز توزیع محصولات دخانی ۳۰۰ میلیارد تومان پیش‌بینی شده که نسبت به مبلغ ۱۰۰ میلیارد تومان پیش‌بینی شده برای امسال ۳ برابر شده است.

نگاهی به وضعیت تجارت دخانیات در کشور

دوراهی دود و درآمد

دخانیات از جمله کالاهایی است که تولید و تجارت آن از نظر ذاتی دچار تناقض‌هایی است که نمی‌توان آن را بدون در نظر گرفتن توام مسائل بهداشتی و تجاری مورد بررسی قرار داد. از یک سو نهادها و ستادهای مختلف در حوزه سلامت با تولید و فروش این کالا مخالفت می‌کنند و اعتقاد دارند باتوجه به زیان‌های اثبات شده این کالا باید هرچه بیشتر در جهت محدود کردن تولید این نوع محصولات اقدام کرد و از سوی دیگر حقیقت این است که جمعیت قابل‌توجهی از مردم جهان این کالا را مصرف می‌کنند و در هر حال تولید، تجارت و مصرف آن، بازار گسترده‌ای را در اختیار دارد؛ بنابراین بسیاری از کشورها این کالای مضر را تولید کرده و ضمن تامین نیاز خود، با ایجاد اشتغال و صادرات، سود عمده‌ای را نیز به‌دست می‌آورند. در کشور ما نیز گرچه همچنان مخالفت‌ها با تولید و عرضه سیگار و سایر محصولات دخانی ادامه دارد، اما این بازار به فعالیت‌های خود ادامه می‌دهد. البته فعالان این عرصه نیز در دوره‌های مختلف، با مشکلات فراوانی روبه‌رو بوده‌اند که از عمده‌ترین آنها می‌توان به پدیده قاچاق، عوارض، مالیات و مشکلات مربوط به تحریم‌ها و ورود مواد اولیه اشاره کرد. اما با در نظر گرفتن همه این موارد سیگار در تجارت کشور ما چه سهمی دارد؟ با گزارش صمت در این زمینه همراه باشید:

عکس: صمت

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

افزایش مالیات و تداوم مشکلات

محمدرضا تاجدار، رئیس هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان، واردکنندگان و صادرکنندگان محصولات دخانی در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: تولید سیگار در کشور در چند سال گذشته روند مطلوبی را پشت سر گذاشت که در این مسیر ضمن تقویت تولید داخلی و کاهش نیاز به واردات، اشتغالزایی مورد قبولی نیز در کشور ایجاد شده، اما به‌نظر می‌رسد در صورت تغییر در وضعیت مالیات و عوارض این روال دچار آسیب جدی شود. تاجدار در این زمینه گفت: در برنامه ششم توسعه درباره سیگار و کالاهای دخانی تعیین شده بود که تولیدکنندگان داخلی ۱۰ درصد، تولیدکنندگان بین‌المللی داخلی ۲۵ درصد و واردکنندگان ۴۰ درصد مالیات بدهند. این مالیات براساس یک فرآیند کارشناسی شده تعیین شده بود که هم مورد قبول مجلس و هم فعالان این بخش بود، اما متاسفانه کمیسیون تلفیق در تصمیمات اخیر درباره مالیات‌های مربوط به سیگار، مالیات «نخی» را مطرح کرده است. میزان این مالیات برای هر نخ سیگار داخلی ۵۰۰ ریال، هر نخ سیگار تولید بین‌المللی ۱۰۰۰ ریال و هر نخ سیگار وارداتی ۱۵۰۰ ریال پیشنهاد شده که می‌تواند موجب از بین رفتن تولید دخانیات کشور شود.

▣ زیان‌های احتمالی افزایش مالیات

وی درباره زیان‌های احتمالی افزایش میزان مالیات سیگار گفت: اگر این مالیات جایگزین مالیات قبلی یا به مالیات‌های گذشته اضافه شود دو وضعیت را به‌وجود خواهد آورد. نرخ پایه سیگارهای تولید داخلی بدون در نظر گرفتن عوارض و مالیات، حداکثر برای هر کارتن ۱۰ هزار نخی، ۲ میلیون تومان و برای سیگارهای برند خارجی تولید کشور، حدود ۵ تا ۶ میلیون تومان است؛ بنابراین ۱۰ درصد مالیات تعیین‌شده در برنامه، برای تولیدات داخلی به حدود ۲۰۰ هزار تومان و ۲۵ درصد تولیدات داخلی برندهای خارجی، به حدود یک میلیون و ۲۵۰ هزار تومان می‌رسید.

اگر مالیات جدید برمبنای هر نخ سیگار جایگزین مالیات قبلی شود، مالیات تولیدکنندگان داخلی به ازای هر کارتن به ۵۰۰ هزار تومان می‌رسد و مالیات تولیدکنندگان برندهای خارجی کشور از یک میلیون تومان فراتر می‌رود که این وضعیت به زیان تولیدکننده داخلی و به سود تولیدکنندگان بین‌المللی است.

▣ قانونی به ضرر تولیدکنندگان داخلی

وی درباره حالت دوم از تعلق گرفتن این مالیات‌ها به سیگار نیز عنوان کرد: اگر این مالیات جدید قرار باشد به مالیات‌های گذشته اضافه شود، تصویب این قانون ۱۰۰ درصد به ضرر همه تولیدکنندگان داخلی و در مقابل به سود قاچاقچیان این کالا خواهد بود و صنعت دخانیات کشور را که با شرایط فعلی هم سالانه با قاچاق بیش از ۲۰ میلیارد نخ به کشور مواجه است، با آسیب جدی مواجه و با خاک یکسان خواهد کرد.

▣ واقعیت قاچاق سیگار

تاجدار در این‌باره خاطرنشان کرد: ما در حال حاضر با قاچاق ۹۰ تا ۱۰۰ برند و حدود ۹۰۰ نوع سیگار به کشور مواجهیم و تنها یک برند از آنها در محدوده نرخ تولیدات برندهای خارجی کشور قرار دارند و باقی آنها با قیمت‌های تولیدات داخلی برابری می‌کنند. طبیعتا برندهای خارجی تولید کشور باتوجه به حضور نمایندگی‌های آنها در کشورهای همسایه اجازه قاچاق برندهای خود را نمی‌دهند، اما به‌دلیل اینکه تولیدکنندگان داخلی ما دارای این ارتباطها نیستند، کالاهای هم‌قیمت محصولات آنها به‌راحتی وارد بازارهای ما می‌شوند و با این وضعیت طبیعی است که تولید سیگار داخلی در کشور نابود خواهد شد.

آمار سال ۹۸ نشان می‌دهد حدود ۵۵ میلیارد نخ سیگار در کشور تولید شده، این در حالی است که براساس آمار حدود ۲۰ میلیارد نخ سیگار نیز به‌صورت قاچاق وارد کشور شده که این یعنی حدود ۳۰ درصد مصرف داخلی.

رئیس هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان، واردکنندگان و صادرکنندگان محصولات دخانی تصریح کرد: حالا حساب کنید ناگهان ۵۰۰ هزار تومان نیز به نرخ محصول ایرانی اضافه کنید که از قضا مصرف‌کنندگان آن نیز معمولا قشر ضعیف جامعه هستند و وقتی قیمت‌ها بالا می‌رود این افراد یا باید سیگار را ترک کنند یا به دنبال محصول جدیدی بگردند.

وی گفت: اگر نظارت کامل و دقیق بر مرزها و قاچاق این کالا وجود داشت، این مالیات و افزایش قیمت، بهترین فرصت بود تا مصرف محدود شود اما وقتی این نظارت‌ها به‌صورت کامل وجود ندارد، فاصله قیمتی ایجاد شده و کل بازار را در اختیار قاچاقچیان می‌گذارد.

▣ هنوز با مالیات دنیا فاصله داریم

البته برخلاف نظر تولیدکنندگان سیگار در کشور متولیان حوزه سلامت و دست‌اندرکاران نهادهای فعال در این حوزه اعتقاد دارند این مالیات‌ها همچنان پایین‌تر از حد لازم است. محمدرضا مسجدی، دبیر کل جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات در این باره در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: ارقام تعیین‌شده برای مالیات بر دخانیات در کشور ما با میزانی که سازمان جهانی بهداشت و ما برای این موضوع پیشنهاد داده‌ایم، تفاوت‌های فاحشی دارد. مسجدی در این باره افزود: مسئله اصلی در این موضوع گران کردن نیست بلکه ما می‌خواهیم از این کالا مالیات درست دریافت شود؛ در واقع آنچه امروز مورد تاکید متولیان سلامت است، اخذ میزان صحیحی از این مالیات‌هاست که در قوانین امروز اعمال نمی‌شود. وی در این زمینه خاطرنشان کرد: این مالیات‌ها به‌شکل صحیح در کشورهایی مثل ترکیه و پاکستان و بسیاری دیگر از کشورها از تولیدکنندگان سیگار اخذ می‌شود اما باوجود نشست‌های مختلف کارشناسان بین‌المللی در کشور ما، هنوز با آن ارقام فاصله زیادی داریم.

مسجدی در پاسخ به پرسش خبرنگار صمت درباره دلیل بی‌توجهی به مسئله سلامت در حوزه دخانیات نیز عنوان کرد: ما هم قانون جامع و هم آیین‌نامه‌های مصوب موثری در این زمینه داریم که در دولت‌های مختلف به تصویب رسیده، اما متاسفانه این قوانین همواره روی کاغذ بوده‌اند و نظارتی بر حسن اجرای آنها وجود ندارد و متاسفانه به‌نظر می‌رسد مافیای دخانیات در این زمینه به‌شکل مطلوب عمل می‌کند. وی در پایان تاکید کرد: افزایش مالیات یکی از ابزارهای بسیار توانمند برای کنترل مصرف دخانیات در کشورهاست که متاسفانه در کشور ما به‌شکل مطلوب به‌کار گرفته نشده است.

▣ سود تجاری تولید داخلی برندهای خارجی

محمدرضا تاجدار درباره تولید سیگار برندهای خارجی در کشور گفت: برندهای خارجی فعال در کشور که به تولید می‌پردازند در صورتی که در محدوده تعیین‌شده خود حرکت کنند، تامین‌کننده بخشی از نیازهای کشور در این زمینه هستند و حضور آنها در کشور کمک‌کننده است. وی درباره مشکلات گذشته در این حوزه گفت: در دهه ۷۰ تنها ۱۵ درصد بازار دخانیات داخلی را در اختیار داشتیم. در این دوران با اینکه دخانیات همچنان در کشور مصرف می‌شد، اشتغال واقعی در این حوزه ایجاد نشد و عایدی خاصی نیز از این بازار برای دولت وجود نداشت؛ به‌علاوه به‌دلیل کنترل نشدن قاچاق، بهداشت و سلامت عمومی نیز مورد تهدید واقع می‌شد. بنابراین اوایل دهه ۸۰ سیاست‌گذاران این حوزه تصمیم گرفتند کمبود تولید داخلی را با واردات سیگار جبران کنند و به همین دلیل دوباره به واردات این کالا مجوز دادند.

رئیس هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان، واردکنندگان و صادرکنندگان محصولات دخانی در ادامه عنوان کرد: در مرحله بعد مصلحت در این دیده شد که تولید برندهای خارجی به‌صورت مشترک در کشور انجام شود و در نهایت براساس برنامه پنجم، این تولید از حالت مشترک خارج شد و با انتقال این شرکت‌ها به داخل کشور تولید آنها به‌صورت داخلی در آمد که تولید برندهای خارجی در کشور بر همین اساس شکل گرفته است. با این وضعیت در حال حاضر توانایی تامین نیاز داخلی به‌صورت ۱۰۰ درصدی را داریم و می‌بینیم که در یکی، دو سال اخیر، خودبه‌خود واردات سیگار به حداقل رسیده است.

▣ چوب سیاست‌های اشتباه

تاجدار درباره چالش‌های فعلی تولید سیگار در کشور نیز عنوان کرد: متاسفانه سیاست‌های اشتباه اتخاذ شده در مسیر تولید، همواره بخشی از بازار را در اختیار قاچاقچیان قرار می‌دهد که تعیین عوارض و مالیات نامتناسب، یکی از این سیاست‌های اشتباه است. این کار باعث می‌شود نظام عرضه و تقاضا در کشور دچار مشکل شود و ورود کالای قاچاق به کشور با صرفه اقتصادی مواجه باشد. وی در این‌باره خاطرنشان کرد: از طرف دیگر محدودیت تخصیص ارز برای واردات مواد اولیه مورد نیاز تولید در سال جاری باعث شد تولید به‌شدت کاهش پیدا کند، قیمت‌ها به‌شدت افزایش پیدا کند و با برهم خوردن نظام عرضه و تقاضا، باز هم فضا برای قاچاق این کالا باز شود. تاجدار تاکید کرد: ما در شرایطی با قاچاق سیگار در کشور مواجهیم که اگر سیاست‌گذاری‌ها در این زمینه درست باشد، تولیدکنندگان داخلی به‌راحتی قادر به تامین بازار مصرف داخلی با کیفیت‌های بین‌المللی هستند و قاچاق آن به کمتر از ۱۰ درصد می‌رسد که در همه کشورها میزانی طبیعی محسوب می‌شود.

▣ صادرات سیگار فعلا مقدور نیست

رئیس هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان، واردکنندگان و صادرکنندگان محصولات دخانی درباره امکان صادرات سیگار از کشور نیز گفت: باتوجه به اینکه کشور ما در حال حاضر در تحریم است و در نظر گرفتن این نکته که ۷۰ درصد مواد اولیه تولید این کالا وارداتی است، امکان رقابت با کشورهای همجوار در شرایط کنونی وجود ندارد. وی در این‌باره توضیح داد: نرخ تمام‌شده این کالا در شرایط تولید داخل به‌طور متوسط حدود ۲۵ درصد از سایر رقبا در کشورهای منطقه بیشتر است و این موضوع امکان رقابت را عملا از بین می‌برد. ضمن اینکه تامین مواد اولیه از طریق واردات با مشکلات بسیار زیادی مواجه است و نیاز به صرف زمان بیشتری نیز دارد. تاجدار در پایان گفت: طبیعی است که در صورت رفع تحریم‌ها و بهبود روند واردات وارد اولیه به کشور، هزینه‌ها در این زمینه منطقی‌تر خواهد شد و آنگاه می‌توان گوشه چشمی نیز به صادرات داشت و بازارهای موجود در کشورهای اطراف و حتی افریقا را مدنظر قرار داد.

▣ سخن پایانی...

باتوجه به آنچه گفته شد به‌نظر می‌رسد اگر بخواهیم به‌سوی جامعه‌ای عاری از دخانیات برویم، باید مانند بسیاری از کشورها، به‌سوی اخذ مالیات از شرکت‌های تولیدکننده پیش برویم. اجرای این راهکار نیازمند پیش‌زمینه بسیار جدی است که همان کنترل و نظارت بر قاچاق این کالاست. مالیات‌های سنگین که نهادهای حامی سلامت بر آن تاکید دارند، زمانی می‌تواند برای کاهش رغبت به مصرف سیگار موثر باشد که در دکه‌های سیگارفروشی جایگزینی ارزان‌قیمت‌تر برای آن وجود نداشته باشد. اگر این کار به‌شکل صحیح انجام شود، می‌توان شاهد کاهش مصرف دخانیات و در عین حال حفظ اشتغال کارکنان شرکت‌های تولیدکننده و حتی صادرات این محصول به کشورهای خواهان آن بود اما تا آن روز به‌نظر می‌رسد باید سیاست کج‌دار و مریز را در پی گرفت، زیرا در غیر این صورت با تقویت هر بخش از این معادله، بخش‌های دیگر دچار نقصان می‌شوند.

محمدرضا تاجدار

اگر مالیات جدید برمبنای هر نخ سیگار جایگزین مالیات قبلی شود، این وضعیت به زیان تولیدکننده داخلی و به سود تولیدکنندگان بین‌المللی است

محمدرضا مسجدی

افزایش مالیات یکی از ابزارهای بسیار توانمند برای کنترل مصرف دخانیات در کشورهاست که متاسفانه در کشور ما به‌شکل مطلوب به‌کار گرفته نشده است

آمار قاچاق سیگار در کشور

در زمینه قاچاق سیگار جدیدترین آمار منتشرشده ازسوی وزارت صنعت، معدن و تجارت نشان می‌دهد بعد از گذشت ۸ ماه از سال جاری، با برطرف شدن تاثیر مشکلات تخصیص ارز در ابتدای سال میزان تولید این محصول با افزایش جزئی و قاچاق آن با کاهش جزئی مواجه شده است.

روند قاچاق سیگار سال گذشته کاهشی بود، به‌طوری که در کل سال گذشته برآورد وزارت صنعت، معدن و تجارت از میزان قاچاق سیگار نسبت به سال ۱۳۹۷ حدود ۳۹ درصد کاهش یافته بود، اما امسال با مشکلات تخصیص نیافتن ارز، واردات مواد اولیه با مشکلاتی مواجه شد که در نهایت توقف تولید در ۸ واحد از ۱۵ واحد تولید محصولات دخانی را به‌دنبال داشت. در ادامه قاچاق سیگار رو به افزایش گذاشت، تا جایی که اردیبهشت امسال برآوردها از میزان قاچاق سیگار نزدیک ۲ برابر ۲ ماه نخست سال ۱۳۹۸ بود، اما از ماه گذشته میزان افزایش قاچاق تک‌رقمی شده و در ۸ ماه ابتدایی امسال نسبت به مدت مشابه سال قبل کاهش جزئی داشته است.

براساس این آمار در ۸ ماه ابتدایی امسال ۳۵ میلیارد و ۶۴۰ میلیون نخ سیگار تولید شده که نسبت به تولید ۳۰ میلیارد و ۲۶۰ میلیون نخ در ۸ ماه ابتدایی سال گذشته ۱.۱ درصد افزایش داشته است.

در پی این افزایش تولید و باتوجه به اینکه میزان مصرف در این ۸ ماه ۴۳ میلیارد و ۳۳۰ میلیون نخ برآورد شده، برآورد قاچاق سیگار هم با ۴.۸ درصد کاهش، از ۸ میلیارد و ۱۶۰ میلیون نخ در ۸ ماه ابتدایی سال قبل به ۷ میلیارد و ۷۷۰ میلیون نخ در مدت مشابه امسال رسیده است.

یادداشت

اوراسیا فرصتی که نباید از دست برود

هادی تیزهوش تابان- رئیس اتاق بازرگانی مشترک ایران و روسیه

تجارت امروز بدون تعامل با کشورهای همسو معنا ندارد و شواهد موجود در این زمینه نیز نشان می‌دهد که کشورهایی در زمینه تجارت موفق بوده‌اند که توانسته‌اند ارتباط موثری را در قالب تفاهم‌ها و تشکیل اتحادیه‌ها با کشورهای دیگر برقرار کنند.

در این زمینه ارتباط با اتحادیه اوراسیا برای کشور ما یک دستاورد ارزنده اقتصادی محسوب می‌شود که باید بیش از این مورد توجه قرار گیرد.

ارتباط کشور ما با اتحادیه اقتصادی اوراسیا از آبان سال گذشته کلید خورد و ما به‌عنوان کشور مهمان وارد این اتحادیه شدیم و در حال حاضر نیز تبادلات تجاری مطلوبی را از مسیرهای زمینی، ریلی و دریایی با این اتحادیه و کشورهای عضو در آن داریم.

در واقع تبادلات تجاری با تعرفه‌های بسیار پایین از مهم‌ترین دستاوردهای تفاهم با این اتحادیه برای کشور ما بوده و این موضوع قابلیت‌های فراوانی را برای بازرگانان ایرانی و روس ایجاد کرده و موجب افزایش میزان صادرات ما به این کشورها شده، در حالی که پیش از تفاهم ما با این اتحادیه، امکان آن وجود نداشت.

ارتباط تجاری ما با کشورهای دیگر تعرفه‌های بالایی را به همراه دارد اما در حال حاضر ارتباط تجاری ما با ۵ کشور عضو اتحادیه اوراسیا یعنی روسیه، بلاروس، قرقیزستان، قزاقستان و ارمنستان بسیار تسهیل شده است.

اکنون باتوجه به ارتباط ما با این اتحادیه امکان افزایش تبادلات با کشورهای یادشده بسیار افزایش یافته و اگر بخواهیم این موضوع را در ارتباطات مشابه در نظر بگیریم، می‌بینیم که کشوری مثل ویتنام که شرایطی مانند ما در اتحادیه اوراسیا داشته، پیش از عضویت در این اتحادیه تبادلاتی در حد ۲ میلیون دلار در سال با کشور روسیه داشته، در حالی که میزان این تبادلات تجاری پس از ورود به این اتحادیه، به ۶ میلیارد دلار افزایش پیدا کرد.

خوشبختانه در دوران همه‌گیری ویروس کرونا نیز مرزهای تجاری ما با روسیه باز بود و ما توانستیم صادرات خود را که اغلب شامل مرکبات، صیفی‌جات، صنایع سبک و خشکبار بود، به این کشور انجام دهیم اما به‌نظر می‌رسد جا دارد تا این تبادلات بیش از گذشته مورد توجه بازرگانان و دست‌اندرکاران قرار گیرد.

طبیعتا غیر از کشور ما، امکان تبادلات تجاری برای کشورهای دیگر نیز با این اتحادیه وجود دارد و در این شرایط هر کشوری که بتواند در قالب این اتحادیه، صادرات بیشتری داشته باشد، سود بیشتری را خواهد برد و بر همین مبنا ما باید تلاش کنیم تا برای رونق بیشتر اقتصادی، صادرات خود را به کشور روسیه که باتوجه به شرایط آب و هوایی و اقلیمی، نیاز مبرمی به محصولات کشاورزی ما دارد، افزایش دهیم.

البته برای ایجاد یک ارتباط تجاری موفق لازم است بازرگانان ما آشنایی کامل با قوانین کشور مقصد داشته باشند و به‌صورت شفاف عمل کنند.

ضمن اینکه در حال حاضر کشور ما در بحث صادرات به‌ویژه صادرات محصولاتی مثل صیفی‌جات، با ضایعات زیادی مواجه است که باید به‌تدریج این موضوع را بهبود بخشیم.

در هر حال اوراسیا یک فرصت تجاری است و در شرایطی که ما از صادرات مطلوب نفتی محروم هستیم و در عین حال به‌دلیل تحریم‌ها نمی‌توانیم صادرات مطلوبی به بسیاری از گزینه‌های تجاری خود در دنیا داشته باشیم، این فرصت برای ما بسیار مغتنم خواهد بود و هر چه بتوانیم در این حوزه به‌شکل مطلوب‌تر عمل کنیم، رسیدن به هدف اقتصاد بدون نفت برای ما دست‌یافتنی‌تر است.

گفت‌وگوی صمت با علی سلطانی

شرکتی که دندانپزشکی ایران را جهانی کرد

بنیان سلامت پاسارگاد جهانی شد

خدمات دندانپزشکی در کشور ما همیشه گران و پرهزینه بوده، اما ایده گروهی از دندانپزشکان خوش‌فکر، ثابت کرد که قیمت‌ها می‌تواند کاملا متفاوت باشد. خدمات دندانپزشکی می‌تواند ارزان و در عین حال بسیار باکیفیت و در حد استانداردهای جهانی باشد. رضایت مشتریان و استقبال گسترده اقشار مختلف از بنیان سلامت پاسارگاد و ایده‌های ابتکاری آن در نهایت باعث شد یکی از غول‌های دندانپزشکی جهان، این شرکت را به‌عنوان نماینده انحصاری خود در ایران و خاورمیانه انتخاب کند. تامین برخی از مواد اولیه توسط خود شرکت، نظارت دقیق و سفت و سخت و چندین و چند ابتکار دیگر باعث شده شرکت بنیان سلامت پاسارگاد بتواند شکل متفاوتی از خدمات دندانپزشکی را به جامعه ایران معرفی کند. برای آشنایی بیشتر با روش کار این شرکت و خدمات متفاوتی که ارائه می‌کند با رئیس‌هیات مدیره آن به گفت‌وگو نشستیم. با گسترش نیوز و صمت همراه باشید.

کمک به‌مسافران سانحه‌دیده در همه‌جای جهان

علی سلطانی، رئیس هیات‌مدیره شرکت بنیان سلامت پاسارگاد اظهار کرد: حدود ۳۰ سال است که در صنعت بیمه فعالیت می‌کنیم. در طول ۱۰ سال گذشته، فعالیت خود را توسعه داده و با بیمه‌گران ایرانی و خارجی همکاری داریم. با شرکت سوئیس اسیست (Swiss assist) همکاری می‌کنیم و به ایرانیانی که در جای جای جهان با حادثه مواجه می‌شوند خدمات ارائه می‌دهیم. سوئیس اسیست هلی‌کوپتر، آمبولانس و دیگر ابزارهای کمکی خود را به محل سانحه ارسال می‌کند، مسافر مصدوم را به بیمارستان می‌رساند و در پرداخت هزینه‌های درمان به بیمه‌شدگان در خارج از کشور کمک می‌کند.

خدمت‌رسانی در ۴۰ کشور

سلطانی افزود: از طریق یکی از شرکت‌های زیرمجموعه خود حوزه فعالیت‌مان را توسعه داده‌ایم. خوشبختانه این شرکت که بنیان سلامت پاسارگاد نام دارد جهانی شده و نمایندگی انحصاری گروه ساجد سوئیس اسیست در جمهوری اسلامی ایران و خاورمیانه را به‌دست آورده است. یکی از خدماتی که سوئیس اسیست ارائه می‌کند خدمات دندانپزشکی است. گروهی به‌نام سوئیس اسیست گلوبال دنتال (ساجد)، زیرمجموعه این شرکت است. در واقع ما باید همه خدماتی که این شرکت در کشورهای مختلف ارائه می‌کند را در ایران ارائه دهیم. اساس کار ساجد ساده است. هر کسی که کارت عضویت این گروه را داشته باشد می‌تواند در ۴۰ کشور عضو از خدمات دندانپزشکی با حداقل هزینه استفاده کند. اعضا به مراکز درمانی طرف قرارداد ارجاع داده می‌شوند تا از تخفیف‌ها بهره‌مند شود. اگر یکی از اعضای ساجد وارد کشورمان شود و به خدمات دندانپزشکی نیاز داشته باشد، بنیان سلامت از طریق ۴۵۰ مرکز دندانپزشکی خود وارد عمل می‌شود. در حال طراحی در زمینه عرضه این کارت به مردم هستیم. مشتریان به‌وسیله این کارت بین‌المللی که دنتال‌کارت نام دارد، از چکاپ و معاینه رایگان برخوردار می‌شوند. علاوه بر این در فرآیند درمان تخفیف قابل‌توجهی نیز به بیماران داده می‌شود. برای مثال تعرفه پر کردن دندان در این شرکت فقط ۳۴۲ هزار تومان است که بیمار فقط ۱۷۱ هزار تومان آن را پرداخت می‌کند. ۷ نوع کارت عضویت تعریف کرده‌ایم که هر کدام از این کارت‌ها حق عضویت خاص خود را دارند. اعضا تا وقتی در خاک وطن هستند از ۴۵۰ مرکز درمانی طرف قرارداد ما خدمات دریافت می‌کنند و هنگام مسافرت به ۴۰ کشور با شرکت ما تماس می‌گیرند تا هماهنگی لازم را انجام دهیم و خدمات گروه ساجد با حداکثر تخفیفات متعلقه به آنها داده شود.

تخفیف ۵۰ درصدی برای بخش آنکولوژی

وی در ادامه اظهار کرد: ساجد خدمات دیگری هم به اعضای خود ارائه می‌کند. قرار است ما هم همه این خدمات را ارائه کنیم. گروه ساجد در حوزه آنکولوژی و زیبایی با تعدادی از بیمارستان‌ها و پزشکان در ۴۰ کشور جهان قرارداد دارد؛ مثلا بیمارستان جان هاپکینز ترکیه، طرف قرارداد گروه ساجد است که اعضای ما هم می‌توانند با تخفیف ۵۰ درصدی از خدمات آنکولوژی آن استفاده کنند. در ارتباط با جراحی‌های زیبایی (مثلا کاشت مو و جراحی بینی) هم می‌توان از این خدمت استفاده کرد. سومین خدمت ساجد به امداد و نجات مربوط می‌شود. خریدار کارت سوئیس اسیست اگر در هر جای جهان با اتفاق و سانحه‌ای روبه‌رو شود، می‌تواند تماس بگیرد و از خدمات امدادی ما و شرکت سوئیس اسیست استفاده کند.

پایانی بر بازار سیاه دارو

وی افزود: خدمت بعدی گروه ساجد که ما به‌جد دنبال اجرایی کردن آن در ایران هستیم خدمات ارسال داروست. ارسال دارو در شرایط تحریم اهمیت حیاتی دارد. اگر یکی از اعضا نتواند داروی کمیاب یا نایاب را پیدا کند به ما اطلاع می‌دهد و ما آن را به قیمت اصلی به‌دست متقاضی می‌رسانیم. امیدواریم به برکت این خدمت دیگر هیچ بیماری مجبور نباشد داروی خود را به قیمت چند برابر از بازار سیاه خریداری کند. داروی تهیه شده فقط به خود بیماران تحویل داده می‌شود.

خدمات انحصاری شرکت بنیان سلامت در ایران با ۴ نوع تخفیف ویژه عرضه می‌شود.

وی در تشریح بیشتر این موضوع گفت: ۴۵۰ مرکز دندانپزشکی طرف قرارداد ما هستند. اعضای ما در ۴ گروه از خدمات بهره‌مند می‌شوند. آنها بسته به گروه خود از ۵۰، ۷۰، ۸۰ و ۹۰ درصد تخفیف استفاده می‌کنند. مابه‌التفاوت هزینه خدمات را ما به دندانپزشکان پرداخت می‌کنیم. در واقع مشتری بسته به نوع عضویت خود ۱۰، ۲۰، ۳۰ و ۵۰ درصد هزینه را پرداخت می‌کند و شرکت، باقیمانده هزینه را از محل حق عضویت‌ها به مرکز درمانی می‌پردازد. اکنون که بازار استقبال کرده، می‌خواهیم این شرکت را به شرکت بیمه تبدیل کنیم و به‌طور رسمی به عرصه خدمات بیمه‌گری وارد شویم.

ملزم به ارائه خدمات خیرخواهانه هستیم

علی سلطانی گفت: کار دیگری که گروه ساجد از ما خواسته انجام دهیم، به امور خیرخواهانه مربوط می‌شود. سوئیس اسیست با سازمان ملل همکاری دارد؛ بنابراین خود و ما را موظف می‌داند که بعضی خدمات دندانپزشکی را به‌صورت رایگان در اختیار افراد کم‌بضاعت، بی‌بضاعت، افراد تحت پوشش بهزیستی، مددجویان کمیته امداد و... قرار دهیم. شماری از دندانپزشکانی که تایید ما را دریافت کنند تاییدیه این شرکت سوئیسی را هم به‌دست می‌آورند. معنای این تاییدیه آن است که به‌نوعی، زیرمجموعه سازمان ملل قرار می‌گیرند. در واقع حکم پزشکان بدون مرز را خواهند داشت. از این دندانپزشکان تعهد گرفته می‌شود که در طول سال تعداد مشخصی از بیماران را به صورت رایگان معاینه و درمان کنند.

هزار وام هزار یورویی

رئیس هیات مدیره شرکت بنیان سلامت در ادامه افزود: خدمت دیگر به وام مربوط می‌شود. ساجد به ما وام می‌دهد تا آن را به‌صورت اقساطی و بدون بهره در اختیار اعضا قرار دهیم. یک میلیون یورو وام داده می‌شود تا هزار نفر از وام هزار یورویی بهره‌مند شوند. همان‌طور که گفته شد در حال راه‌اندازی یک شرکت بیمه هستیم. ساجد بعد از آنکه از این موضوع مطلع شد به ما پیشنهاد شراکت داد. پیشنهاد این شرکت بین‌المللی معتبر را قبول کردیم. در صورت تحقق این موضوع می‌توانیم بگوییم یک شرکت خارجی برای نخستین بار به این بخش از بازار ایران وارد شده است. خوشبختانه بنیان سلامت در طول ۱۰ سالی که از فعالیت آن گذشته، بازخورد بسیار خوبی از مردم دریافت کرده است. به‌واسطه دریافت این نمایندگی، به اعتبار جهانی رسیده‌ایم، به سازمان ملل وصل شده‌ایم و در کارهای خیرخواهانه هم فعالیت خواهیم داشت.

خدمات باشگاه مشتریان این شرکت با ۹ خدمت ویژه به‌صورت رایگان عرضه می‌شود.

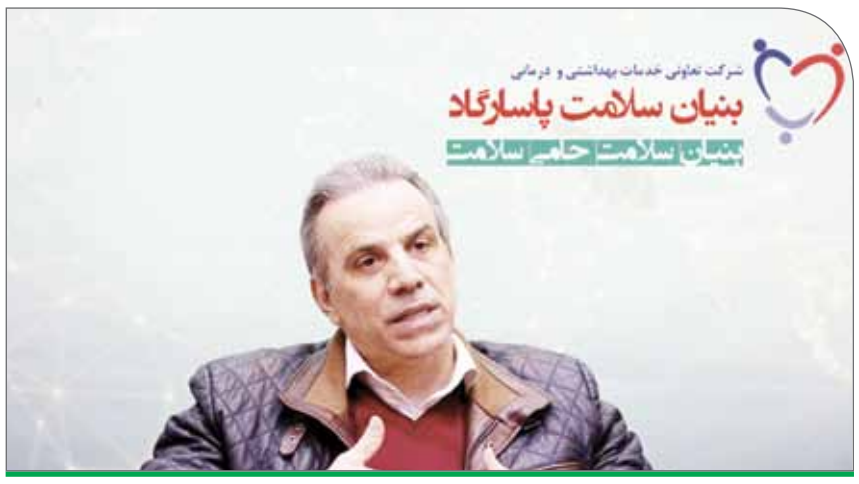
علی سلطانی گفت: طرح دیگری طراحی کرده‌ایم که بتوانیم همه مردم کشور را عضو بنیان سلامت کنیم. این طرح، باشگاه مشتریان بنیان سلامت نام دارد. اپلیکیشنی به‌نام دندونت را طراحی کرده‌ایم. همه می‌توانند عضو باشگاه شوند، اپلیکیشن دندونت را نصب و ۹ خدمت شرکت را به‌صورت رایگان دریافت کنند که چکاپ، معاینه و مشاوره رایگان از آن جمله است. اعضای باشگاه و اعضای خانواده آنها هنگام مراجعه به مراکز درمانی ما از ۲۰ درصد تخفیف ویژه با تعرفه حداقلی بهره‌مند خواهند شد. اعضا لازم نیست پوشش بیمه‌ای داشته باشند، چون عضویت در باشگاه برای بهره‌مندی از این مزایا کافی است. برای اعضا وام ۲۰ میلیون تومانی در نظر گرفته‌ایم که می‌توانند این وام را در ۱۲ قسط و بدون هیچ بهره‌ای پرداخت کنند. از طرف دیگر اعضا با کمترین هزینه ممکن از بیمه درمان تکمیلی نیز بهره‌مند می‌شوند.

رازهای مدیریت هزینه

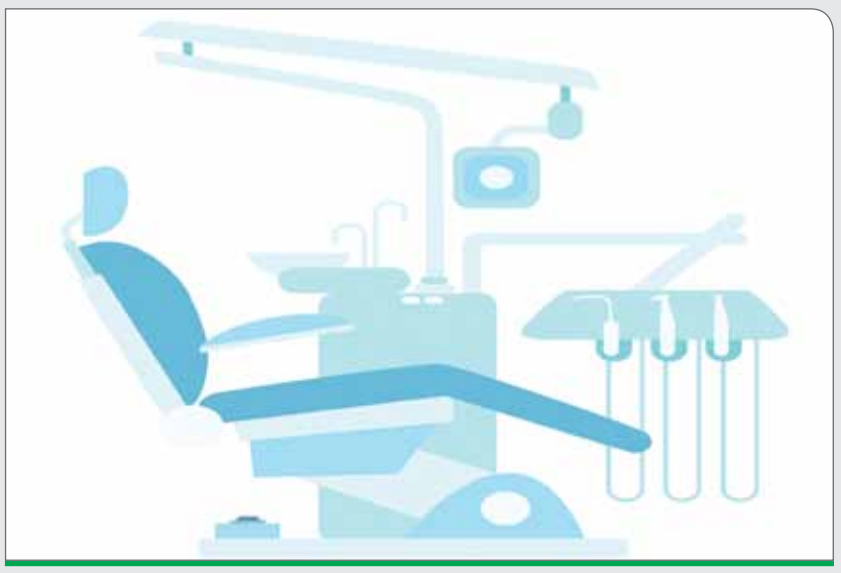
آیا برای استفاده از این خدمات، بررسی و معاینه اولیه به‌عمل می‌آید؟ رئیس هیات‌رئیسه شرکت بنیان سلامت پاسارگاد در پاسخ به این سوال گفت: اعضا صرف‌نظر از وضعیت دندان‌ها می‌توانند عضو شوند. طرح‌ها و تعرفه‌ها را طوری طراحی کرده‌ایم که همه با هر سطح درآمدی بتوانند از خدمات ما بهره‌مند شوند. در طرح یک ما تا سقف ۶ میلیون تومان خدمات دندان، ارائه می‌کنیم. فرانشیز این طرح ۵۰ درصد است. فردی که عضو می‌شود سالانه فقط ۳۰۰ هزار تومان پرداخت می‌کند. برای خیلی از شرکت‌های بیمه‌ای سوال آن است که ما چگونه می‌توانیم چنین خدماتی ارائه کنیم؟ راز موفقیت ما آن است که مواد اولیه توسط خود شرکت تهیه می‌شود؛ بنابراین خدمات بسیار ارزان‌تر تمام می‌شود. به این ترتیب مریضی که به سیستم وارد می‌شود، بهترین خدمات ممکن را با حداقل هزینه دریافت می‌کند. به پشتوانه این موفقیت است که در حال راه‌اندازی شرکت بیمه هستیم.

راستی‌آزمایی می‌کنیم

وی در تشریح بیشتر این موضوع گفت: شرکت‌های بیمه‌گر بیمه درمان می‌فروشند. آنها در کنار بسته درمانی خود، خدمات دندانی و دارو و ویزیت را هم گنجانده‌اند. آنها این بخش از این کار را به ما سپرده‌اند. در واقع ریسک کار را به ما می‌سپرند تا آن را مدیریت کنیم. پاشنه آشیل بیمه‌های درمانی، دندان است. این ضعف و کمبود بزرگ باعث شده پدیده‌هایی مثل کارت‌فروشی ایجاد شود و در اصل هم خبری از تخفیف نیست. تخصص ۳۲ ساله گروه ما در صنعت بیمه باعث شده بتوانیم با این روش، هزینه‌ها را مدیریت کنیم. یکی از دلایل بالا رفتن هزینه‌ها آن است که بعضی دندانپزشکان فاکتورهای جعلی می‌نویسند یا سند درمان یک‌سطحی را به سه‌سطحی تبدیل می‌کنند تا از شرکت‌های بیمه، خسارت بگیرند. از طرف دیگر تبانی بین دکتر و مریض زیاد است. یکی از مهم‌ترین دلایل بالا بودن هزینه‌ها در بخش دندان، همین است. در واقع کنترل خوبی به‌عمل نمی‌آید. در سیستمی که ما تعریف کرده‌ایم تعیین وقت از طریق اپلیکیشن خود شرکت و کارشناسان آن انجام می‌شود. از طرف دیگر دکتر طرف قرارداد موظف است قبل از هر چیز OPGدندان را در سامانه‌ای که در نظر گرفته‌ایم بارگذاری و طرح درمان خود را ارائه کند تا در نهایت به تایید پزشک معتمد ما برسد. طبق این فرآیند دقیق، معرفی‌نامه صادر و خدمات ارائه می‌شود. راستی‌آزمایی می‌کنیم و جلوی فاکتورسازی و تبانی را گرفته‌ایم. به این ترتیب ۴۰ تا ۵۰ درصد از خسارت از شرکت‌های دیگر پیش افتاده‌ایم. معتقدم که پوشش دندانپزشکی ریسک ندارد. به‌دلیل نبود نظارت است که همه شرکت‌های بیمه‌ای از نزدیک شدن به بیمه دندان واهمه دارند.

اپلیکیشنی به‌نام دندونت را طراحی کرده‌ایم. همه می‌توانند عضو باشگاه شوند، اپلیکیشن دندونت را نصب و ۹ خدمت شرکت را به‌صورت رایگان دریافت کنند که چکاب، معاینه و مشاوره رایگان از آن جمله است

دستور حضور پررنگ ایران در اکسپو دوبی صادر شد

نشستی با حضور رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل شرکت سهامی نمایشگاه‌ها و اعضای ستاد اکسپو و مسئولان کمیته‌های تخصصی ستاد اکسپو ۲۰۲۰ دوبی در راستای هم‌افزایی و هماهنگی‌های بیشتر در تالار اصفهان محل دائمی نمایشگاه بین‌المللی تهران برگزار شد. گزارش صمت در این جلسه، کمیته‌های شش‌گانه ستاد اکسپو ۲۰۲۰ دوبی با موضوع تبیین اهداف کمیته‌ها در جهت هم‌افزایی و هماهنگی بیشتر گزارشی از عملکرد و برنامه‌های آینده خود را به‌صورت پاورپوینت ارائه و تشریح کردند. در ابتدای جلسه، مرتضی دیلان، دبیر و عضو ستاد اکسپو دوبی گزارشی از اقدامات و فعالیت‌های انجام‌شده در زمینه بروزرسانی و ارائه اطلاعات تکمیلی به کمیته‌ها به تفکیک، تهیه و ارائه پاورپوینت معرفی اکسپو، انفوگرافیک، اهداف، چشم‌انداز و برنامه‌ها و ظرفیت‌های موجود، شاخص‌های اختصاصی سناریوی بازدید با هدف تبیین برنامه‌ها و شرح وظایف کمیته‌ها ارائه کرد. در ادامه جلسه حسن زمانی، مدیرعامل شرکت سهامی نمایشگاه‌ها، ضمن تشکر از برگزاری جلسه یادشده و ارائه گزارش‌های کاربردی مسئولان کمیته‌ها اظهار کرد: فعالیت‌ها و اقدامات متعددی تاکنون جنبه اجرایی پیدا نکرده است. ضروری است با اولویت‌بندی مناسب و در اسرع وقت اقدامات اشاره‌شده ذیل در دستور کار قرار گرفته و عملیاتی شود:

۱-تبیین محورهای اساسی و عملیاتی برای هر یک از کمیته‌ها در جلسات ستاد اکسپو و ابلاغ رسمی به مسئولان کمیته‌ها جهت اجرا و ارائه گزارش به دبیرخانه اکسپو

۲-ضرورت بهره‌مندی از توانمندی‌ها و ظرفیت‌های نهادهای مرتبط

۳-تشکیل جلسات بین مسئولان کمیته‌ها با هدف هم‌افزایی و جلوگیری از تداخل شرح فعالیت و وظایف کمیته‌ها و تسریع در تهیه محتوا. در این نشست هر یک از مسئولان کمیته‌های شش‌گانه در قالب پاورپوینت و اسلاید گزارشی از اقدامات انجام‌شده، برنامه‌ها و اهداف مورد نظر کمیته خود را براساس جدول زمانبندی از پیش تعیین‌شده ارائه کردند.

در رویداد CES ۲۰۲۱ چه خواهد گذشت؟

نمایشگاه CES امسال به‌طور آنلاین برگزار خواهد شد و شرکت‌ها محصولاتشان را در این نمایشگاه به‌طور مجازی معرفی خواهند کرد. با وجود همه‌گیری ویروس کرونا، نمایشگاه الکترونیکی CES باید ادامه داشته باشد. این نمایشگاه به‌طور رسمی از ۱۱ ژانویه آغاز به‌کار کرده و تا ۱۴ ژانویه ادامه دارد که امسال بسیار متفاوت برگزار خواهد شد.

شرکت‌هایی که در CES حضور دارند، به جای پرکردن فضای نمایشگاه با غرفه‌های بزرگ و رنگارنگ، به‌سادگی آخرین محصولات خود را به‌طور آنلاین با نمایشگاه‌های مجازی، رویدادهای مطبوعاتی پخش مستقیم یا فقط در حد انتشار اخبار اعلام می‌کنند. در حقیقت، شرکت‌های زیادی این بار قبل از برگزاری CES اخبار مربوط به این نمایشگاه را اعلام کرده‌اند.

در این گزارش با محصولاتی که امسال در نمایشگاه CES حضور دارند، آشنا خواهید شد. تلویزیون‌ها اغلب بزرگ‌ترین محصول در CES هستند، چه به صورت تصویری باشند و چه واقعی و جای تأسف دارد که امسال نمی‌توان آنها را از نزدیک دید.

به نظر می‌رسد استفاده از فناوری Mini-LED بزرگ‌ترین دستاورد امسال نمایشگاه CES در این بخش است که در جدیدترین مجموعه‌های ۸K و ۸K Neo QLED سامسونگ به علاوه تلویزیون‌های QNED ال‌جی استفاده می‌شود. این همان فناوری است که سال گذشته در سری TCL ۸ هم بود و اکنون در تلویزیون‌های سری ۶ نیز هست. مینی LEDها نوید بهبود عملکرد نور پس‌زمینه در LCDها را می‌دهند که منجر به نمایش بهتر رنگ سیاه می‌شود. آنها حتی می‌توانند از نظر کیفیت تصویر با OLED با هزینه بسیار کمتری رقابت کنند.

سامسونگ و سونی همچنین تلویزیون‌های جدید MicroLED را معرفی کردند که با سرعت ۸۰ اینچ و بالاتر ساخته شده‌اند. به‌عنوان مثال، سونی نشان داد پنل‌های صفحه نمایش LED Crystal LED مدولار می‌توانند به‌عنوان مجموعه‌های پس‌زمینه مجازی برای نمایش‌های تلویزیونی مانند The Mandalorian استفاده شوند.

▣ لپ‌تاپ، رایانه شخصی و لوازم جانبی

دسته بزرگ محصولات دیگر در CES امسال به‌احتمال زیاد رایانه‌های شخصی، به‌ویژه لپ‌تاپ‌ها هستند. تمام شرکت‌کنندگان مانند Dell، Lenovo، HP، ASUS و Acer قرار است دستگاه‌های جدید خود را در فهرست ۲۰۲۱ معرفی کنند. به عنوان مثال، Dell Latitude ۹۴۲۰ و ۹۵۲۰ جدید خود را معرفی کرده که ادعا می‌کند نخستین شاتر وب‌کم اتوماتیک این صنعت است و همچنین بروزرسانی پردازنده‌های Core vPro نسل ۱۱th اینتل است.

ال‌جی پنج لپ‌تاپ گرام نازک و سبک جدید را معرفی کرده که همگی دارای گواهینامه Intel Evo هستند. لنوو نیز در CES امسال دو لپ‌تاپ پیشرفته جدید با دو IdeaPad Pro ۵ جدید قابل تنظیم با پردازنده‌های Intel یا AMD معرفی خواهد کرد.

امسال نیز بخش ۵G احتمالا با معرفی لپ‌تاپ‌هایی ادامه خواهد داشت. به‌عنوان مثال، Lenovo قبلا IdeaPad ۵G را معرفی کرده که از چیپست ۸cx Qualcomm Snapdragon استفاده می‌کند و ویندوز را روی ARM اجرا می‌کند، که به شبکه‌های ۵G و درصورت عدم‌امکان به ۴G LTE وصل می‌شود.

▣ خانه هوشمند

در یک تفاوت فاحش نسبت به رویدادهای قبلی CES، به نظر می‌رسد قسمت خانه هوشمند بسیار ساکت‌تر و خلوت‌تر است. دلیل اصلی این موضوع به این واقعیت برمی‌گردد که امسال گوگل و آمازون حضور رسمی در نمایشگاه ندارند. البته انتظار می‌رود Assistant و Alexa در همه چیز از تلویزیون گرفته تا بلندگو ادغام شده باشند، بنابراین گوگل و آمازون همچنان حضور خواهند داشت، حتی اگر از چیزی به‌طور رسمی رونمایی نکنند.

احتمال دارد درباره بروزرسانی‌های جدید محصولات هوشمند در آشپزخانه‌ها و حمام‌های شنیده باشید؛ این موضوع شاید به یک شیر آب جدید از شرکت‌هایی مانند کوهلر یا مون مربوط شده یا شاید برخی از اعلانات درباره سایر ابزارهای خانگی مانند دوربین‌های امنیتی و چراغ‌های هوشمند نیز شامل این بخش شود. به‌عنوان مثال، ال‌جی قبلا از جاروبرقی رباتی رونمایی کرده که می‌تواند سطل غبار خود را به‌طور خودکار در یک کیسه جداگانه خالی کند.

▣ ربات‌ها و هواپیماهای بدون سرنشین

نمایشگاه CES هرگز مهیج‌ترین رویداد برای پهپادها نبوده است. DJI، یکی از بزرگ‌ترین برندهای تولید هواپیماهای بدون سرنشین، تقریبا هرگز محصولات جدیدی را در این نمایشگاه ارائه نمی‌کند. با این حال، مارک‌های کمتر شناخته‌شده از آسیا اغلب در CES حضور دارند و ممکن است در رویداد مجازی امسال دوباره محصولاتشان را ارائه دهند. همچنین انتظار می‌رود هواپیماهای بدون‌سرنشین معمول و آنهایی که دارای کاربردهای صنعتی یا غیرعکاسی هستند نیز معرفی شوند.

در دسته ربات‌ها، ممکن است چندین محصول جدید از طیف گسترده‌ای از صنایع مانند خدمات غذایی یا ربات‌های تحویل مانند Amazon's Scout باشد. Big Ag همچنین یک سرمایه‌گذار برجسته در زمینه رباتیک است و اگر John Deere تجهیزات خودکار را در آنجا به نمایش بگذارد، جای تعجب نیست. به احتمال زیاد همانطور که در سال‌های گذشته مرسوم بوده، به اصطلاح ربات‌های همراه برای کودکان یا افراد مسن نیز در نمایشگاه وجود دارند.

▣ حمل‌ونقل

فناوری حمل‌ونقل در CES در سال‌های اخیر رونق گرفته اما ممکن است که امسال بسیار کمتر باشد، زیرا بیشتر خودروسازان برنامه‌ای برای حضور در CES ۲۰۲۱ نداشته‌اند.

با این وجود، انتظار می‌رود برخی از اخبار حمل‌ونقل، به‌ویژه در بخش خودروهای الکتریکی و خودروهای مفهومی عجیب و غریب در این نمایشگاه حضور یابند. به‌عنوان مثال، مرسدس پیش از این خودرویی را معرفی کرده که دارای یک غول ۵۶ اینچی MBUX هایپراسکرین است که کل کابین EQS لوکس EV را پوشانده است. به نظر می‌رسد نمایشگرهای بزرگ امسال یکی از موضوعات مورد علاقه تولیدکنندگان اتومبیل‌ها باشد، چراکه حتی کادیلاک نیز به نمایشگر ۳۳ اینچی مجهز شده است.

علاوه بر این، حتی اگر هیچ خودرو جدیدی ارائه نشود، به احتمال زیاد درباره فناوری درون اتومبیل مانند سیستم‌های سرگرمی، نمایشگرهای جلو و ویژگی‌های اتصال خودرو اطلاعات بیشتری داده خواهد شد.

▣ نمایشگاهی آرام‌تر و ساکت‌تر

به‌گزارش صمت شاید بارزترین ویژگی CES هفته آینده این باشد که به‌احتمال زیاد بسیار آرام‌تر از سال‌های گذشته خواهد بود. از این گذشته، کووید ۱۹ نه‌تنها زندگی انسان، بلکه چرخه تولید محصولات گجت را نیز مختل کرده است. اطمینان می‌رود چند دستگاه عجیب و غریب در این نمایشگاه عرضه شود و احتمالا دستگاه‌هایی وجود خواهد داشت که به‌طور خاص در واکنش به همه‌گیری جهانی ویروس کرونا (شاید پوشیدنی برای ردیابی سلامت یا ماسک صورت هوشمند) طراحی شده باشند. سامسونگ رویداد Unpacked سالانه خود را در آخرین روز CES برگزار می‌کند، جایی که کاربران انتظار دارند درباره Galaxy S۲۱ اطلاعات بیشتری کسب کنند. در واقع می‌توان گفت که CES فقط اقدامی موفقیت‌آمیز برای سامسونگ است.

فناوری حمل‌ونقل در CES در سال‌های اخیر رونق گرفته اما ممکن است امسال بسیار کمتر باشد، زیرا بیشتر خودروسازان برنامه‌ای برای حضور در CES ۲۰۲۱ نداشته‌اند

گروه نمایشگاه
editor@smtnews.ir

ال‌جی قبلا از جاروبرقی رباتی رونمایی کرده که می‌تواند سطل غبار خود را به‌طور خودکار در یک کیسه جداگانه خالی کند

اخبار

همه چیز درباره برپایی نمایشگاه مجازی کتاب تهران

نشست هماهنگی رئیس نخستین نمایشگاه مجازی کتاب تهران به همراه مدیرکل هماهنگی امور استان‌های وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، با مدیران کل و معاونان فرهنگی ادارات کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان‌ها، به‌صورت وبینار برگزار شد.

علی غیاثی‌ندوشن، مدیرکل هماهنگی امور استان‌های وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، در این نشست گفت: بحث نمایشگاه کتاب در فضای مجازی موضوع جدیدی است و نخستین نمونه آن در جنوب کرمان به‌طور آزمایشی برگزار شد که نتایج خوبی نیز داشت. امکان برگزاری نمایشگاه مجازی کتاب در استان‌های دیگر پس از اجرای نمایشگاه مجازی کتاب تهران با همین شیوه وجود دارد.

او با بیان اینکه نمایشگاه مجازی کتاب می‌تواند برای ما دستاورد خوبی داشته باشد، ادامه داد: شاید کرونا سبب خیری باشد تا در آینده بتوانیم هزینه‌های خود را از جهاتی کم کرده و شکل و ماهیت نمایشگاه را تغییر دهیم تا به سمت فضای مجازی برود و مدت نمایشگاه‌ها بیشتر شود. همچنین دسترسی مردم به کتاب و منابع مکتوب متفاوت از گذشته تعریف شود و توزیع عادلانه امکانات و دسترسی کتاب برای همه مردم و کشور را داشته باشیم.

ایوب دهقان‌کار، رئیس نخستین نمایشگاه مجازی کتاب تهران درباره این رویداد گفت: خانه کتاب و ادبیات ایران به‌عنوان مجری نمایشگاه‌های گوناگون، از بهمن سال ۱۳۹۸ مقدمات اجرای سی‌وسومین دوره نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران را انجام داده بود اما متاسفانه شیوع ویروس کرونا مانع از برگزاری این دوره از نمایشگاه شد.

او افزود: پس از اطمینان از برگزار نشدن نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی دستور داد سازکار برگزاری نمایشگاه کتاب به‌طور مجازی در دستور کار قرار بگیرد. در این راستا، طی ابلاغیه‌ای از سوی معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، خانه کتاب و ادبیات ایران مجری برگزاری نمایشگاه مجازی کتاب شد و ما نیز از همان تاریخ فعالیت در این حوزه را به صورت عملیاتی و اجرایی آغاز کردیم. نمایشگاه‌های کتاب جهان را که به صورت مجازی برگزار شد، رصد کرده و در ۱۰ نمایشگاه مجازی کتاب جهان مانند بولونیا، چین، فرانکفورت و... که فقط محلی برای نمایش کتاب بود، به صورت فعال شرکت کردیم.

مدیرعامل خانه کتاب و ادبیات ایران با بیان اینکه طراحی سایت نمایشگاه مجازی کتاب به‌گونه‌ای انجام‌شده که همزمان ظرفیت بازدید یک‌ونیم میلیون نفر را دارد، بیان کرد: تمام کتاب‌هایی که در نمایشگاه مجازی کتاب به نمایش درمی‌آیند با احتساب نرخ پشت جلد ۲۰ درصد تخفیف دارند. کتاب‌های داخلی با تخفیف ۲۰ درصد و کتاب‌های خارجی با تخفیف ۵۰ درصد عرضه می‌شود. همچنین ارسال کتاب برای بازدیدکنندگان در دورترین نقاط کشور رایگان است و تمام فرآیند خرید در یک سایت انجام می‌شود. بازدید از نمایشگاه هم در ۲۴ ساعت شبانه‌روز امکان‌پذیر است که یکی از مزیت‌های این نمایشگاه به‌شمار می‌رود. دهقان‌کار ضمن بیان اینکه در نمایشگاه مجازی کتاب تهران شرایط کم‌نظیری فراهم شده که در هیچ فروشگاه اینترنتی دیده نمی‌شود، ادامه داد: تا این لحظه، ۱۵۰۰ ناشر برای حضور در این نمایشگاه ثبت‌نام کرده‌اند؛ در این نمایشگاه غرفه و پنل مجازی برای ناشران رایگان است و پس از پایان فرآیند خرید از طرف مخاطبان، شرکت پست کتاب‌ها را جمع‌آوری می‌کند.

او گفت: باتوجه به شیوع کرونا و توصیه برای حضور در خانه سعی کردیم خلأ حوزه کتاب و فرهنگ را از طریق نمایشگاه در آن ایام پر کنیم. حتی ترافیک سایت برای شهروندان ۵۰ درصد است؛ یعنی نصف هزینه‌ای را که برای حضور در دیگر صفحات وب و فضای مجازی می‌پردازند با حضور در این نمایشگاه پرداخت می‌کنند.

مدیرعامل خانه کتاب و ادبیات ایران، درباره یارانه خرید از این رویداد فرهنگی توضیح داد: اهالی قلم نیازی به ثبت‌نام برای دریافت یارانه ندارند؛ از بانک اطلاعات خانه کتاب و ادبیات ایران اطلاعات مورد نیاز را استخراج کرده و براساس رتبه‌بندی اهل قلم به صورت اتوماتیک بین ۲۰۰ تا ۵۰۰ هزارتومان یارانه روی کدملی آنها شارژ می‌شود.

وی با بیان اینکه تخفیف ۲۰ درصدی برای همه کتاب‌ها یکسان است و ناشر نمی‌تواند تخفیف بیشتر یا کمتری اعمال کند، اظهار کرد: شیوه ارسال کتاب به دو صورت انجام می‌شود؛ ناشر اگر کتاب‌ها را از طریق پست ارسال کند مشمول یارانه می‌شود که از ۲۵ تا ۷۵ درصد است. از سویی ناشر می‌تواند کتاب را با مسئولیت به‌دست مخاطب ارسال کند اما تسویه‌حساب با ناشر زمانی انجام می‌شود که مطمئن شویم کتاب‌های خریداری‌شده به‌دست مردم رسیده است. همچنین ارسال کتاب از طریق پست برای خرید زیر ۵۰ هزار تومان بسته به نرخ فاکتور برای ناشر رایگان است.

دهقان‌کار با تاکید بر تفاوت در برگزاری نمایشگاه مجازی کتاب تهران با سایر استان‌ها گفت: در نمایشگاه مجازی کتاب تهران فقط طلاب، دانشجویان و استادان و اهالی قلم از یارانه بهره‌مند می‌شوند اما در نمایشگاه مجازی کتاب در سایر استان‌ها تمام مردم استان می‌توانند از آن یارانه استفاده کنند و این امر در سایت نمایشگاه نیز تعبیه شده است. در ایام برگزاری نمایشگاه مجازی کتاب تهران غرفه ناشران از ۶ صبح تا ۹ شب باز است و مسئول غرفه هر نشر باید در غرفه حضور داشته و پاسخگوی سوالات مخاطبان باشد اما مردم به صورت ۲۴ ساعته می‌توانند از نمایشگاه دیدن کرده و خرید کنند.

کریستین کیلین خبر داد

رتبه برتر آسیا و اقیانوسیه در شاخص گذرنامه Henley

صعود کشورهای APAC در رتبه‌بندی شاخص هنلی، یک پدیده به‌نسبت جدید است.

منطقه آسیا و اقیانوسیه در فهرست شاخص گذرنامه هنلی در سال ۲۰۲۱ در رتبه‌بندی برتر قرار گرفته‌اند. هنلی گذرنامه‌ها را با توجه به تعداد کشورهایی که دارندگان آن می‌توانند بدون گذرنامه به آن سفر کنند، رتبه‌بندی می‌کند.

به گزارش صمت، ژاپن، که دارندگان گذرنامه آن می‌توانند بدون گذرنامه به ۱۹۱ کشور وارد شوند، در رده اول قرار گرفته است. سنگاپور با ۱۹۰ کشور در رده دوم و کره جنوبی و آلمان با ۱۸۹ کشور در رده‌های بعدی قرار دارند.

نتایج امسال محدودیت‌های موقت سفر ناشی از ویروس کرونا را در نظر نمی‌گیرد. صعود کشورهای APAC در رتبه‌بندی شاخص هنلی، یک پدیده به‌نسبت جدید است. در طول تاریخ ۱۶ساله این شاخص، کشورهای اتحادیه اروپا، انگلیس یا امریکا به‌طور سنتی در رده‌های اول قرار داشتند.

به‌گفته کارشناسان، این جایگاه بالای منطقه APAC همچنان ادامه خواهد داشت، زیرا این کشورها جزو نخستین کشورهایی هستند که روند رهایی یافتن از همه‌گیری را آغاز کردند.

در حالی که ایالات متحده و انگلستان هنوز با چالش‌های قابل‌توجهی درباره ویروس کرونا روبه‌رو هستند و قدرت گذرنامه هر دو کشور به‌طور مداوم کاهش می‌یابد، توازن قدرت در حال تغییر است.

در ۷ سال گذشته، گذرنامه ایالات متحده از جایگاه شماره یک به رده ۷ رسیده، موقعیتی که درحال‌حاضر با انگلیس مشترک است.

به‌دلیل محدودیت‌های سفر ناشی از پاندمی، دارندگان گذرنامه امریکایی می‌توانند به کمتر از ۷۵ کشور سفر کنند، و از سویی دارندگان گذرنامه انگلیس درحال‌حاضر به کمتر از ۷۰ دسترسی دارند.

مسافران انگلیسی و امریکایی با بیش از ۱۰۵ کشور با محدودیت‌های عمده روبه‌رو هستند. کریستین کیلین، رئیس شرکت هنلی و مبدع ایده شاخص گذرنامه می‌گوید این آخرین رتبه‌بندی فرصتی را برای تأمل در آشفتگی شگفت‌انگیزی که در سال ۲۰۲۰ به‌وجود آمد، فراهم می‌کند.

کیلین اظهارکرد: همین یک سال پیش همه شاخص‌ها نشان می‌دادند میزان سفرهای جهانی همچنان افزایش خواهند یافت، آزادی سفر افزایش می‌یابد و دارندگان گذرنامه‌های قدرتمند از دسترسی بیشتری نسبت به گذشته برخوردار خواهند شد.

تعطیلی‌های جهانی این پیش‌بینی‌های درخشان را نفی کرد و با شروع برداشته شدن محدودیت‌ها، نتایج آخرین رده‌بندی یادآور معنای واقعی قدرت گذرنامه در جهانی است که تحت‌تأثیر همه‌گیری قرار دارد.

شناسه گذرنامه هنلی(Henley Passport Index) نمایه‌ای برای ارزش‌گذاری گذرنامه کشورهای جهان است. صاحب این شناسه، نهاد هنلی و شرکا (Henley & Partners) است.

روی خط خبر

توسعه ناوگان حمل‌ونقل عمومی مازندران

رئیس اداره ایمنی و ترافیک اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای استان مازندران عنوان کرد: به‌منظور افزایش ایمنی سطح عبور و مرور، کاهش حوادث جاده‌ای، تامین دید و بهتر دیده شدن موانع و وسایل نقلیه در راه‌های کشور، طرح آشکارسازی و نمایان‌سازی وسایل نقلیه باری در مازندران در حال اجراست.

به گزارش صمت ناهید شهرامی‌نیا ضمن اعلام این مطلب افزود: طرح آشکارسازی و نمایان‌سازی وسایل نقلیه باری با تهیه و نصب بازتابنده‌ها (مارکرها) و شبرنگ‌های نمایان‌سازی بر بدنه خودروها در ۹ ماهه امسال در مازندران به مرحله اجرا درآمده است. وی افزود: این طرح با همکاری انجمن‌های صنفی بخش کالا در بیشتر شهرهای استان انجام شده و درحال‌حاضر ۵۱۰ دستگاه ناوگان حمل‌ونقل عمومی بخش بار به‌طور رایگان ازسوی این اداره کل عملیات آشکارسازی و بهره‌برداری از آنها آغاز شده است. رئیس اداره ایمنی و ترافیک راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای مازندران تصریح کرد: این اداره کل مصمم است با توجه به استقبال رانندگان و اجرای موفق طرح یادشده، گام‌های بلندی در راستای توسعه اجرای طرح با هدف کاهش حوادث جاده‌ای بردارد.

آمادگی زاهدان برای سوخت‌رسانی

مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه زاهدان از آمادگی کامل سوخت‌رسانی در ماه‌های سرد سال خبر داد و گفت: هیچ مشکلی درباره تامین سوخت مورد نیاز منطقه نداریم. به گزارش صمت ابراهیم پوریزدانی با اشاره به کاهش دما در استان، اظهارکرد: این شرکت تمهیدات لازم برای سوخت‌رسانی مطلوب و مستمر به نواحی زیر پوشش (زاهدان، زابل، خاش و سراوان) و ذخیره‌سازی مناسب را اتخاذ کرده است.

وی با ابراز خرسندی از فعالیت‌های انجام‌شده در راستای تامین و توزیع سوخت زمستانی منطقه، افزود: سوخت مورد نیاز منطقه از مبادی، تامین و از طریق نفتکش‌های جاده‌پیما و مخزن‌دارهای حمل ریلی به منطقه حمل و ذخیره‌سازی شده است. پوریزدانی همچنین، مقدار نفت سفید توزیع‌شده در ۹ ماهه امسال را ۲۰۶میلیون و ۴۴۴ هزار لیتر اعلام کرد و گفت: این مقدار سوخت، از طریق زیرساخت بانکی بین بیش از ۵۰۰ هزارخانوار منطقه توزیع شده است.

منطقه زاهدان یکی از مناطق ۳۷گانه شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران است که با دارابودن ۴ ناحیه (زاهدان، زابل، خاش و سراوان)، ۳ انبار نفت تدارکاتی و دو مرکز سوختگیری هواپیمایی وظیفه تامین و توزیع سوخت در مرکز، شمال و بخش‌هایی از جنوب استان سیستان و بلوچستان را به عهده دارد.

همکاری در بهبود کیفیت بافندگی

شرکت ایده‌گستر صنعت یزد، یکی از شرکت‌های مستقر در پارک علم و فناوری یزد، از طریق ارتباط با شرکت مشاوران بین‌الملل texcom textile solution توانست قرارداد پروژه بین‌المللی بهبود کیفیت خط بافندگی و تجهیز کارخانه پایاجین اصفهان، یکی از کارخانه‌های معتبر تولید پارچه جین را منعقد کند. به گزارش صمت از یزد، با توجه به اینکه یکی از فعالیت‌های شرکت ایده‌گستر صنعت، عارضه‌یابی و بهبود کیفیت کارخانه‌های فعال در حوزه نساجی است، این شرکت با هماهنگی شرکت مشاوران بین‌المللی texcom textile solution پس از انجام عارضه‌یابی در کارخانه پایا جین اصفهان، قرارداد بهبود کیفیت خط بافندگی این کارخانه را به صورت سه‌جانبه منعقد کرد.

گفتنی است شرکت مشاوران بین‌الملل texcom textile solution در ۱۰ کشور جهان در زمینه پروژه‌های توسعه و بهبود فعالیت داشته که به همت شرکت ایده‌گستر، در پروژه‌های داخلی همکاری می‌کند.

کلنگ‌زنی مرکز معاینات پزشکی قانونی غرب شیراز

در راستای اجرای مصوبات سفر ریاست قوه قضاییه به استان فارس، کلنگ احداث ساختمان مرکز معاینات پزشکی قانونی غرب شیراز به زمین زده شد. در مراسمی با حضور استاندار فارس و رئیس کل دادگستری استان فارس کلنگ احداث ساختمان مرکز معاینات پزشکی قانونی غرب شیراز به زمین زده شد. سیدکاظم موسوی با بیان اینکه ساختمان مرکز معاینات پزشکی قانونی در غرب شیراز از جمله مصوبات سفر آیت‌الله رئیسی به استان فارس است، گفت: این پروژه در زمینی به مساحت ۱۳۰۰ مترمربع و زیربنای ۸۰۰ مترمربع احداث خواهد شد. وی در حاشیه این مراسم ضمن تقدیر از استاندار و مسئولان اجرایی استان در راستای پیگیری مصوبات سفر خرداد ماه رئیس قوه قضاییه به استان فارس، گفت: مهم‌ترین هدف دستگاه قضایی در توسعه فضاهای فیزیکی ارائه بهتر خدمات قضایی در شان مراجعان است. نماینده عالی قوه قضاییه در استان فارس با اشاره به اینکه مجموعه قضایی استان اهتمام ویژه‌ای در اجرایی کردن مصوبات سفر رئیس قوه قضاییه دارد، گفت: این سفر برای استان فارس برکات زیادی را به همراه داشت، به نحوی‌که مصوبات آن علاوه بر مسائل داخلی مجموعه قضایی استان، مشکلات سایر نهادها و سازمان‌ها، تولیدکنندگان و همچنین قشرهای گوناگونی را در بر گرفت. حجت‌الاسلام و المسلمین موسوی خاطرنشان کرد: پیش از این نیز در ۳ مرحله بخشی از مصوبات سفر ریاست قوه قضاییه به فارس درباره جامعه عشایری استان اجرایی شد و در راستای پیگیری از نحوه و کیفیت اجرای این مصوبات در هفته جاری به صورت میدانی با عشایر استان دیدار خواهیم کرد.

وزیر راه و شهرسازی در شورای راه و شهرسازی استان بوشهر اعلام کرد

تکمیل پروژه‌های جاده‌ای تا پایان دولت دوازدهم

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

محمد اسلامی

وزیر راه و شهرسازی در سفر به استان بوشهر با شرکت در شورای راه و شهرسازی این استان بر لزوم تکمیل پروژه‌های جاده‌ای موردنظر این وزارتخانه تا پایان عمر دولت دوازدهم و همچنین اهمیت نوسازی بافت فرسوده در این خطه از کشور تاکید کرد.

به‌گزارش صمت به نقل از پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی، محمد اسلامی، وزیر راه و شهرسازی در جریان سفر دو روزه خود به استان‌های خوزستان، بوشهر و فارس در جلسه شورای راه و شهرسازی استان بوشهر که با حضور استاندار و مسئولان استانی زیرمجموعه این وزارتخانه انجام شد، مشکلات و موارد مربوط به حمل‌ونقل و مسکن استان بوشهر را مورد بررسی قرار داد و دستورات لازم را برای پیگیری و حل مسائل صادر کرد.

وزیر راه و شهرسازی در این جلسه اظهارکرد: در بحث سرمایه‌گذاری در استان بوشهر قبل و بعد انقلاب باید به عسلویه اشاره کنیم که یکی از قطب‌های اقتصادی کشور به‌شمار می‌آید.

وی افزود: موضوعی که شاید همواره یک برنامه و در حد یک فکر بود و در سال‌های ابتدایی انقلاب در سفر به عسلویه جاده‌ای وجود نداشت و مسیرها به شکل خاکی بود و امکاناتی نداشت اما حالا با حجم کار و سرمایه‌گذاری انجام‌شده شاهد یک اتفاق بزرگ هستیم.

اسلامی در ادامه با اشاره به اقتصاد ایران در حوزه دریامحوری درباره ظرفیت‌های موجود که باید منجر به تولید هرچه بیشتر ثروت شود، تصریح کرد: با هماهنگی‌ها و صحبت‌هایی که در این جلسه انجام شد به‌طور قطع، سازمان بنادر با انگیزه بالا مسیر تقویت و توسعه بندر بوشهر را در دستور کار قرار خواهد داد. هرچند گزارش‌ها نشان‌دهنده رشد و توسعه این بندر است و در مجموعه بنادر کشور امروز با اهتمامی که انجام‌شده شاهد افزایش قدرت تخلیه و بارگیری هستیم.

این عضو کابینه دولت دوازدهم در بحث راه‌های استان بوشهر با تاکید بر تکمیل پروژه‌های مدنظر تا پایان این دولت، اظهارکرد: در بحث تکمیل راه‌های استان بوشهر کار باید با جدیت و بدون ملاحظه پیش برود تا با روش‌های مناسب تا پایان خدمت دولت دوازدهم پروژهایی که باید تمام شوند، حتما شاهد بهره‌برداری از آنها باشیم.

وی افزود: باید کریدورها در این استان با مجموعه تصمیمات و برنامه‌ریزی‌هایی که انجام‌شده تا پایان دولت تکمیل و تکمیل کریدور شرقی و غربی ساحلی در این استان کاستی نداشته باشد.

اسلامی در ادامه این جلسه به بحث توسعه حمل‌ونقل ریلی در استان بوشهر اشاره داشت و تصریح کرد: در این استان پروژه‌های ریلی بوشهر-شیراز و به سمت عسلویه در دستور کار است. در این زمینه به‌دنبال این هستیم که از مرز پاکستان به کراچی، شلمچه و عراق مسیر ریلی داشته باشیم. بحث‌های اولیه آن در دستور کار بوده تا کار مطالعات آن انجام و بتوانیم با خلق یک مدل سرمایه‌گذاری مناسب شبکه ریلی مناسب و بدون نقصی را مورد استفاده قرار دهیم.

وی افزود: در این زمینه بعد از یک سال و نیم پیگیری، این امکان به وجود آمد که فرصت استفاده از بازار سرمایه برای تامین سرمایه چند پروژه زیرساختی محقق شود. برای استفاده از این مدل مالی چندین پروژه تعریف شده بود که تنها چند مورد آن مورد تایید قرار گرفت که یکی از این موارد پروژه راه آهن شیراز-بوشهر است که برای آن مجوز داده شد. امیدواریم با این مدل تامین مالی سرعت این پروژه بیشتر شود.

وزیر راه و شهرسازی در بحث مسکن و نوسازی شهرها و روستا بعد از ارائه گزارش بنیاد مسکن استان که در بحث مقاوم‌سازی استانداردهای کشوری را هم پشت‌سر گذاشتند، درباره بازآفرینی در استان بوشهر گفت: گزارش بنیاد مسکن در راستای اقدامات انجام‌شده که یکی از آنها مقاوم‌سازی خانه‌های روستایی است که واقعا جای خرسندی دارد.

وی افزود: در بحث بازآفرینی کار باید به شکلی باشد که نوسازی شهری به معنی واقعی کلمه اتفاق بیفتد؛ یعنی در شهر و روستا باید کار با توازن انجام شود تا جای فرسوده و آسیب‌پذیر وجود نداشته باشد. در این مسیر، بوشهر می‌تواند به‌عنوان پرچمدار در تحقق برنامه‌های نوسازی باشد که تاکنون تعریف شده است.

اسلامی درباره بحث فرودگاه در این استان با اشاره به اینکه همکاری‌های لازم با وزارت نفت و متقاعد شدن شرکت فرودگاه‌ها اظهارکرد: نگرانی شرکت فرودگاه‌ها بابت این بود که چون فرودگاه‌های کشور کارشان با درآمد و هزینه اداره می‌شود باید شرایط کاملا بررسی شود.

وی افزود: وزارت نفت معتقد است کار من نفت بوده و پرواز نیست و این یک صحبت خردمندانه است. با این همه، فرودگاه در جنوب کشور برای مردم و صنعت نفت مهم بود که به همین دلیل با جدیت تصمیم گرفته شد که این نقل و انتقال انجام شود تا شاهد ساماندهی و ارتقای وضعیت حمل‌ونقل هوایی استان باشیم. به‌طور قطع، مجموعه این تصمیم‌ها در حوزه حمل‌ونقل به توسعه این صنعت در استان بوشهر منجر خواهد شد.

وزیر راه و شهرسازی در پایان گفت: خوشبختانه در حوزه هواشناسی نیز امروز شرایط متفاوتی را در کشور شاهد هستیم و اوضاع به هیچ وجه مثل سابق نیست. مردم حالا به هواشناسی اعتماد داشته و با پیش‌بینی‌ها و گزارش‌هایی که ارائه می‌دهند، شاهد هیچ غافلگیری نیستیم. باید قدردان این مجموعه و عملکردشان در این دو سال اخیر باشیم که به‌خوبی درخشیدند.

مدیرعامل فولاد سنگان خبر داد

افزایش سود ۱۶۲ درصدی فولاد سنگان

مدیرعامل شرکت فولاد سنگان در گزارشی از اقدامات شرکت در ۹ ماهه امسال، ضمن گرامیداشت ۲۳ دی‌ماه سالروز افتتاح شرکت فولاد مبارکه اصفهان، گفت: در سال جهش تولید، موفق به افزایش ۱۶۲ درصدی سود در ۹ ماهه نخست امسال نسبت به مدت مشابه سال قبل شدیم و با تدوین برنامه‌های تولیدی و مدیریت هزینه‌ها، شاهد فروش ریالی در ۹ ماهه نخست امسال نسبت به گذشته در فولاد سنگان با رشد ۲۰۵ درصدی بودیم.

به گزارش روابط‌عمومی فولاد سنگان، علی امرایی افزود: افزایش فروش از یک سو نشان می‌دهد شرکت در مسیر اهداف خود موفق بوده است و از سویی دیگر، نشان از راهبری و تحقق استراتژی‌های فولاد سنگان دارد.

امرایی گفت: جابه‌جا کردن رکوردهای تولید گندله با وجود موانع و مشکلات در ماه‌های گذشته فقط با عزم همکاران و صنعتگران فولاد سنگان در شرایط شیوع ویروس کرونا، نوید توسعه و پیشرفت برای این شرکت بوده است.

امرایی افزود: تلاش روزافزون، سعی وافر و غیرت مردانه همکاران افتخاری را نصیب فولاد سنگان کرد که رکورد تولید ۴۰۰۶۸۷ تن گندله در آبان سال ۹۹ جلوه زیبایی همت جهادگران جبهه صنعت و معدن در این سال بود و برنامه‌ریزی هوشمندانه در تامین کنسانتره باوجود کمبود مواد اولیه در کشور با حمایت فولاد مبارکه در راستای لبیک به ندای رهبر معظم انقلاب در طرح جایگزینی معدن به‌جای نفت در راستای گام دوم انقلاب است.

وی با تأکید بر اینکه این کارخانه با همت و سرمایه‌گذاری شرکت فولاد مبارکه اصفهان و به‌منظور تأمین مواد اولیهٔ بزرگ‌ترین فولادساز خاورمیانه راه‌اندازی شده، گفت: ما در فولاد سنگان به‌دنبال تحقق جهش تولید، ایجاد اشتغال و رشد تولید، گام‌های خوبی در راستای پیشرفت و خودکفایی در زنجیره تأمین فولاد ایران برداشته و این اهداف را سرلوحه اقدامات شرکت قرار داده‌ایم.

مدیرعامل فولاد سنگان در ادامه تشریح کرد: تولید ۹ ماهه شرکت در سال ۹۸ به میزان ۱۵۸۱۱۶۱ تن و تولید ۹ ماهه در سال ۹۹ معادل ۲۳۶۳۱۸۳ تن بوده که افزایش ۵.۴۹ درصدی را برای شرکت رقم زده است. به‌علاوه اینکه ارسال محصول در ۹ ماه نخست سال ۹۸ معادل ۱۶۹۳۶۱۲ و ارسال محصول در مدت مشابه امسال ۲۳۴۶۳۵۶ بوده که در نهایت رشد ۵.۳۸ درصدی در ارسال گندله تولیدی را رقم زده است.

حمل کنسانتره به سایت افزایش ۳/۵۲ درصدی را داشته به‌طوری‌که در ۹ ماهه سال ۹۸معادل ۱۷۲۷۹۴۴ و در ۹ ماهه سال ۹۹ به میزان ۲۶۳۲۳۷۳ بوده است.

وی در پایان عنوان کرد: جلوگیری از خام‌فروشی سنگ‌آهن با تولید در کارخانه کنسانتره‌سازی فولاد سنگان مهم‌ترین نقشی است که این صنعت در خراسان رضوی ایفا می‌کند. با توجه به کمبود مواد اولیه در کشور و اهمیت تأمین به‌موقع آن بنابراین محصول تولیدی فولاد سنگان برای تأمین خوراک کارخانجات فولاد مبارکه اصفهان استفاده‌شده و از خام‌فروشی سنگ‌آهن در کشور تا حد زیادی جلوگیری خواهد کرد و همین موضوع موجب شده با راه‌اندازی این کارخانه رتبه سوم تولید کنسانتره در کشور را به‌دست آوردیم.

انتصاب جدید در نفت و گاز زاگرس جنوبی

به موجب حکمی از سوی رامین حاتمی، مدیرعامل شرکت نفت مناطق مرکزی ایران، سیدابوالحسن محمدی به سمت مدیرعامل شرکت بهره‌برداری نفت و گاز زاگرس جنوبی منصوب شد. در حکم مدیرعامل نفت مرکزی خطاب به سیدابوالحسن محمدی آمده است: با توجه به مراتب تعهد، سوابق و تجارب مرتبط و آشنایی مؤثر جنابعالی با فعالیت‌های تولیدی و عملیاتی، به موجب این حکم به‌عنوان مدیرعامل شرکت بهره‌برداری نفت و گاز زاگرس جنوبی منصوب می‌شوید. با توجه به اهداف، ماموریت‌ها و نقش آن شرکت در امر تولید، انتظار دارد در انجام اولویت و برنامه‌های کاری به شرح ذیل اقدام شایسته معمول نمائید.

۱ - برنامه‌ریزی و اتخاذ تدابیر لازم در راستای توسعه و تولید حداکثری

۲ - اقدامات لازم در حفظ سرمایه‌های شرکت (انسانی و تاسیسات)

۳ - اتخاذ رویکرد مدیریت علمی، شایسته‌سالاری و عدالت‌محور به‌منظور ارتقای انگیزه حداکثری در کارکنان

۴ - بهبود و سالم‌سازی فرآیندهای امور جاری و تصمیم‌گیری سریع و شفاف در راستای تحقق به‌موقع ماموریت‌های محوله

۵ - اهتمام جدی درباره موارد مرتبط با حوزه HSE به‌ویژه رعایت ایمنی در تمامی واحدها و تاسیسات مناطق عملیاتی

۶ - تمرکز بر فعالیت‌های پیشگیرانه تعمیراتی در راستای افزایش بهره‌وری تجهیزات و تاسیسات

۷ - تکریم همکاران و ارباب‌رجوع و توجه ویژه در رسیدگی به مشکلات نیروی انسانی

۸ - ارتباط و همکاری سازنده با مدیریت‌ها و واحدهای ستادی نفت مناطق مرکزی ایران

همچنین مدیرعامل شرکت نفت مناطق مرکزی ایران در حکم دیگری حمید ایزدی را به‌عنوان مشاور مدیرعامل در امور شرکت‌های تابع منصوب کرد.

آغاز پروژه بزرگ نیروگاه خورشیدی یزد

خاکبرداری و حمل خاک مزرعه خورشیدی و لایه‌کوبی چاله‌های شمالی و جنوبی نیروگاه خورشیدی یزد در حال انجام است.

به‌گزارش صمت به نقل از روابط‌عمومی شرکت مدیریت تولید برق یزد، مجری طرح نیروگاه خورشیدی یزد گفت: پس از افتتاح پروژه در تیرماه سال ۹۹ و انتخاب پیمانکار مربوط به سایت گریدینگ، عملیات خاکبرداری و حمل خاک مزرعه خورشیدی شروع و با گذشت ۶ ماه تاکنون ۶۱۷۰۰ مترمکعب، خاک نباتی جمع‌آوری و به بیرون از سایت حمل شده است.

سلمان‌نژاد، مجری طرح نیروگاه خورشیدی یزد با بیان این مطلب افزود: در این مدت بیش از ۳۶.۲ درصد عملیات سایت گریدینگ انجام شده است. وی افزود: به‌دلیل تداخل بخشی از فضای زمین مزرعه خورشیدی با محوطه نیروگاه سیکل ترکیبی، جابه‌جایی بخشی از فنس موجود در ضلع شرقی مزرعه انجام و در بخش تأمین تجهیزات، یک محموله لوله‌های جاذب به تعداد ۴۷۲۵ عدد و ۴ محموله آینه به تعداد ۴۳۸۶۸ عدد وارد کارگاه شده است و مطابق اعلام شرکت مپنا طراحی سازه نگهدارنده و ساخت و مونتاژ آن در داخل کشور انجام خواهد شد.

خاطرنشان می‌شود، طرح نیروگاه خورشیدی ۱۷ مگاواتی یزد در زمینی به وسعت ۴۰ هکتار در محل نیروگاه حرارتی خورشیدی یزد در حال احداث است که براساس پیش‌بینی‌ها در مدت ۴۰ ماه به بهره‌برداری خواهد رسید. کاهش آلایندگی‌های محیط‌زیست و استفاده از انرژی تجدیدپذیر به جای سوخت‌های فسیلی از جمله اهداف احداث این نیروگاه در یزد است.

رشد سرمایه‌گذاری در بهره‌برداری از معدن

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان یزد از رشد ۸۲ درصدی سرمایه‌گذاری پروانه بهره‌برداری معدن در ۹ ماهه سال ۹۹ نسبت به مدت مشابه سال قبل خبر داد. به‌گزارش شاتا، محمدرضا علمداریزدی گفت: سرمایه‌گذاری پروانه بهره‌برداری در ۹ ماهه نخست امسال با رشد ۸۲ درصدی به ۴۸۳ هزار و ۷۲۳ میلیون ریال رسید. میزان سرمایه‌گذاری در مدت مشابه سال قبل، ۲۶۶ هزار و ۱۲۹میلیون ریال بود. رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان افزود: میزان صدور پروانه اکتشاف معادن در ۹ ماهه نخست امسال ۳۳.۳ درصد افزایش یافت. علمداریزدی افزود: در ۹ ماهه سال ۹۹ تعداد ۴۴ پروانه اکتشاف صادر شد که این رقم در مدت مشابه سال گذشته، تعداد ۳۳پروانه اکتشاف بود.

وی افزود: از ابتدای فروردین تا پایان آذر امسال، ۲۶ پروانه بهره‌برداری معدن صادر شد که در مقایسه با رقم مدت مشابه سال گذشته ۱۳.۴ درصد رشد را نشان می‌دهد.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تصریح کرد: میزان اشتغال حاصل از صدور پروانه بهره‌برداری در مدت یادشده ۱۸۲ نفر بوده است. محمدرضا علمداریزدی گفت: در ۹ ماهه امسال تعداد ۲۹ گواهی کشف صادر شد که نسبت به رقم مدت مشابه سال گذشته ۳۲ درصد رشد را نشان می‌دهد.

از مداخلات غیرکارشناسی در بورس پرهیز شود

رئیس سازمان بورس در یکصد و نود و پنجمین جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت که یکشنبه ۲۱ دی ماه به ریاست رئیس‌جمهور تشکیل شد، گزارشی از وضعیت بازار سرمایه ارائه کرد و رئیس‌جمهوری با تاکید بر اینکه بازار بورس یک نهاد اصلی در ایجاد و حفظ تعادل در اقتصاد کشور است، اظهار کرد: بورس بستر معاملاتی شفاف است و دولت همواره به‌دنبال تقویت و حمایت بازار بورس بوده و نخستین گام و شرط حمایت و تقویت از این بازار، قاعده‌مندی و رعایت قانون در آن است.

به گزارش چیلان روحانی با بیان اینکه بورس سازکارهای ویژه خود را دارد، تاکید کرد: سیاست‌گذاری‌های آن نیز باید از طریق شورای‌عالی بورس انجام و از مداخلات غیرکارشناسی در بورس باید پرهیز شود.

رئیس‌جمهوری افزود: رسالت بورس، کشف قیمت واقعی محصولات بوده و سیاست اصولی دولت این است که قیمت‌گذاری کالاها براساس مکانیسم عرضه و تقاضا و قواعد بازار رقابتی انجام شود که این مسئله در نهایت به نفع بازار، تولیدکننده و مصرف‌کننده واقعی است.

رئیس‌جمهوری با اشاره به برنامه‌های دولت برای کنترل و مقابله با افزایش بی‌دلیل قیمت برخی کالاها، تصریح کرد: دولت همواره براساس‌سیاست‌های اصلی خود مبنی بر تقویت بازار سرمایه با محوریت بورس، تلاش دارد با تسهیل فعالیت‌ها و کاهش محدودیت‌ها و اعتماد به شرکت‌های با سابقه و خوشنام و موثر که با ثبات رویه و با رعایت مقررات عمل کرده‌اند و همواره موجب رونق بازارهای داخلی و خارجی بوده‌اند، زمینه افزایش فعالیت و خرید و فروش در بورس کالا را فراهم کند.

دستپخت جدید سیاست‌گذاران برای فولاد

ساز ناکوک تنظیم بازار

در ماه‌های گذشته نام وزارت صنعت، معدن و تجارت و تنظیم بازار فولاد با حاشیه‌های بسیاری همراه بوده است؛ حاشیه‌هایی که حتی به تغییر چندباره وزیر منجر شده‌اند. این حاشیه‌ها به قدری جدی هستند که می‌توان کلمه سیاست را به ابتدای اسم این وزارتخانه افزود و تاکید کرد تصمیمات سیاسی به صلاح بخش صنعت، معدن و تجارت اولویت دارد. این روزها نیز وعده آقای وزیر برای کاهش نرخ فولاد به زیر ۱۰ هزار تومان در هر کیلو جنجال‌آفرین شده‌است. شاید اصرار نمایندگان مجلس شورای اسلامی به کاهش نرخ این محصول با استدلال کاهش نرخ مسکن را هم باید در این التهابات موثر دانست، چراکه هر از گاهی شاهد سخنرانی یکی از این نمایندگان در انتقاد به نرخ بالای فولاد و تاثیر آن بر اقتصاد هستیم. این شعارها به تلاش هرچه بیشتر سیاست‌گذاران در وزارت صنعت، معدن و تجارت برای کاهش نرخ فولاد منجر شده است. این درحالی است که نرخ فروش شمش در بورس کالا از نرخ جهانی این محصول تبعیت می‌کند؛ بنابراین نمی‌توان در برهه‌ای که نرخ جهانی یک محصول رو به صعود است، انتظار حرکتی خلاف این قاعده را داشت. به‌علاوه، قیمت‌ها در بازار از دستورات تبعیت نمی‌کنند، بلکه در هر شرایطی بازار راه خود را می‌رود. درنتیجه نباید با اقدامات نادرست زمینه سودجویی را برای عده‌ای خاص فراهم کرد. این اعتراضات به‌قدری شدت گرفت که چند روز بعد از طرح مسئله کاهش قیمت پایه فولاد، خبری روی خروجی خبرگزاری‌ها قرار گرفت که در ادامه نیز بسیاری معنای تلویحی تاکید جهانگیری را لغو ابلاغیه وزارت صنعت، معدن و تجارت دانستند. معاون اول رئیس‌جمهوری با اشاره به ضرورت رعایت شأن تصمیمات شورای‌عالی بورس از سوی تمامی وزارتخانه‌ها و نهادهای مرتبط با حوزه بورس تاکید کرد از این پس وزارتخانه‌ها حق دخالت یا ابلاغ بخشنامه‌های خودسرانه مرتبط با کالاهای بورسی را ندارند.

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

> ظرفیت تولید فولاد ایران تقریبا ۲ برابر میزان نیاز داخلی به این فلز برآورد می‌شود؛ بنابراین چنانچه اختلاف نرخ فروش فولاد در بازار داخلی و جهانی افزایش یابد زمینه ایجاد رانت و فساد در بازار فولاد فراهم می‌شود

تناقض قیمت‌گذاری فولاد با ذات بورس

علیرضا رزم‌حسینی، وزیر صنعت، معدن و تجارت هفته گذشته در تصمیمی ناگهانی خبر از کاهش نرخ پایه شمش فولاد در معاملات بورس کالا داد. داریوش اسماعیلی، معاون امور معادن و صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز در نامه‌ای خطاب به بورس کالا نوشت: «پیرو جلسه قرارگاه جهش تولید به ریاست علیرضا رزم حسینی لازم است از تاریخ ۱۶ دی ۱۳۹۹، نرخ پایه محصولات فولادی بر مبنای ۷۰ درصد سی‌آی‌اس لحاظ شود.» اسماعیلی هدف از این مصوبه را کاهش نرخ محصول نهایی دانست و تاکید کرد که صادرات فولاد باید جدای از بحث فروش داخلی این محصول مرود توجه قرار گیرد. هرچند شرکت بورس کالای ایران درخواست معاون امور معادن و صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت را رد و تاکید کرد که در روابط میان وزارت صنعت، معدن و تجارت و ستاد تنظیم بازار با شرکت بورس کالای ایران، قوانین و مقررات بازار سرمایه حاکم بر بورس‌های کالایی درباره نرخ کالاها و محصولات، تأیید معاملات، سقف رقابت حسب ضوابط مصوب مربوط مجری خواهد بود. در سایر موضوعات مشترک و مرتبط، پس از برگزاری جلسات هماهنگی بین بورس کالا و وزارت صنعت، معدن و تجارت، ضوابط پیشنهادی حسب مورد به سازمان بورس و اوراق بهادار یا شورای‌عالی بورس برای بررسی و تصمیم در چارچوب قوانین و مقررات ارائه می‌شود؛ بنابراین موضوع نامه جناب‌عالی به بخش مربوط در سازمان بورس و اوراق بهادار و دبیرخانه شورای‌عالی بورس برای طرح و اتخاذ تصمیم در شورای‌عالی بورس ارجاع خواهد شد.

اصرار بر کاهش نرخ پایه شمش فولاد

با این وجود، وزیر و معاونت معدنی وی، همچنان به کاهش نرخ پایه شمش فولاد اصرار دارند. در همین حال، موضوع قیمت‌گذاری فولاد به قدری داغ شده که سیاستمداران در حوزه‌های گوناگون از نمایندگان قوه مقننه گرفته تا دولتمردان و حتی اعضای مجمع تشخیص مصلحت نظام نیز به این مسئله ورود کرده و خواستار اصلاح این شرایط شده‌اند. هرچند باید اقرار کرد که هرکدام از این مسئولان ساز خود را می‌زند؛ سازی که با دیگری همخوانی ندارد. به گزارش سنا، غلامرضا مصباحی‌مقدم، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام با انتقاد از ابلاغیه فولادی وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: طبق ماده ۱۸ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید، دولت موظف است همه کالای پذیرفته شده در بورس را از نظام قیمت‌گذاری خارج کند؛ از این‌رو مصوبه فولادی وزارت صنعت، معدن و تجارت مبنی بر اعمال نرخ پایه ۷۰ درصدی، خلاف قانون و در تناقض آشکار با ذات بازار سرمایه است. مصباحی‌مقدم اظهار کرد: هدف از ایجاد و راه‌اندازی بورس کالا، کشف نرخ منطقی برای مصرف‌کنندگان از طریق عرضه و تقاضای واقعی است تا آشفتگی‌های موجود در بازار آزاد مهار شود. به این ترتیب، قیمت‌گذاری دستوری در بورس کالا جایی ندارد و اگر این اصل کلیدی رعایت نشود، در واقع هویت این بازار را سلب و تخریب کرده‌ایم.

سیدرضا شهرستانی

محمد کشانی

تصمیمات غیرکارشناسی ادامه دارد

سیدرضا شهرستانی، عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در گفت‌وگو با صمت دستور وزیر صنعت، معدن و تجارت برای کاهش نرخ پایه محصولات فولادی بر مبنای ۷۰ درصد سی‌آی‌اس را غیرکارشناسی و خلاف قانون دانست و افزود: بر همین اساس، شرکت بورس کالای ایران نیز از این تصمیم سرپیچی کرد.وی ضمن تاکید بر اشتباه بودن کاهش نرخ پایه شمش فولاد در معاملات بورس کالا افزود: اجرایی شدن این‌گونه تصمیمات، زمینه رانت و سودجویی را در زنجیره فولاد فراهم می‌کند، به ضرر شرکت‌های تولیدکننده در این زنجیره منتهی خواهد شد و درنهایت نیز مصرف‌کننده نهایی هیچ سود و بهره‌ای از این شرایط نخواهد برد.

افزایش التهابات

این عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد گفت: متاسفانه طی ماه‌های گذشته در صنعت فولاد شاهد سیاست‌گذاری اشتباه از سوی متولیان امر بوده‌ایم. بخشنامه‌هایی که بدون کار کارشناسی مصوب و به التهاب هرچه بیشتر در بازار فولاد منجر می‌شوند. یا در مواردی سیاست‌گذاران در اقدامی احساسی تصمیمی اتخاذ می‌کنند که نه‌تنها اهداف صنعت فولاد در کشور را تامین نمی‌کند، بلکه بر بار مشکلات این زنجیره می‌افزاید.

وی در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه، با چه راهکاری می‌توان هدف وزیر که کاهش نرخ محصولات نهایی فولادی در اختیار مردم است را اجرایی کرد، گفت: در درجه نخست باید مفهوم فولاد ارزان مشخص شود. نرخ فولاد براساس نرخ‌های جهانی تعیین می‌شود؛ بنابراین طبیعی است که رشد نرخ این محصول در بازار جهانی به افزایش نرخ آن در بازار داخلی منجر شود. به اعتقاد ما قیمتی که شمش در اختیار صنایع داخلی قرار می‌گیرد باید ۵ تا ۱۰ درصد زیر قیمت جهانی باشد. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که ظرفیت تولید فولاد ایران تقریبا ۲ برابر میزان نیاز داخلی به این فلز برآورد می‌شود؛ بنابراین چنانچه اختلاف نرخ فروش فولاد در بازار داخلی و جهانی افزایش یابد، زمینه ایجاد رانت و فساد در بازار فولاد فراهم می‌شود. تجربه این‌گونه موضوعات بارها در صنایع مختلف و حتی صنعت فولاد نیز تکرار شده است. به‌عنوان مثال، از آنجاکه نرخ فروش بنزین در بازار داخلی کمتر از نرخ این محصول در بازار جهانی است، قاچاق آن رونق دارد. بدون تردید کاهش قابل‌توجه نرخ فروش شمش فولاد در بازار داخلی نیز به قاچاق این محصول یا احتکار آن منجر می‌شود و نباید منتظر منتفع شدن مصرف‌کننده نهایی باشیم.

توقف تولید دور از ذهن نیست

شهرستانی خاطرنشان کرد: فعالیت و تولید در حلقه‌های گوناگون زنجیره فولاد بهم پیوسته است و چنانچه این‌گونه مصوبات اشتباه اجرایی شوند، بدون تردید واحدهای ذوب آسیب می‌بینند. البته این آسیب به همین‌جا متوقف نخواهد شد و به‌زودی آثار خود را بر عملکرد سایر شرکت‌های فعال در این زنجیره نیز نشان می‌دهد. در ادامه حتی باید منتظر کاهش عرضه شمش به‌دلیل توقف تولید برخی واحدها باشیم. یعنی ادامه این مسیر به منزله رشد نرخ فولاد درنتیجه پیشی گرفتن تقاضا از عرضه خواهد بود. بنابراین ورود به این زنجیره برای تنظیم آن از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و باید با همت و کار کارشناسی انجام شود.

آمار اشتباه دردسرساز شد

این فعال صنعت فولاد افزود: حتی کاهش یک درصدی نرخ پایه فولاد به منزله جابه‌جا شدن رقم‌های بسیار در این زنجیره است. بر همین اساس نیز تاکید داریم که تعیین نرخ پایه این محصول براساس ۷۰ درصد نرخ فروش آن در منطقه سی‌آی‌اس، اشتباهی بزرگ و به منزله فاجعه‌ای برای فولادسازان خواهد بود. وی در ادامه و در پاسخ به ادعای مطرح‌شده از سوی متولیان امر در وزارت صنعت، معدن و تجارت مبنی بر اینکه نرخ تمام‌شده شمش فولاد حدود ۴۵۰۰ تومان برآورد می‌شود، حال چرا باید این محصول با نرخ ۱۰ هزار تومان و حتی بیشتر در بورس کالا به فروش برسد، گفت: این آمار و ارقام صحت ندارد. نرخ کنسانتره براساس ۱۶ درصد نرخ فروش شمش فولاد خوزستان تعیین می‌شود. برای تولید هر کیلوگرم آهن اسفنجی، ۱.۵ کیلوگرم کنسانتره نیاز است و در همین حال از هر ۱.۲۵۰ آهن اسفنجی، یک کیلو شمش تولید می‌شود؛ یعنی حدود ۱.۹ کیلوگرم کنسانتره برای تولید یک کیلوگرم شمش نیاز است. حال اگر نرخ شمش بنا به ادعای مطرح شده در این روزها ۱۲۰۰۰ تومان به‌ازای هر کیلو فرض شود؛ یعنی هزینه ماده اولیه آن ۳۸۰۰ تومان به‌ازای هر کیلو برآورد می‌شود. در همین حال، هزینه حمل‌ونقل نیز به آن تعلق می‌گیرد. تولید شمش هزینه‌های متعدد دیگری نیز دارد مانند آب، برق، گاز، استهلاک، نیروی انسانی، انواع افزودنی‌های مصرفی و...؛ بنابراین چنین محاسباتی قابل‌قبول نیست. متاسفانه یا مدیران ما به زیروبم کار تولید آشنا نیستند یا در توجیه سیاست‌های خود به مغلطه روی می‌آورند.

شهرستانی گفت: درحال‌حاضر هر کیلوگرم آهن اسفنجی ۸۲۰۰ تومان فروخته می‌شود. حال به این نرخ هزینه‌های حمل‌ونقل و تولید شمش نیز افزوده می‌شود؛ بنابراین چطور انتظار دارند شمش با نرخ زیر ۱۰ هزار تومان برای هر کیلوگرم به فروش برسد؟

به‌علاوه آنکه درحال‌حاضر نرخ شمش فروخته‌شده در بورس کالا کمتر از نرخ قراضه ترکیه است. این اختلاف زمینه سودجویی بسیاری را در این زنجیره فراهم می‌کند. از این‌رو از متولیان امر انتظار می‌رود همه ابعاد یک موضوع را مورد توجه قرار دهند و از اخذ تصمیمات ناگهانی و غیرکارشناسی بپرهیزند.

دادن آدرس غلط به سیاست‌گذاران

محمد کشانی، عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در گفت‌وگو با صمت و در ارزیابی دستور وزیر صنعت، معدن و تجارت مبنی بر تعیین نرخ پایه شمش فولاد براساس ۷۰ درصد نرخ سی‌آی‌اس، گفت: متاسفانه اطلاعات و آدرس اشتباهی در اختیار شخص وزیر قرار می‌گیرد و همین موضوع نیز به اخذ تصمیمات اشتباه و مصوبات نادرست منتهی می‌شود. به‌عنوان مثال، نرخ تمام‌شده تولید فولاد به اشتباه به ایشان اعلام شده است. بر همین اساس نیز انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران و فعالان این حلقه از زنجیره در تلاشند این آمار اشتباه را اصلاح کنند تا بدین‌ترتیب زمینه بهبود شرایط فراهم شود.

سیاستی تکراری و بی‌نتیجه

این عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد افزود: متاسفانه دولتمردان و سیاست‌گذاران انتظار دارند با قیمت‌گذاری دستوری شمش، زمینه کاهش نرخ فروش محصولات نهایی فولادی را فراهم کنند. این درحالی است که اگر واقعا منفعت مصرف‌کننده نهایی مورد توجه قرار دارد باید زمینه عرضه مداوم و افت نرخ محصولات نهایی مانند شمش و میلگرد را در بازار فراهم کنند.

تجربه حکایت از آن دارد که کاهش نرخ فروش شمش فولاد در بازار داخلی به منزله کنترل نرخ محصول نهایی نخواهد بود؛ بنابراین دولت باید برای تنظیم بازار فولاد، نظارت خود را از حلقه نهایی این زنجیره آغاز کند.

این فعال صنعت فولاد تاکید کرد: با وجود تمام شعارهایی که برای تنظیم بازار فولاد از سوی مسئولان داده می‌شود اما فقط بخشی از مصوبات شیوه‌نامه ساماندهی عرضه و تقاضای زنجیره فولاد اجرایی می‌شود. کما اینکه درحال‌حاضر فقط برخی تولیدکنندگان موظف به عرضه تمامی محصولات خود در بورس کالا هستند. این‌گونه تبعیض‌ها به منزله ایجاد فرصه رانت و سودجویی برای عده‌ای خاص است.

مکانیسمی که برای برخی اجرا نمی‌شود

در این شرایط انتظار می‌رود شرکت‌های تولیدکننده میلگرد به‌ازای شمشی که از بورس کالا خریداری کرده‌اند، ملزم به فروش محصول خود از طریق همین مکانیسم باشند. هرچند این الزام درحال‌حاضر اجرایی نمی‌شود؛ یعنی شمش فولاد در بورس کالا عرضه می‌شود اما محصول نهایی در بازار آزاد به فروش می‌رسد. همین موضوع نیز زمینه بر هم خوردن بازار و تشدید تنش‌ها را فراهم می‌کند.

عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران تاکید کرد: بورس سازکاری برای کشف نرخ عادلانه محصولات است. اگر سیاست‌گذاران بورس را قبول دارند باید از سازکار آن برای قیمت‌گذاری بهره بگیرند. اگر هم در عمل اعتقادی به این مکانیسم ندارند؛ بهتر است که آن را تعطیل کنند.

سخن پایانی

با وجود تمام انتقاداتی که نسبت به تنظیم بازار فولاد از سوی سیاست‌گذاران مطرح است هر روز خبر جدیدی منتشر می‌شود که به التهابات این بازار بیش از پیش دامن می‌زند. گویی متولیان امر با هدف اثبات ادعاهای خود و بی‌توجه به بازار جهانی به‌دنبال خلق شرایطی جدید در بازار فولاد کشور هستند.

اقداماتی که بارها از سوی افراد مختلف تکرار شده و نه‌تنها نتیجه مثبتی به دنبال نداشته، بلکه بر التهابات این بازار افزوده است.

در همین حال با رشد پدیده واسطه‌گری و قاچاق ضربات غیرقابل جبرانی را به صنعت فولاد کشور وارد کرده است. بنابراین از متولیان امر انتظار می‌رود با بهره‌گیری از نظرات کارشناسان اقتصادی و بدون اهداف سیاسی برای تنظیم بازار فولاد اقدام کنند.

اخبار

شورای‌عالی بورس تصمیم‌گیر قیمت‌گذاری فولاد است

یک مقام مسئول در سازمان بورس و اوراق بهادار تهران با بیان اینکه اسحاق جهانگیری، معاون اول رئیس‌جمهوری دستور مستقیمی برای ابطال بخشنامه قیمت‌گذاری فولاد نداشته، گفت: در نشست ۲۰ دی ماه نیز بر اجرای دقیق مصوبات شورای‌عالی بورس تاکید شد.

به‌گزارش مهر، یک مقام مسئول در سازمان بورس و اوراق بهادار با بیان این مطلب، افزود: با توجه به تاکید معاون اول رئیس‌جمهوری مبنی بر ضرورت رعایت شأن تصمیمات شورای‌عالی بورس از سوی تمامی وزارتخانه‌ها و نهادهای مرتبط با حوزه بورس، از این پس وزارتخانه‌ها حق دخالت یا ابلاغ بخشنامه‌های خودسرانه مرتبط با کالاهای بورسی را ندارند.

وی که خواست نامش در خبر ذکر نشود، افزود: معاون اول رئیس‌جمهوری تاکید کرد اقدامات برخی نهادهای دولتی یا وزارتخانه‌ها نباید فضای بورس را دچار تنش کرده و به هم بریزد.

گفتنی است پس از جلسه‌ای که میان فعالان بورسی با معاون اول رئیس‌جمهوری برگزار شد، خبرهایی غیررسمی در شبکه‌های اجتماعی منتشر شد، مبنی بر اینکه معاون اول رئیس‌جمهوری دستور ابطال بخشنامه اخیر وزارت صنعت، معدن و تجارت درباره قیمت‌گذاری فولاد را صادر کرده است. اما نه‌تنها چنین دستوری صادر نشده است، بلکه جهانگیری در جلسه ۲۰ دی ماه از شورای‌عالی بورس خواست جلوی تصمیماتی که منجر به بروز تنش در بازار سهام می‌شود، بایستد.

تداخل تعهدات ذوب‌آهن با شیوه‌نامه فولادی

قائم‌مقام پیشین مجری طرح‌های توسعه‌ای ذوب آهن اصفهان گفت: ذوب آهن از یک سو متعهد به تحویل محصول ریل به راه آهن جمهوری اسلامی ایران است و از سوی دیگر، با دستورالعمل جدید فولادی ناچار می‌شود بخشی از محصولات دیگر خود را به بورس عرضه کند که در این شرایط امکان تداخل تحویل تعهدات وجود دارد.

به گزارش ایسنا، سیروس موتمن درباره دستورالعمل و شیوه‌نامه فولادی کشور، اظهار کرد: چنانچه شرکت‌های تولیدی از جمله ذوب آهن اصفهان موظف باشند، محصول خود را در بورس عرضه و بفروشند، دولت نیز باید درباره تامین مواد اولیه شرکت‌های فولادی با قیمت مناسب نقش اساسی ایفا کند.

وی با بیان اینکه زنجیره تولید باید به‌گونه‌ای مهار و قیمت‌ها مناسب تعیین شود، گفت: نباید شرایط به‌گونه‌ای باشد که شرکت‌های فولادی از جمله ذوب‌آهن مواد اولیه خود را با هزینه‌های زیاد تامین کنند اما محصولات خود را در بورس کالا که اندکی محدودیت دارد، عرضه کند.

عضو پیشین هیات مدیره ذوب آهن تاکید کرد: زنجیره تولید فولاد باید به هم پیوسته باشد، تا شاهد قیمت مناسبی درباره مواد اولیه و تبدیل آنها به محصول میانی و سپس فروش به شرکت تولیدی باشیم تا در نهایت خط تولید و همچنین دانش فنی خود را از بین نبرد و بهای آن را بتواند از محل فروش کسب کند.

وی درباره اینکه ذوب آهن به غیر از تعهد به بورس تعهدات دیگری هم به وزارت راه در تحویل ریل دارد، اظهار کرد: امروزه ذوب‌آهن از یک سو متعهد به تحویل محصول ریل به راه آهن جمهوری اسلامی ایران است، چراکه انحصار تولید ریل را دارد و از سوی دیگر، با دستورالعمل جدید فولادی ناچار می‌شود بخشی از محصولات دیگر خود را به بورس عرضه کند که در این شرایط امکان تداخل تحویل تعهدات وجود دارد.

موتمن با تاکید بر اینکه باید زنجیره خط تولید در قیمت‌های تمام‌شده و قیمت مناسب برای محصول نهایی مدنظر قرار گیرد، تصریح کرد: در این شرایط، ذوب‌آهن به‌عنوان تولیدکننده می‌تواند از مزیت‌های تولید و فروش در بورس استفاده کند اما اگر این تعهدات فقط یک طرفه از سوی شرکت‌های فولادی باشد که محصولاتشان را با قیمت مشخص به بورس عرضه کنند اما خرید مواد اولیه به صورت آزاد باشد، در این شرایط بازار نامتعادل خواهد شد.

وی تاکید کرد: امروز محصول ریل نسبت به میلگرد برای ذوب‌آهن دارای ارزش‌افزوده بالاتری است. معاون فنی هلدینگ سرمایه‌گذاری پرشیا با اعتقاد بر اینکه شیوه‌نامه جدید فولادی به‌طور کامل نمی‌تواند رانت موجود در بازار را از ببرد، گفت: همواره رانتی‌ها به هر شیوه‌ای خط مقدم فروش را در دست می‌گیرند و متاسفانه تولیدکنندگان فولادی سودی از تصمیمات اینچنینی نمی‌برد، چراکه دلالان برنده این جریانات و محصولات ذوب آهن در بازار هستند.

یادداشت

دورنمایی از بازار کامودیتی‌ها در ۲۰۲۱

(بخش نخست)

مائده مزبنانی - کارشناس مدیریت بازرگانی بین‌الملل

بحران پاندمی کرونا در سال ۲۰۲۰ به گزارش بانک جهانی عمیق‌ترین رکود اقتصادی بعد از جنگ جهانی دوم را رقم زد که نه‌تنها قابل پیش‌بینی نبود بلکه از حیث تاثیر در گستره جغرافیایی بی‌نظیر بود. سال جدید میلادی نیز در حالی آغاز شد که این ویروس همچنان با ماست اما پیش‌بینی می‌شود با کشف و توزیع واکسن کرونا بازگشت سریع اقتصادها به وضعیت قبل دور از انتظار نباشد.

در این یادداشت تلاش می‌شود با فرض نبود اطمینان از شرایط با مرور برخی از عوامل اثرگذار بر بازارهای کالایی (کامودیتی) دورنمایی از برخی کامودیتی‌ها در سال میلادی جدید ارائه شود.

دورنمای مثبت اقتصاد جهانی و افزایش تقاضا: بازار جهانی با اشتهای بالا بعد از رفع موانع مصرف و جبران عقب‌ماندگی‌ها مواجه است (افزایش تقاضا) که در راستای ریکاوری V شکل اقتصاد به‌دنبال ساخت سالی بسیار خوب به‌ویژه برای شرکت‌های صنعتی و کامودیتی‌ها است؛ بنابراین انگیزه ذخیره‌سازی محصولات با هدف بهره‌گیری از رشد نرخ آتی ادامه خواهد یافت و مقررات کنترلی دولت‌ها و وضع قوانین و تعرفه‌های جدید در مقابله با احتکار کالا و مقابله با رشد قیمت‌ها دور از انتظار نخواهد بود.

افزایش نرخ ناشی از اثر تورم: اقتصادهای جهانی با تزریق نقدینگی و بسته‌های حمایتی و تغییر الگوهای کاری سعی در بازگشت و بقا دارند و بسته‌های محرک بانک‌های مرکزی و حمایت از بیکاران و کسب‌وکارها با این روش اثر تورمی بالایی در اقتصاد جهانی خواهد داشت که پیشران رشد نرخ محصولات مصرفی و کامودیتی‌ها به‌ویژه فلزات و محصولات کشاورزی و انرژی است.

محدودیت عرضه: ادامه کاهش عرضه برای کامودیتی‌ها در سال جدید از دو منظر شایان ذکر است:

محدودیت عرضه اجباری ناشی از تعطیلی و محدودیت‌های ناشی از پاندمی کرونا در معادن و تولید مواد اولیه به‌ویژه در نیمه اول سال ۲۰۲۱ ادامه دارد.

محدودیت عرضه اختیاری با هدف افزایش سطح سودآوری و رشد قیمت‌ها روی می‌دهد؛ نظیر تصمیمات اوپک‌پلاس برای کاهش تولید نفت اعضا یا خاموشی و کاهش ظرفیت تولید پالایشگاه‌ها که با هدف رفع مشکلات ناشی از افت تقاضا برای برخی محصولات صورت می‌گیرد.

اثر انتخاب بایدن در امریکا: سیاست خارجی امریکا و تصمیماتی چون جنگ یا توافق تجاری با چین و وضع تعرفه بر کالاهای اروپایی، بازگشت به برجام و فروش نفت ایران هر یک تاثیرات مهمی بر بازار کامودیتی‌ها و قیمت‌ها خواهد داشت و مورد توجه خواهد بود.

برکسیت، اروپا و چین: با خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا، وضع تعرفه‌ها و عوارض جدید اجرایی خواهد شد و اتحاد و مشارکت اتحادیه اروپا با چین برای دسترسی به بزرگ‌ترین واردکننده کامودیتی‌ها در سال ۲۰۲۰ در بازار جهانی اثرگذار خواهد بود. در این میان افزایش واردات چین کماکان محرک مهمی برای نرخ کامودیتی‌ها و بهبود اقتصادهای خارجی وابسته به چین خواهد بود.

تضعیف ارزش دلار: با انتظار تورم بالا در اقتصاد، افت ارزش دلار و از طرفی افزایش نرخ کامودیتی‌ها به‌ویژه طلا و از سوی دیگر توجه سرمایه‌گذاران به کریپتو کارنسی‌ها(رمزارزها) در سال ۲۰۲۱ و ابزارهای نوین برای کاهش ریسک قیمت‌گذاری Hedge و سرمایه‌گذاری‌ها موردتوجه است.

چین: چین تنها کشور با رشد اقتصادی مثبت در سال ۲۰۲۰ بی‌اغراق تاثیر قابل‌توجهی در نرخ کامودیتی‌ها در سال قبل داشت؛ بنابراین ادامه رشد سودآوری شرکت‌های صنعتی چین و میزان واردات و تقاضای چین در این سال بسیار مهم و تاثیرگذار است.

واکسن کرونا: در دسترس بودن واکسن موثر کرونا و توزیع مناسب از اواسط سال ۲۰۲۱ تا سپتامبر در کشورهای توسعه‌یافته برنامه‌ریزی شده و بدون شک از ریسک‌های کلیدی اقتصاد کلان به‌شمار می‌رود. با واکسینه شدن بخش اعظمی از افراد در جهان و بازگشت به زندگی نرمال و رفع محدودیت، تقاضا در خدمات و محصولات رشد فزاینده‌ای یافته و نرخ طلا به‌شدت افت خواهد کرد؛ در غیر این صورت با ادامه محدودیت‌ها و تعطیلی کسب‌وکارها یا ادامه شرایط فعلی و حتی بروز و ظهور ویروس‌های جدید و حملات بیولوژیک هرگونه بهبود و تغییر سریع دور از انتظار خواهد بود و جهان نیازمند بازنگری مجدد پارامترهای اثرگذار است.

اثر جنگ آنتی‌تراست علیه غول‌های فناوری: چند وقتی است که کشورهای امریکا، اتحادیه اروپا، چین، ژاپن، هند و استرالیا برای ریگولاتوری و تفحص از غول‌های فناوری چون گوگل، فیس‌بوک، اپل، آمازون و... تلاش می‌کنند. بدون شک با نفوذ بالای فضای مجازی در میان مردم جهان در سالی که گذشت هم‌اکنون غول‌های فناوری جهان به اطلاعات ارزشمندی از کاربران اینترنت در جهان دسترسی دارند که بدون محدودیت‌های کرونا دستیابی به آن در این بازه زمانی غیرممکن بود. غول‌های فناوری جهان با استفاده و تحلیل این داده‌ها می‌توانند در انتخاب‌ها، خریدها و جهت‌دهی کاربران اینترنتی اثرگذار باشند. همچنین در کنار آن باید تاثیر قدرت‌های سیاسی از بهره‌برداری از غول‌های فناوری در سال جدید از حیث میزان و نحوه برخورد را نیز در نظر گرفت. به‌نظر می‌رسد این موضوع از حیث دسترسی به ابزارهای نوین برای تحلیل رفتار مصرف‌کننده نهایی در بازار جهانی و جهت‌دهی تقاضا بسیار موثر است؛ بنابراین به‌نظر می‌رسد در آینده‌ای نه‌چندان دور بازار کالایی جهان دچار تغییرات جدیدی شود و متاثر از رفتار مصرف‌کننده نهایی یا جهت‌دهی‌های صاحبان قدرت بزرگ فناوری باشد. در شماره بعد این یادداشت که فردا و در همین ستون منتشر می‌شود به دورنمای بازار برخی از کامودیتی‌ها در سال جدید می‌پردازیم.

گفت‌وگو

تحلیلگر ارشد بازارهای بین‌المللی صنعت فولاد در گفت‌وگو با صمت:

بخش خصوصی پشتوانه‌ای برای سرمایه‌گذاری ندارد

گروه معدن
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

ایران از ظرفیت‌های ویژه‌ای در حوزه معادن برخوردار است و همین ظرفیت‌ها زمینه رشد صنایع معدنی را فراهم ساخته است. معادن بزرگ و صاحب‌نامی با ذخایر قابل‌توجهی از مس، سنگ آهن، سرب و روی در کشور ما وجود دارد. استخراج و بهره‌برداری از این ذخایر که تعداد قابل‌توجهی هم دارند برعهده دولت یا شرکت‌های وابسته به دولت (خصولتی‌ها) است. ساختار معادن کشور به‌گونه‌ای است که اغلب ذخایر فلزی پراکنده هستند و تعداد معادن کوچک حداقل ۵۰ برابر معادن بزرگ است. این واحدها اغلب در اختیار بخش خصوصی هستند. این واحدها چنانچه بتوانند محصول خود را به فروش برسانند و خریدار داشته باشند، به حیات خود ادامه می‌دهند، اما در مقابل شرایط بازار به‌شدت ضعیف و ضربه‌پذیر هستند. باید در نظر داشت، ذخایر معدنی اغلب در مناطق دورافتاده و محروم واقع شده‌اند. این ذخایر همچنین از پراکندگی برخوردارند؛ بنابراین شروع فعالیت‌های استخراجی و تولید محصولات در حلقه‌های بعدی تاثیر بسزایی در رشد اقتصادی آن مناطق دارد. در همین حال با شروع کسب‌وکارهای جدید، زمینه تحقق جهش تولید فراهم خواهد شد. از سوی دیگر، با راه‌اندازی هر واحد کوچک معدنی در یک منطقه به‌طور مستقیم و غیرمستقیم، موقعیت‌های شغلی متعددی ایجاد می‌شود. حال هرچه مقیاس واحدها بزرگ‌تر باشد، به‌صورت تصاعدی موقعیت‌های شغلی ایجاد شده به‌مراتب افزایش خواهند یافت. به‌عنوان نمونه بخشی از اشتغال غیرمستقیم این واحدها در حوزه حمل‌ونقل ایجاد می‌شود. هرقدر حجم جابه‌جایی بالاتر برود، موقعیت‌های شغلی بیشتری نیز ایجاد خواهد شد. در ادامه در گفت‌وگویی که صمت با کیوان جعفری طهرانی، عضو انجمن سنگ آهن ایران و تحلیلگر ارشد بازارهای بین‌المللی صنعت فولاد داشته، تاثیر بهره‌برداری و سرمایه‌گذاری روی معادن را بررسی کرده‌است:

در چند سال اخیر، سرمایه‌گذاری در حوزه سنگ آهن به چه صورتی بوده است؟

سرمایه‌گذاری در حوزه سنگ آهن، یکی از مسائل و معضلاتی است که در چند سال گذشته، به صورت محدود در عملیات اکتشاف و استخراج سنگ آهن به‌ویژه اکتشافات جدید به‌صورت تخصصی کمتر اتفاق افتاده و اگر هم انجام شده توسط بخش دولتی (ایمیدرو) بوده است. البته برخی از شرکت‌های بزرگ که برخی معادن را در اختیار دارند این سرمایه‌گذاری را در چند سال اخیر بسته به نیازشان انجام داده‌اند.

در معادن کوچک سنگ آهن که بخش قابل‌توجه آن در اختیار بخش خصوصی است، شاهدیم از سال ۲۰۱۴ میلادی که نرخ سنگ آهن به‌شدت افت کرد و در این سال‌ها به‌صورت مکرر این روند تا ۲ تا ۳ سال گذشته ادامه داشت، حجم سرمایه‌گذاری‌ها در اکتشافات جدید بسیار محدود شد و بخش خصوصی از سرمایه‌گذاری در معادن کوچک‌مقیاس تا حد زیادی دوری کرد، به این خاطر که این سرمایه‌گذاری‌ها در بسیاری از موارد به‌علت منابع و ذخایر محدودتری که این معادن کوچک دارند، برگشت‌پذیر نیستند.

واقعیت امر این است که دولت و متولیان حوزه معدنکاری کشور، باید سیاست‌گذاری و مدیریتی داشته باشند تا علاقه‌مندی و انگیزه لازم برای سرمایه‌گذاری ایجاد و بستر مناسب برای ورود سرمایه‌گذاران به این حوزه فراهم و سرمایه اولیه تامین شود.

در سال‌های گذشته، اقدامات، صحبت‌ها و دستورالعمل‌هایی در زمینه مورد قبول قرار گرفتن پروانه بهره‌برداری معادن به‌عنوان وثیقه نزد بانک‌ها انجام و حتی دستوراتی نیز توسط بانک مرکزی ابلاغ شد، اما بانک‌ها از این روند پیروی نکردند، زیرا به دنبال این بودند که وثیقه‌هایی مانند وثیقه ملکی و... را بپذیرند که قابلیت نقدشوندگی بالایی داشته باشد. این وثیقه‌ها مورد قبول بانک‌ها است و قابلیت نقدشوندگی مناسبی دارد. به همین خاطر، شاهدیم که بانک‌ها از پذیرش پروانه بهره‌برداری معادن به‌عنوان وثیقه سرباز زدند؛ از همین رو، بعضا شرکت‌های خصوصی سرمایه کافی برای اکتشاف، استخراج و تجهیز ماشین‌آلات موردنیاز برای فرآوری را در اختیار نداشتند.

تخصیص نیافتن سرمایه اولیه ضروری و حمایت نکردن از سرمایه‌گذاران بخش خصوصی از معضلاتی است که در حوزه سنگ آهن شاهد آن هستیم. در صورتی که این روند ادامه داشته باشد، در کشور با محدودیت تولید سنگ آهن که در افق چشم‌انداز ۱۴۰۰ لحاظ شده، مواجه می‌شویم.

کاهش میزان معدنکاری در کشور در سال‌های اخیر به چه دلایلی بوده و چه تاثیری بر روند تولید داشته است؟

مشکل اساسی در زمینه سرمایه‌گذاری و معدنکاری، کاهش میزان سرمایه‌گذاری بخش خصوصی به‌دلیل افت جهانی نرخ سنگ آهن در سال‌های اخیر بوده است. از سوی دیگر، شاهدیم که بیش از یک سالی است که امکان صادرات سنگ آهن بسیار محدودتر از گذشته شده و تنها تحت شرایط بسیار خاص و برای عیارهایی که نیاز داخلی برای آن وجود ندارد، صادرات انجام شده، این در حالی است که قبل از آن میزان صادرات سنگ آهن مناسب بود؛ به‌گونه‌ای که شرکت‌ها از آن ارزآوری داشتند و از این درآمد برای سرمایه‌گذاری مجدد در حوزه معدن استفاده می‌کردند. اما در حال حاضر آن درآمدهای ارزی روند کاهشی و نزولی داشته که این امر بر میزان سرمایه‌گذاری در این حوزه نیز تاثیرگذار بوده است.

افزایش هزینه‌های اکتشاف، استخراج و تولید چگونه بوده و چه دلایلی داشته است؟

افزایش هزینه‌های اکتشاف، استخراج و تولید به‌دلیل شرایط عمومی کشور بوده است. شاهدیم قیمت تمام وسایل، امکانات و... روند افزایشی و صعودی داشته و نرخ‌گذاری‌ها به‌شدت متغیر بوده است. معدنداران به مواد ناریه برای استخراج و سوخت برای ماشین‌آلات احتیاج دارند و همچنین اجاره ماشین‌آلات سنگین در کشور روند افزایشی داشته است. این موارد در سال‌های اخیر به‌شدت در میزان درآمد و سرمایه‌گذاری‌های بخش خصوصی تاثیرگذار بوده و باید در نظر داشت که این روند تاثیر مستقیمی بر هزینه‌های تولید داشته است.

ایجاد خوشه‌های معدنی در کشور چه تاثیری در روند بهره‌برداری، اکتشاف و استخراج معادن کوچک‌مقیاس داشته است؟

معتقدم ایجاد خوشه‌های معدنی می‌تواند در حوزه اکتشاف و استخراج معادن کوچک‌مقیاس، تاثیر مثبت و مفیدی داشته باشد. شرکت‌های بزرگ معدنی و فولادی مطرح کردند که می‌توانند در معادن سنگ آهن سرمایه‌گذاری کنند؛ چه در قالب عقد قرارداد و پیش‌پرداخت برای خرید مواد معدنی و چه در قالب سرمایه‌گذاری برای ساخت و احداث کارخانه در حوزه فرآوری، اما مشکل اساسی که بسیاری از معادن دارند مشکل نقدینگی است.

البته در چهارچوب خوشه‌های معدنی این پیش‌بینی وجود دارد که استخراج و سرمایه‌گذاری در معادن کوچک، در اختیار گروه خاصی قرار بگیرد، زیرا بسیاری از شرکت‌های بزرگ تنها در قالب قراردادهای ۳ تا ۵ ساله قبول می‌کنند که در این حوزه سرمایه‌گذاری کنند، اما نباید فراموش کرد که هدف اصلی ما این است که معادن کوچک‌مقیاس که مشکل نقدینگی دارند به تولید برسند و نیاز کشور را تامین کنند. به همین خاطر از ایجاد خوشه‌های معدنی در کشور حمایت می‌کنم. اگر انجمن سنگ آهن و شرکت‌های بزرگ فولادی از این طرح حمایت کنند مطمئنا می‌توانیم به نتایج بهتری در زمینه ایجاد خوشه‌های معدنی دست یابیم اما این کار مهم‌ترین عامل خودکفایی در حوزه تولیدات معدنی است که باید در تمام تصمیم‌گیری‌ها این عامل لحاظ شود.

با اجرای خوشه‌های معدنی در کشور، این امکان وجود دارد که برخی معادن که به حالت نیمه‌تعطیل درآمده‌اند، به گردونه فعالیت بازگردند و اگر هم تولیدات‌شان کاهش یافته با تزریق سرمایه و سرمایه‌گذاری‌های جدید میزان تولیدات خود را افزایش دهند.

سرمایه‌گذاری در حوزه بهره‌برداری از معادن کوچک‌مقیاس به چه صورت بوده است؟

به‌طور معمول، سرمایه‌گذاری‌های انجام گرفته در این حوزه، به‌صورت ۳۰، ۷۰ یا نسبت‌های ۳.۱ و ۳.۲ با تلرانس ۵ درصد است. در واقع فردی که سرمایه‌گذاری می‌کند بیشترین درصد سهام را در کارخانه فرآوری خواهد داشت؛ به‌عبارت دیگر، شرکت جدیدی به این منظور تاسیس می‌شود، زیرا هیچ فردی حاضر نیست در یک معدن سرمایه‌گذاری و هزینه‌های تولید را پرداخت کند، اما فعالیت و درآمد کل آن معدن و کارخانه در اختیار معدندار باشد. در شرکت تازه‌تاسیس بسته به توافق، درصدهای سهام باتوجه به ارزش و ذخیره معدن تعیین می‌شود.

ایجاد خوشه‌های معدنی چه مزیت‌ها و معایبی برای کشور داشته است؟

مزیت اصلی ایجاد خوشه‌های معدنی در کشور این است که سرمایه اکتشاف و استخراج برای معدنداران تامین می‌شود. معایب این کار هم این است که بهره‌برداری از آن معدن برای مدت ۳ تا ۵ سال در انحصار همان سرمایه‌گذار خواهد بود و در زمینه کنسانتره طبیعتا این مدت بهره‌برداری توسط سرمایه‌گذار تا پایان عمر معدن خواهد بود.

ایجاد خوشه‌های معدنی به چه زیرساخت‌هایی احتیاج دارد؟

تاسیس خوشه‌های معدنی از لحاظ فراهم آوردن زیرساخت‌های ضروری، پیچیده نیست، زیرا برای ایجاد خوشه‌های معدنی نیازی به فراهم آوردن زیرساخت‌های سخت‌افزاری نیست، بلکه مسئله مهم فراهم آوردن زیرساخت‌های نرم‌افزاری است. شرکت‌های معدنی بزرگ چند سالی است که سرمایه‌گذاری در معادن کوچک‌مقیاس را آغاز کرده‌اند و در حال حاضر، شرکت‌های فولادی نیز در نظر دارند که سرمایه‌گذاری جدیدی در این حوزه داشته باشند. زیرساخت‌های لازم برای تاسیس خوشه‌های معدنی، مدتی است که فراهم شده و این کار در کشور روند مناسبی پیدا کرده است.

روند سرمایه‌گذاری در حوزه زغال‌سنگ به چه صورتی بوده است؟

کشور از لحاظ معادن و ذخایر زغال سنگ غنی است اما قیمت‌گذاری دستوری مانع رشد سرمایه‌گذاری در این حوزه شده، به همین خاطر میزان انگیزه و علاقه‌مندی افراد و شرکت‌ها برای سرمایه‌گذاری در این حوزه به‌شدت کاهش یافت. همچنین باید در نظر داشت که زغال‌سنگ کک‌شو در صنایع فولاد کشور موردنیاز است، اما امکان صادرات زغال‌سنگ حرارتی وجود دارد. در صورتی که قیمت‌گذاری زغال سنگ ضریبی از نرخ شمش فولادی و با نرخ مناسبی باشد، معادن کشور احیا خواهند شد و در صورتی که امکان صادرات زغال سنگ حرارتی فراهم شود، می‌توانیم با ارزآوری که به موجب صادرات خواهیم داشت، امکان استخراج معادن بیشتری را فراهم کنیم.

باتوجه به اینکه طرح اجرای خوشه‌های معدنی در کشور از سال ۱۳۸۳ مطرح شده، چرا در این سال‌ها اقدامی درباره اجرای فراگیر آن انجام نشده است؟

زمان شروع طرح اهمیت چندانی ندارد، بلکه زمان فراگیری اجرای آن مهم است و اهمیت دارد. سال ۱۳۸۳ زمانی بود که نرخ سنگ آهن و مواد معدنی بسیار متفاوت بود، اما در سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۶ که نرخ مواد معدنی افت شدیدی داشت، بسیاری از معادن فعال، فعالیت خود را متوقف کردند.

در ۱۶ سال اخیر، اگر موضوع صادرات مواد معدنی را بررسی کنیم، متوجه تاثیر آن بر روند احیای معادن کوچک می‌شویم و در صورتی که فروش داخلی نیز با قیمت‌های مناسب انجام شود، می‌توان انتظار توسعه این حوزه را داشت. ممکن است خوشه‌های معدنی روی کاغذ ایجاد شده باشد اما به‌علت قیمت‌گذاری پایین امکان اجرایی شدن آن وجود نداشته است.

در سایر کشورها روند اجرای خوشه‌های معدنی به چه صورتی بوده است؟

در سایر کشورها، دو موضوع درباره خوشه‌های معدنی مطرح می‌شود؛ یکی اتحاد عمودی و دیگری اتحاد افقی. در اتحاد عمودی یک تولیدکننده در زمینه تولید محصول بالادستی یعنی معدن تا محصول نهایی فعالیت می‌کند و در داخل مجموعه خود امکان تولید کل زنجیره را دارد.

در سایر کشورها مثل چین بیشتر اتحاد افقی رایج است. به این صورت که یک شرکت سرمایه‌گذاری روی تمام معادن سنگ آهن را برعهده می‌گیرد و حتی ممکن است قرارداد شراکت ۵۰-۵۰ منعقد کنند.

برای مثال شرکت فولادی که محصولات نوردی دارد با شرکت‌هایی که محصولات میانی تولید می‌کند، ادغام افقی انجام می‌دهد. این امر در برزیل، چین و کشورهای اروپایی رایج است. در سطح بین‌المللی، موضوع ادغام افقی بسیار رایج‌تر و نتیجه‌بخش‌تر از ادغام عمودی بوده و در موارد زیادی، تولیدکنندگان پایین‌دستی، میانی و بالادستی علاقه‌ای به اجرا و تولید کل زنجیره ندارند، به همین خاطر ادغام افقی انجام می‌دهند.

کیوان جعفری طهرانی

اگر موضوع صادرات مواد معدنی در ۱۶ سال اخیر، را بررسی کنیم، متوجه تاثیر آن بر روند احیای معادن کوچک می‌شویم

طی ۹ ماه امسال محقق شد

اشتغال ۲۳۰۰ نفر در معادن احیاشده

طبق اعلام مجری طرح احیا و فعال‌سازی معادن کوچک، در مجموع معادن احیاشده از ابتدای سال تا پایان آذر، برای بیش از ۲۳۰۰ نفر اشتغال ایجاد شده که از این میزان، معادن غیرفلزی احیا شده در سال جاری ۴۹۳ فرصت شغلی در نقاط مختلف ایجاد کرده‌اند. به گزارش ایسنا، سید رضا عظیمی تصریح کرد: در سال جاری از کل ۱۷۶ معدن احیاشده، ۵۸ معدن در بخش فلزی، ۳۴ معدن غیرفلزی، ۵۲ معدن سنگ تزئینی و ۳۲ معدن مصالح ساختمانی احیا و فعال شده است. مجری طرح احیا و فعال‌سازی معادن کوچک تصریح کرد: این تعداد معدن فعال شده، ۲۳۰۲ فرصت شغلی در نقاط مختلف کشور ایجاد کرده‌اند. همچنین مجموع تناژ تولیدی این معادن، به بیش از ۵.۳ میلیون تن می‌رسد. وی افزود: در مجموع از ابتدای امسال تا پایان آذر ۱۳۹۹، شناسایی و اولویت‌بندی ۷۸۱ معدن (غیرفعال) انجام شده و روی ۳۷۶ معدن اقدام کلینیکی صورت گرفته است. طی مدت یادشده، ۱۲ کارخانه فرآوری با همکاری بخش خصوصی احداث شده است. به‌گفته عظیمی، ایمیدرو طرح احیا و فعال‌سازی معادن کوچک را از سال ۱۳۹۸ آغاز کرده است. اجرای این طرح برعهده شرکت تهیه و تولید مواد معدنی (زیرمجموعه ایمیدرو) است.

۸۶ معدن در مدار تولید قرار گرفت

پیش از این نیز قائم‌مقام سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) ضمن اعلام این خبر که تا پایان شهریور امسال ۶۶۰ معدن کوچک‌مقیاس پایش شده‌اند، اعلام کرد از آغاز طرح احیا، فعال‌سازی و توسعه معادن کوچک تا پایان شهریور امسال، ۸۶ معدن فعال شده و در وضعیت تولید قرار گرفته‌اند. عباس نعیمی در نشست شورای هماهنگی طرح احیا و فعال‌سازی معادن کوچک که با حضور مدیرعامل شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران، رئیس خانه معدن ایران و سیدرضا عظیمی به‌عنوان مدیر اجرایی طرح احیا، فعال‌سازی و توسعه معادن کوچک‌مقیاس برگزار شد با بیان این مطلب، اظهار کرد: در قالب طرح احیا، فعال‌سازی و توسعه معادن کوچک‌مقیاس، از ابتدای امسال تا پایان شهریور جاری از ۶۶۰ معدن، برای ۱۵۰ معدن اقدام کلینیکی انجام شده است. این آمار از ۳۱ استان کشور دریافت شده و از ابتدای اجرای طرح احیا و فعال‌سازی معادن کوچک تاکنون، ۲۷۹۰ معدن پایش شده است.

قائم‌مقام ایمیدرو با بیان اینکه از این تعداد، روی ۱۱۷۰ معدن اقدام کلینیکی انجام شده، اعلام کرد: در مجموع تاکنون برای ۲۰۰ معدن اقدامات نهایی صورت گرفته و تا پایان نیمه نخست امسال، ۸۶ معدن فعال شده و در مدار تولید قرار گرفتند که ۵۴ معدن مربوط به امسال است.

ساماندهی بازار با عرضه خودرو در بورس

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای گفت: آزادسازی قیمت خودرو به‌گونه‌ای که دولت به‌دنبال آن است پیش از این نیز اجرایی شده و نتایج به‌دست آمده نشان داد این سیاست مناسب نبوده و دستاوردی ندارد.

روح‌اله ایزدخواه در گفت‌وگو با خانه ملت فرمول جدید قیمت‌گذاری خودرو از سوی شورای رقابت را گامی در راستای تحقق خواسته دولت مبنی بر آزاد کردن قیمت خودرو دانست و گفت: آزادسازی قیمت خودرو به‌گونه‌ای که دولت به‌دنبال آن است پیش از این نیز اجرایی شده و نتایج به‌دست آمده نشان داد این سیاست مناسب نبوده و دستاوردی ندارد.

وی افزود: فرمول شورای رقابت گران شدن دفعتی خودرو را به‌دنبال دارد و از سوی مصرف‌کننده و نهادهای سیاست‌گذار با انتقاد روبه‌رو است، زیرا تورم بخشی را تحمیل کرده و بر سایر بخش‌ها نیز اثرگذار است. این نماینده مردم در مجلس یازدهم با بیان اینکه دولت و نهادهای سیاست‌گذار نباید خودرو گران کنند، اضافه کرد: خودرو باید با بهای تمام‌شده و منطقی عرضه شود و اگر مشتری و مصرف‌کننده واقعی تمایل داشت در فرآیندی عادلانه قیمت را افزایش دهد.

ایزدخواه عرضه خودرو در بورس را بهترین راهکار برای ساماندهی حوزه عرضه دانست و ادامه داد: پس از برگزاری جلسات کارشناسی بسیار، استفاده از نظرات، تجربه کارشناسان و همفکری با نهادهای گوناگون طرح کمیسیون صنایع و معادن مجلس برای ساماندهی بازار تدوین شد.

زمزمه‌های واردات خودرو کارکرده از مناطق آزاد

سال ۱۴۰۰ واردات خودرو آزاد می‌شود؟

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

بازار خودرو تب‌دار بوده و با کوچک‌ترین چالش و حتی حرفی دچار تشنج و قیمت‌ها در آن افزایشی یا کاهشی می‌شود. به‌گزارش صمت برخی کارشناسان از بازار خودرو کشور بر پایه حرف و سخن یاد می‌کنند، زیرا تجربه نشان داده این بازار با بیان هر جمله‌ای بدون اینکه در فضای بیرونی اتفاق خاصی رخ داده باشد، دچار تحرک کاذب می‌شود.

علم اقتصاد می‌گوید التهاب بازار ناشی از متناسب نبودن عرضه و تقاضاست و زمانی که توازن بهم می‌ریزد، آرامش از بازار رخت می‌بندد. قرار است واردات خودرو با شروطی آزاد شود اما براساس نظر فعالان حوزه واردات در کوتاه‌مدت این امر محقق نمی‌شود.

▣ مصوبه جدید مناطق آزاد

در کنار شروط اعضای کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی مبنی بر اینکه واردات به‌ازای صادرات خودرو و قطعه، استفاده از سرمایه‌های خارج از کشور برای وارد کردن خودرو یا فروش نفت خام در بازار جهانی شروط دیگری هم گویا از سوی نهادها و سازمان‌های دیگر در حال اضافه شدن است. البته شروط جدید واردات خودرو برای مناطق آزاد و تامین نیاز آنهاست. براساس اعلام مسئولان سازمان برنامه و بودجه درآمد دولت از محل واردات خودرو از مناطق آزاد به سرزمین اصلی در سال آینده، حدود ۱۰ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده اما درباره تحقق کامل آن با توجه به اینکه به نظر نمی‌رسد بیش از ۱۴ هزار خودرو امکان ورود داشته باشد، تردید وجود دارد.

به‌گزارش ایسنا، از سال ۱۳۹۷ ثبت‌سفارش و واردات خودرو ممنوع و حتی مناطق آزاد مشمول این ممنوعیت شد، این در حالی است که از سال ۱۳۹۵ واردات خودروهای امریکایی یا سفارش این کشور در هر صورت به مناطق آزاد و سرزمین اصلی هم ممنوع شده بود. اما با وجود اینکه در این فاصله پیشنهاداتی درباره ورود خودرو به کشور به‌دلیل نیاز در مناطق آزاد یا تنظیم بازار داخلی وجود داشت، شرایط ارزی عاملی برای عدم‌موافقت با این موضوع بود. این در حالی است که به‌تازگی و در جریان بررسی لایحه بودجه ۱۴۰۰ در کمیسیون تلفیق مجلس، مصوب شد که واردات خودرو کارکرده از مناطق آزاد به سرزمین اصلی امکان‌پذیر باشد. درباره جزئیات این مصوبه مژگان خانلو، سخنگوی ستاد بودجه سال ۱۴۰۰ و همچنین رئیس امور پایش تعهدات دولت و تجهیز منابع سازمان برنامه و بودجه توضیحاتی ارائه کرده است.

▣ ممنوعیت ورود خودروهای امریکایی

سخنگوی ستاد بودجه سال ۱۴۰۰ با اشاره به اینکه ورود خودرو از مناطق آزاد پیشنهاد نمایندگان بود نه دولت، اظهارکرد: بر این اساس برای تنظیم بازار خودرو این مجوز صادرشده که امکان واردات خودروهای وارداتی غیرامریکایی مستقر در مناطق آزاد که فقط امکان تردد در محدوده اطراف آن را دارند با پرداخت حقوق ورودی و تعویض پلاک به سرزمین اصلی فراهم شود اما طبق مصوبه تلفیق همچنان واردات خودرو به مناطق آزاد است.

عکس: صمت

براساس اعلام مسئولان سازمان برنامه و بودجه، درآمد دولت از محل واردات خودرو از مناطق آزاد به سرزمین اصلی در سال آینده، حدود ۱۰ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده است

خانلو درباره تعداد و منابع پیش‌بینی شده درآمدی از محل ورود خودرو از مناطق آزاد، توضیح داد: در این‌باره پیش‌بینی دقیقی ارائه نشده اما به هرحال مناطق آزاد نیاز به خودرو دارند و قرار نیست حجم غیرمتعارفی از این خودروها به سرزمین اصلی وارد شود، با این حال پیش‌بینی که در مجلس شده این است که از این محل در سال آینده ۱۰ هزار میلیارد تومان قابل تحقق باشد.

▣ باید ثبت سفارش باز شود

به‌گفته سخنگوی ستاد بودجه، با توجه به تعدادی که قابلیت ورود از مناطق آزاد به سرزمین اصلی را دارند، به‌نظر نمی‌رسد این ۱۰ هزار میلیارد تومان قابل تحقق باشد، این در حالی است که به‌احتمال زیاد حدود ۱۴ هزار خودرو امکان ورود به سرزمین اصلی را داشته باشد که در این حالت به‌نظر می‌رسد حدود ۵۰۰۰ میلیارد تومان منابع کسب شود.

وی این را هم گفت که براساس پیش‌بینی‌ها، برای ورود خودرو از مناطق آزاد باید ثبت‌سفارش انجام شد، از این‌رو وزارت صنعت، معدن و تجارت باید سامانه ثبت‌سفارش به سمت سرزمین اصلی را باز کند.

▣ واردات توجیه اقتصادی دارد؟

خانلو درباره اینکه آیا چنین وارداتی با توجه به دریافت حقوق ورودی و سایر هزینه‌های گمرک که می‌تواند قیمت خودرو را تا دو برابر افزایش دهد، برای مصرف‌کننده صرفه‌اقتصادی دارد، گفت: به هر صورت چند سالی است که واردات خودرو ممنوع بوده و به‌نظر می‌رسد اکنون بازار داخلی کشش ورود خودرو را داشته و برای آن تقاضا وجود دارد، اما این یک مجوز است و تکلیف نشده؛ از این‌رو عرضه‌کننده و خریدار شرایط را خواهند سنجید و درباره آن تصمیم‌گیری می‌کنند.

▣ درآمد واردات به حقوق ورودی اضافه می‌شود

در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ پیش‌بینی شده بود برای سال آینده دولت ۲۰۴۰ میلیارد تومان از محل حقوق ورودی خودرو درآمد کسب کند که در همان زمان شائبه‌هایی درباره آزاد شدن واردات خودرو در سال آینده مطرح شد، آنچه سازمان برنامه و بودجه اعلام کرد از این حکایت داشت که این حقوق ورودی به معنی آزادسازی واردات خودرو نیست و درحال‌حاضر تعدادی از خودروها به دلایلی از جمله مشکل قضایی در گمرک دپو هستند که هنوز درباره ترخیص آنها تصمیم‌گیری نشده و ممکن است سال آینده با رفع موانع ترخیص شوند، بر این اساس، حقوق ورودی آن به‌عنوان یکی از محل‌های درآمدی دولت در لایحه بودجه پیش‌بینی شده است.

سخنگوی ستاد بودجه سال ۱۴۰۰ دراین باره یادآور شد که مصوبه اخیر کمیسیون تلفیق درباره واردات خودرو از مناطق آزاد و درآمد دولت از محل دریافت حقوق ورودی این خودروها ارتباطی با آن حقوق ورودی ۲۰۴۰ میلیاردی در لایحه ندارد و هر آنچه از این محل کسب شود به پیش‌بینی‌های قبلی حقوق ورودی برای درآمد دولت اضافه خواهد شد.

▣ مصوبه قابلیت اجرا ندارد

دبیر انجمن واردکنندگان خودرو گفت: مصوبه کمیسیون تلفیق برای واردات خودرو از مناطق آزاد به داخل سرزمین اصلی، در تضاد با قوانین موجود بوده و در عین حال اجرایی نیست.

مهدی دادفر به ایرنا گفت: حدود ۳ سال است خودرو صفرکیلومتر وارد مناطق آزاد نشده است. همچنین براساس قانون باید دست‌کم یک سال از زمان تولید خودروهای خارجی گذشته باشد تا امکان شماره‌گذاری فراهم شود.

دبیر انجمن واردکنندگان خودرو درباره قانون دیگری که مطابق با آن، خودروهای دست دوم و کارکرده به هیچ عنوان اجازه ورود به داخل کشور را ندارند، یادآور شد: براین اساس، همه این قوانین باید لغو شوند تا طرحی که کمیسیون تلفیق ارائه داده، امکان اجرا داشته باشد.

وی یادآور شد: درحال‌حاضر به‌عنوان نمونه، یک خودرو توسان با کارکرد ۴۰ هزار کیلومتر، بین ۵۰۰ تا ۶۰۰ میلیون تومان در مناطق آزاد قیمت دارد، بنابراین ورود این خودرو به داخل سرزمین اصلی با در نظر داشتن هزینه‌های عوارض، تعرفه ورودی، مالیات و شماره‌گذاری حدود ۱.۵ میلیارد تومان تمام می‌شود درحالی‌که اکنون قیمت آن در سایت‌های خودرویی حدود ۱.۲ میلیارد تومان است.

این مسئول صنفی ادامه داد: براساس موارد یادشده و قوانین مربوط، افراد با چه انگیزه‌ای باید نسبت به واردات خودرو از مناطق آزاد اقدام کنند؟

وی گفت: چنانچه واردات به سرزمین اصلی تحقق یابد، به‌دلیل کمبود خودرو در منطقه آزاد، قیمت آنها رو به افزایش خواهد گذاشت، این در حالی است که در بازار داخل نیز کاهش قیمتی اتفاق نیفتاده است.

گفتنی است پیش از این تعیین اعداد و ارقامی در لایحه بودجه ۱۴۰۰ برای حقوق ورودی خودرو صفر کیلومتر، اخذ عوارض شماره‌گذاری و درآمد حاصل از افزایش عوارض واردات خودروهای سواری روی کشتی، از نظر کارشناسان به معنای چراغ سبزی برای آزادسازی واردات خودرو از سوی کارشناسان و فعالان بازار تعبیر شده بود.

بازار خودروهای وارداتی از حدود ۳ سال قبل با تغییرات پی در پی سیاست‌ها روبه‌رو بود؛ بسته شدن ۶ ماهه سامانه ثبت‌سفارش در سال ۹۶، افزایش تعرفه‌های گمرکی آن، تغییر و در نهایت یکسان‌سازی قیمت ارز سبب شده این بازار با جهش قیمت‌ها روبه‌رو شود.

وزیر وقت صنعت، معدن و تجارت در نامه‌ای مورخ ۳۰ خرداد ۹۷ مصوبه «اقتصاد مقاومتی» را برای اجرا به سازمان توسعه تجارت ابلاغ کرد؛ برپایه این مصوبه، ثبت‌سفارش و واردات ۱۳۳۹ردیف تعرفه‌ای کالا که شامل بیش از ۱۴۰۰ قلم کالا از جمله خودرو بود، ممنوع شد.

مهدی دادفر

مژگان خانلو

▣ سخن پایانی

بنابر این گزارش همچنان واردات خودرو به کشور با اماواگرهایی همراه است و درحالی‌که در بودجه ۱۴۰۰ محلی برای درآمد دولت دیده شده اما به‌نظر نمی‌رسد با توجه به اختلاف‌نظرهایی که بین نهادها و سازمان‌های گوناگون وجود دارد واردات خودرو به این زودی انجام شود.

راهی جز حرکت به سمت خودرو برقی نداریم

شهردار تهران حرکت به سمت حمل‌ونقل پاک را یک ضرورت برای تهران دانست. به‌گزارش ایسنا، پیروز حناچی در آیین امضای تفاهمنامه مشترک شهرداری تهران و معاونت علمی ریاست‌جمهوری با موضوع موتورسیکلت برقی با بیان اینکه روزهای خوبی را برای انعقاد این تفاهمنامه انتخاب کردیم، چراکه تهران از نظر آلودگی هوا، روزهای خوبی را نمی‌گذراند، اظهارکرد: براساس گزارش مرکز کنترل کیفیت هوا منشأ بیشتر آلایندگی به‌ویژه در حوزه ذرات معلق، متعلق به صنایع متحرک است که در این میان، سواری ۱۳ درصد، تاکسی ۲.۱ درصد، موتورسیکلت بیش از ۱۰ درصد، وانت ۱.۸ درصد، مینی‌بوس ۴ درصد، اتوبوس‌های شرکت واحد ۵.۸ درصد و کامیون‌ها بیش از ۱۵ درصد در آلایندگی هوا نقش دارند که سهم آلایندگی موتورسیکلت‌های کاربراتوری-بنزینی با سواری برابر است و بخش زیادی از این آلایندگی‌ها مربوط به موتورسیکلت‌های کاربراتوری است که به میزان زیاد در شهر تردد می‌کنند، است.

حناچی با بیان اینکه پاسخگویی اقتصادی از سوی بخش خصوصی یکی از خصوصیات تفاهمنامه منعقد شده است، اظهار کرد: حمایت قانونی و مالی برای انجام این ماموریت نتیجه این تفاهمنامه است، چراکه اگر این پروژه اقتصادی نباشد ادامه‌دار هم نخواهد بود.

شهردار تهران با اشاره به ارائه سرویس باتری لیتیومی از سوی بخش خصوصی برای موتورهای برقی اظهارکرد: آماده هستیم از طریق ایجاد محدودیت‌هایی که می‌توان با همکاری دولت در سطح کلانشهر تهران ایجاد کرد، کار توسعه موتورهای برقی را منطقی پیش ببریم، چراکه برداشتن قیمت زیاد باتری از روی موتور سبب می‌شود قیمت‌ها کاهش یابد و اگر مشکلات حل شود به تبع آن می‌توانیم به سراغ خودروهای برقی برویم.

حناچی با اشاره به لزوم گرایش به سمت خودروهای هوشمند گفت: این آینده ما است و با این وضعیت تهران و افزایش آلاینده‌ها، راهی به جز حرکت به سمت استفاده‌ازخودروهای برقی نداریم و هر روز که دیر کنیم، خسارت‌ها افزایش می‌یابد. شهردار تهران ادامه داد: امیدواریم در بهمن ماه نمایشگاهی از اقدامات در این حوزه همزمان با رونمایی از قطار ملی مترو داشته باشیم تا زمینه صنعتی‌سازی حمل‌ونقل برقی را فراهم کنیم.

اعتبارات جرایم رانندگی معطوف به برنامه کاهش آلودگی هوا شود

رئیس کمیته محیط‌زیست شورای شهر تهران از نمایندگان مجلس خواست مکانیسمی برای تخصیص منابع درآمدی ناشی از جرایم رانندگی به کاهش آلودگی هوا در کلانشهرها ایجاد کنند.

به‌گزارش ایسنا، سیدآرش حسینی‌میلانی با تقدیر از سخنان دادستان کل کشور درباره پیگیری حقوق عامه گفت: دادستان کل کشور از شوراهای شهر سراسر کشور خواسته‌اند اگر اطلاعاتی مربوط به تخلفات آلودگی هوا و مازوت‌سوزی وجود دارد، ارائه کنند. این مسئله مستلزم آن است که به اطلاعات دقیق انتشار آلودگی و منابع اصلی آلایندگی یعنی دودکش صنایع و نیروگاه‌ها دسترسی وجود داشته باشد.

وی ادامه داد: این اطلاعات به شکل نظام‌مند از سوی سازمان حفاظت محیط‌زیست ثبت و نگهداری می‌شود و چنانچه به این اطلاعات دسترسی وجود داشته باشد، شوراها می‌توانند به طرح دعواهای محیط‌زیستی در قوه قضاییه اقدام کنند.

حسینی‌میلانی با تاکید بر اینکه اطلاعات مربوط به انتشار آلودگی و منابع آلاینده فقط مربوط به دودکش‌ها نیستند، تاکید کرد: اطلاعات هواشناسی و اطلاعات خودروها(VIN) نیز برای مبارزه با آلودگی هوا مورد نیاز مدیریت شهری است اما متاسفانه برخی نهادها در ازای ارائه اطلاعات، از شهرداری طلب هزینه کرده‌اند. این در حالی است که شرکت کنترل کیفیت هوا حدود ۱۰ سال است اطلاعات بسیار دقیق و جزیی از نتایج پایش کنترل وضعیت هوای تهران در ۲۱ ایستگاه را به‌طور شفاف و بدون آنکه پولی بخواهد، آنلاین ارائه می‌کند.

رئیس کمیته محیط‌زیست شورای شهر تهران با بیان اینکه شهرداری ۷ فیلد اطلاعات خودروها را می‌خواهد تا بتواند متخلفان و متجاوزان سلامت مردم را در سطح ترافیکی شناسایی کند اما ناجا این اطلاعات را نمی‌دهد، گفت: شهرداری اطلاعات شخصی مالکان خودروها را نمی‌خواهد، بلکه ۷ فیلد اطلاعات خودرویی را می‌خواهد اما با وجود چندین نوبت تذکر شورا و کمیسیون حمل‌ونقل، ناجا این اطلاعات را در اختیار شهرداری قرار نمی‌دهد و به‌تازگی هم سازمان هواشناسی برای اطلاعات هواشناسی، درخواست هزینه کرده است.

وی افزود: این مسئله باید از سوی نهادهای نظارتی مورد توجه قرار گیرد که چرا برای ارائه اطلاعات مربوط به آلودگی هوا طلب هزینه می‌شود؛ آن هم از سوی نهادهای که در چارچوب قانون هوای پاک وظایفی را برعهده دارند.

حسینی‌میلانی با قدردانی از کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط‌زیست مجلس برای برگزاری جلسه‌ای مربوط به نحوه اجرای قانون هوای پاک، تصریح کرد: برای سال ۱۴۰۰ پیش‌بینی می‌شود ۵ هزار میلیارد تومان بابت جرایم تخلفات رانندگی دریافت شود. لازم است نمایندگان به این موضوع توجه کنند که این ۵ هزار میلیارد چگونه تخصیص پیدا می‌کند، به‌ویژه سهم کلانشهرها که باید صرف توسعه حمل‌ونقل عمومی، مقابله با آلودگی هوا و اجرای طرح کاهش(LEZ) شود که همه آنها از قوانین بالادستی برخوردار هستند.

رئیس کمیته محیط‌زیست شورای شهر تهران با بیان اینکه این مبالغ نه در کلانشهرها، بلکه از سوی دولت در امور دیگری صرف می‌شود، افزود: از نمایندگان مجلس می‌خواهم مکانیسمی برای تخصیص اعتبارات در نظر بگیرند که اعتبارات ناشی از جرایم رانندگی معطوف به برنامه کاهش آلودگی هوا شود.

روی‌خط خبر

افزایش ۱۸.۸ درصدی تولید سواری

بررسی آمارهای منتشر شده وزارت صنعت، معدن و تجارت حاکی از تولید ۶۲۵ هزار و ۳۰۰ خودرو سواری از ابتدا امسال تا پایان آذر و رشد ۱۸.۸ درصدی آن در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته است.

به‌گزارش شاتا، براساس آمار ارائه‌شده از سوی معاونت طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت، در ۹ ماهه امسال ۶۰ هزار و ۹۸۳ وانت از سوی خودروسازان داخلی تولید شد که در مقایسه با سال گذشته رشد ۱۸.۵ درصدی را نشان می‌دهد. تولید وانت در ۹ ماه سال گذشته ۵۱ هزار و ۴۵۸ خودرو بوده است.

در بخش ماشین‌آلات کشاورزی نیز آمارها حاکی از تولید ۴۳۴ دستگاه کمباین (رشد ۳۹.۵ درصدی) و ۱۵ هزار و ۵۷۲ تراکتور (رشد ۱۲.۶ درصدی) در ۹ ماهه امسال است.

تولید کمباین و تراکتور در مدت مشابه سال گذشته ۳۱۱ کمباین و ۱۳ هزار و ۸۲۷ تراکتور بوده است. سال گذشته خودروسازان در مجموع حدود ۸۲۷ هزار خودرو سواری و وانت تولید کرده بودند.

قیمت خودرو به سایت‌ها برگشت

پس از ۸ ماه ممنوعیت، قیمت خودرو در آگهی‌های اینترنتی قابل مشاهده شد و با توجه به رایزنی‌ها احتمال درج قیمت مسکن در آینده نزدیک هم وجود دارد. به‌گزارش ایسنا، از پنجشنبه ۱۸ دی پس از ممنوعیت ۸ ماه، قیمت خودرو به پلتفرم‌های آگهی آنلاین بازگردانده شد. ممنوعیت درج قیمت خودرو و مسکن از اردیبهشت امسال ایجاد شده بود. البته هنوز قیمت مسکن در آگهی‌های اینترنتی قابل مشاهده نیست اما شنیده می‌شود ممکن است نرخ مسکن هم به سایت‌ها برگردد. به‌دنبال التهاب بازارهای مسکن و خودرو، دادستانی با هدف کنترل قیمت‌ها از اردیبهشت امسال، درج قیمت در سایت‌های فروش ملک و خودرو را ممنوع کرد. هرچند از آن زمان تاکنون قیمت خودرو حدود ۳۵ درصد و قیمت خانه در تهران تا آبان، هر ماه حدود ۱۰ درصد و به‌طور کلی ۶۰ درصد افزایش پیدا کرد؛ رشدی که البته در آذر متوقف و حتی نرخ رشد ماهانه ۱.۱ درصد منفی شد. با این حال، گروهی از کارشناسان معتقدند دلیل به‌صفر رسیدن تورم ماهانه بازار مسکن، حذف قیمت در آگهی‌ها نبوده، بلکه این مسئله از احتمال احیای مجدد برجام و کاهش نرخ ارز نشات می‌گیرد. به‌دنبال ممنوعیت درج قیمت خودرو و مسکن در سایت‌ها، از اواخر شهریور نیز طبق اعلام دادستانی، افرادی که قصد درج آگهی در سامانه‌های فروش خودرو و مسکن را دارند باید در سامانه امتا احراز هویت شوند. این در حالی است که در روزهای اخیر فعالان کسب‌وکارهای مجازی بیان کردند کاربران، اقبال چندانی به سامانه امتا نشان نمی‌دهند. مخالفان حذف قیمت‌ها می‌گویند که سانسور قیمت، تنها باعث زحمت متقاضیان می‌شود و راه را برای شفافیت بازار می‌بندند که به سوءاستفاده برخی سوداگران می‌انجامد.

با این حال، موافقان درج نشدن قیمت‌ها از جمله مصطفی قلی‌خسروی، رئیس اتحادیه مشاوران املاک با این استدلال که بازار مسکن از آگهی‌های بدون هویت ضربه می‌بیند معتقد است درج قیمت در سایت‌ها منجر به رقابت نرخ‌گذاری در بازار املاک می‌شود و هرکس هر نرخی دلش بخواهد روی خانه خود می‌گذارد.

پس از برگزاری جلساتی با حضور فعالان کسب‌وکارهای مجازی در مرکز پژوهش‌های مجلس، در روزهای اخیر مهدی طغیانی، نماینده مجلس شورای اسلامی از موافقت بهارستانی‌ها با بازگشت قیمت مسکن و خودرو به پلتفرم‌ها و آگهی‌های آنلاین خبر داده بود. هرچند رضا الفت، عضو هیات‌مدیره اتحادیه کسب‌وکارهای مجازی گفت با توجه به اینکه ثبت قیمت در سایت‌های فروش اینترنتی با دستور قضایی ممنوع شده باید از همان طریق هم ممنوعیت آن رفع شود اما هنوز چیزی در این زمینه ابلاغ نشده است.

به هر ترتیب از عصر پنجشنبه ۱۸ دی ماه ۱۳۹۹ قیمت خودرو به آگهی‌های سایت‌ها و اپلیکیشن‌ها بازگشته است و یکی از فعالان سایت‌های ملکی به ایسنا گفت که رایزنی‌هایی برای درج قیمت مسکن نیز در جریان است و احتمالا به‌زودی ممنوعیت مشاهده قیمت مسکن برداشته خواهد شد.

یادداشت

کرونا با گردشگری جهان چه کرد؟

کریستوفر دوبیلگ
روزنامه‌نگار و نویسنده

سازمان جهانگردی ملل متحد گزارشی را در زمینه ۷ ماه نخست سال ۲۰۲۰ منتشر کرده و تخمین زده درآمدهای صنعت گردشگری در جهان بیش از ۸۰ درصد کاهش یافته و تا پایان سال ۲۰۲۰ این روند ادامه خواهد داشت. طبق این گزارش پیش‌بینی شده بیش از ۱۲۰میلیون شغل در جهان از بین رفته و حدود ۲۰۰میلیون شغل دیگر نیز با خطر نابودی مواجه شوند. این گزارش با اشاره به وابستگی اجتناب‌ناپذیر صنعت توریسم به تحرک بشر، گردشگری را در تمام کشورهای جهان در معرض خطر دانسته و آینده روشنی را برای این بخش پیش‌بینی نکرده است. البته این سازمان بین‌المللی معتقد است آینده صنعت توریسم به نحوه سیاست‌گذاری کشورهای توسعه‌یافته بستگی دارد، چراکه اگر دولت‌ها برای تغییر نگرش آمادگی نداشته باشند گردشگری در آینده نزدیک قابلیت ترمیم شدن را نخواهد داشت. این آینده نه‌چندان روشن زمانی نگران‌کننده‌تر می‌شود که بدانیم حیات و ممات یک شغل از هر ۱۰ مورد در کل جهان مستقیما یا غیرمستقیم به رونق توریسم بستگی دارد و اگر این شرایط ناشی از پاندمی کرونا ادامه داشته باشد، سایر بخش‌ها نیز از رکود حاکم بر صنعت گردشگری متضرر خواهند شد. برای مثال وقتی به دو کشور توسعه‌یافته اسپانیا و ایتالیا توجه می‌کنیم، درمی‌یابیم که سهم گردشگری از تولید ناخالص داخلی این دو کشور به ترتیب ۱۵ و ۱۳درصد است (تا پیش از پاندمی کرونا)؛ این به‌معنای متضرر شدن این کشورها از تعطیلی توریسم خواهد بود اما بسیاری از کارشناسان اقتصادی معتقدند کشورهای زیادی در جهان هستند که اساس اقتصادشان بر توریسم بنا شده و اگر این وضعیت هرچه زودتر مدیریت نشود باید انتظار خیل عظیمی از گرسنگان را در سرتاسر جهان داشته باشیم. برای مثال این کارشناسان به کشورهایی نظیر ترکیه، فیلیپین، مالدیو، تایلند، گرجستان و... اشاره می‌کنند که در سال ۲۰۲۰ با کاهش چشمگیر درآمدهای ملی مواجه شده‌اند و غالبا با مشکلات اقتصادی دست به گریبان هستند. اگر این وضع ادامه پیدا کند کنترل از دست این کشورها خارج می‌شود و بخش بزرگی از جمعیت آنها دچار گرسنگی محض خواهند شد. اگر به آمار و ارقام درآمد گرجستان از صنعت توریسم نگاه کنیم متوجه اهمیت این مسئله خواهیم شد. گرجی‌ها تا قبل از سال ۲۰۲۰ میلادی بیش از ۳۰درصد تولید ناخالص ملی‌شان را از محل درآمدهای حاصل از گردشگری تامین می‌کردند و به همین دلیل تبدیل به یکی از اقتصادهای نوظهور در منطقه شده بودند اما حالا آسیبی که در پی شیوع کووید۱۹ متحمل شده‌اند نه‌تنها آینده روشنی را پیش چشم دولتمردان گرجستانی ترسیم نمی‌کند، بلکه لزوم تغییر نگرش در بین مدیران و متخصصان این کشور را به آنها یادآور می‌شود. این وضع در کشور جامائیکا به‌مراتب نمود بیشتری دارد. سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد (فائو) در همین باره گزارش کرد اگر کسی به داد کشورهای در حال توسعه نرسد، فقط در بخش صنعت گردشگری در سال ۲۰۲۱ باید شاهد بیش از ۲۰۰ میلیون گرسنه در جهان باشیم که یک خبر دردناک و بسیار نگران‌کننده است. صنعت توریسم تا پیش از شیوع کرونا در جهان، یکی از موفق‌ترین بخش‌های اقتصادی در سراسر دنیا بود. شرکت‌های مسافرتی چیزی را به مردم می‌فروختند که از آن آنها نبود و به همین دلیل هزینه‌های جانبی بسیار کمتری در مقایسه با سایر صنایع داشتند؛ برای مثال از مسافران پول می‌گرفتند تا آنها را به دیدن برج ایفل ببرند که مالکیتش برای هیچ کس نیست! مردم را به هتل‌هایی می‌بردند که صاحبان‌شان هیچ ارتباطی به مدیران این شرکت‌ها ندارند. از طرفی هم بسیاری از آژانس‌های مسافرتی بین‌المللی برای پرداخت مالیات کمتر بار و بندیل خود را جمع کرده و در بهشت‌های مالیاتی جهان مانند پاناما، برمودا، لیبریا و... دفاتر مرکزی خود را تاسیس می‌کنند تا هرچه ممکن است از زیر بار پرداخت مالیات بگریزند. اما کرونا همه معادلات را بر هم ریخت. در حالی که کارشناسان توریسم پیش‌بینی می‌کردند ورود سرمایه بین‌المللی در سال ۲۰۲۰ بین ۳ تا ۴ درصد نسبت به سال ۲۰۱۹ میلادی افزایش یابد که اتفاقا بیشترین سهمی که تخمین زده می‌شد مربوط به مسافران چینی بود، زیرا گفته می‌شد در ۵ سال اخیر مسافرت‌های شهروندان چینی در جهان بیش از ۲۷درصد افزایش داشته، پس از پاندمی کرونا تمام معادلات عوض شد و ورق برای شرکت‌ها پربازده گردشگری برگشت. آژانس‌های مسافرتی و صاحبان کشتی‌های تفریحی و کروز یکی پس از دیگری اعلام ورشکستگی کردند، برخی شرکت‌های بزرگ‌تر خدمات خود را با تخفیف‌های باورنکردنی برای فروش گذاشتند اما این سیاست نیز کارساز نیفتاد! بشریت از سفر کردن ترسیده بود و با هیچ حیله و نیرنگی حاضر به قمار کردن بر سر جانش نبود.

ترجمه: سهند اینانلو
منبع: گاردین

مذاکره برای آزادسازی پول‌های بلوکه‌شده ایران

رئیس کل بانک مرکزی با بیان اینکه ۷ میلیارد دلار پول ایران در کره جنوبی بلوکه شده، گفت: هیات بانک مرکزی کره برای مذاکره در این باره وارد تهران شده و من با آنها ملاقات خواهم کرد.

به گزارش صداوسیما، عبدالناصر همتی پس از جلسه مشترک کمیسیون اصل ۹۰ مجلس و بانک مرکزی درباره حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی در بودجه سال آینده، گفت: مجلس شورای اسلامی در این زمینه هر مصوبه‌ای داشته باشد، ما اجرا خواهیم کرد.

وی گفت: این موضوع یک تصمیم دوگانه است زیرا ارز ۴۲۰۰ تومانی از یک طرف کمک به مردم بوده و از سوی دیگر با اجرای نادرست، رانت‌هایی را به‌وجود آورده است.همتی ابراز امیدواری کرد با همفکری دولت و مجلس بتوانیم معضل پیش آمده در زمینه ارز یارانه‌ای را اصلاح کنیم و به سمتی برویم که ارز، تک‌نرخی شود.

همتی درباره ارزهای مسدود شده بانک مرکزی در خارج از کشور، گفت: بانک مرکزی در هند ارز مسدود شده ندارد، اما در عراق و کره جنوبی دارد. وی افزود: درباره این ارزها در حال مذاکره هستیم و امیدواریم بتوانیم از این ارزها استفاده کنیم. همتی گفت: حق طبیعی ماست که بتوانیم از این ارزها استفاده کنیم و تا الان هم غیرقانونی و با فشار امریکایی‌ها این اتفاق نیفتاده، اما امیدواریم فشار امریکایی‌ها هم کاهش پیدا کند. رئیس کل بانک مرکزی با بیان اینکه این ارزها سپرده‌های بانک مرکزی است، گفت: میزان پول‌های بانک مرکزی در کره جنوبی ۷ میلیارد دلار است.

در گفت‌وگوی صمت با کارشناسان مطرح شد

مهار تورم در گرو استقلال بانک مرکزی

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

رئیس کل بانک مرکزی روز یکشنبه با اشاره به محدودیت‌ها و مستقل نبودن بانک مرکزی ادعا کرد تا زمانی که این مشکل حل نشود نمی‌توان انتظار داشت که بانک مرکزی توانایی مهار تورم را داشته باشد. این مسئله که تقریبا از زبان همه روسای بانک مرکزی در ۵ دهه اخیر شنیده شده یکی از معضلات نظام اقتصادی ایران محسوب می‌شود. کارشناسان بر این باورند که این نقیصه یکی از عوامل اصلی چرخش اقتصاد ایران در سیکل معیوب تورمی ۵۰ ساله بوده که کماکان هم با آن دست به گریبان هستیم. البته عده دیگری از تحلیلگران اقتصادی باتوجه به احاطه دولت بر منابع ارزی حاصل از فروش نفت، با سیستم کنونی موافق هستند و دخالت دولت در سیاست‌گذاری‌های پولی و بانکی را امری اجتناب‌ناپذیر می‌دانند. از طرفی هم پس از روی کار آمدن مجلس یازدهم برخی نمایندگان بر لزوم استقلال بانک مرکزی تاکید می‌کنند اما تجربه نشان داده همزمان با تغییر دولت و روی کار آمدن دولتی همسو با مجلس، این پافشاری نمایندگان جای خود را به بی‌تفاوتی خواهد داد.

عکس: صمت

کنترل تورم به شرط استقلال

عبدالناصر همتی در حاشیه نشست با مدیران‌عامل شبکه بانکی که روز یکشنبه، ۲۱ دی ۱۳۹۹ تشکیل شد، عنوان کرد: پایه پولی کشور در ۹ ماه ابتدایی امسال تنها ۱۵ درصد رشد داشت که این امر، ناشی از مقاومت بانک مرکزی باوجود فشارهای بی‌سابقه به این نهاد به‌خاطر مشکلات اقتصادی خاص و شرایط کرونایی کشور، بود.

همتی افزود: اگر بانک مرکزی بتواند مستقل و براساس نظرات کارشناسی خود در زمینه متغیرهای پولی تصمیم بگیرد، می‌تواند در کنترل تورم، راحت‌تر عمل کند.

وی افزود: همه کشورهای موفق در زمینه مهار تورم، اساس سیاست‌ها و سازکارهای خود را استقلال بانک مرکزی قرار داده‌اند و در کشور ما نیز استقلال بیشتر بانک مرکزی، الزام اصلی در کنترل تورم است. به‌گفته رئیس کل بانک مرکزی با مجموعه اقداماتی که آغاز شده نقدینگی در حال کنترل است و در مجموع، این اقدامات به مهار تورم منجر خواهد شد.

> بانک مرکزی به‌دلیل نقشی که می‌تواند در ایجاد ثبات در کشور بازی کند، به‌طور حتم باید مستقل باشد

اقتصاد تک‌محصولی و استقلال بانک مرکزی

مهرداد گودرزوند چگینی، عضو کمیسیون تلفیق لایحه بودجه مجلس شورای اسلامی با تاکید بر لزوم حفظ استقلال بانک مرکزی به صمت گفت: به اعتقاد من بانک مرکزی به‌دلیل نقشی که می‌تواند در ایجاد ثبات در کشور بازی کند، به‌طور حتم باید مستقل باشد. وی در ادامه افزود: نرخ ارز در اقتصاد کشور ما به‌دلیل تک‌محصولی بودن و وابستگی بیش از حد به درآمدهای نفتی، از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است و به همین دلیل باید بانک مرکزی بتواند به‌طور مستقل تصمیم‌گیری و عمل کند. این عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی با اشاره به نقش بانک مرکزی در مدیریت نرخ ارز، عنوان کرد: بانک مرکزی می‌تواند در شرایطی که در پی محدودیت فروش نفت ایجاد شده، نقش متعادل‌کننده‌ای داشته باشد؛ البته این تنها در صورتی محقق می‌شود که بانک مرکزی به‌عنوان بازوی اجرایی برخی قوا نباشد. گودرزوند چگینی در پاسخ به این پرسش که چرا نرخ ارز در لایحه بودجه به بانک مرکزی تحمیل می‌شود، به صمت گفت: تصمیم‌گیری در زمینه نرخ ارز باید برعهده بانک مرکزی باشد اما تا امروز این اتفاق نیفتاده و مجلس هم ناچار است طبق روال همیشگی نرخ ارز را در لایحه بودجه بررسی کند. از طرفی هم ما تاثیر ارز ۴۲۰۰ تومانی را در هیچ یک از بخش‌های اقتصادمان و نرخ کالاهای اساسی نمی‌بینیم. این مسئله فقط ایجاد رانت کرده و هیچ تاثیر مثبتی بر زندگی و معیشت مردم عادی ندارد. نماینده مردم رودبار در مجلس شورای اسلامی درباره حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی، خاطرنشان کرد: مجلس و دولت در این زمینه اقدام به تعیین‌تکلیف نکرده‌اند، بلکه فقط میانگینی از آنچه در زمینه نرخ ارز پیش‌بینی می‌شود را اعلام کرده‌اند. طبق مفاد لایحه بودجه مقرر شده اگر درآمدهای نفتی وارد کشور شد، این نرخ میانگین در بازار باشد. به باور من این مسئله منافاتی با استقلال بانک مرکزی ندارد.

مشکلی با نیم‌قرن سابقه

کامران ندری، اقتصاددان و استاد دانشگاه امام صادق (ع) با تایید سخنان رئیس کل بانک مرکزی به صمت گفت: من با آقای همتی هم‌عقیده هستم، چراکه اگر بانک مرکزی استقلال رای و عمل نداشته باشد، نمی‌تواند تورم را در جامعه کنترل و مهار کند.

وی در ادامه افزود: بانک مرکزی اگر مستقل نباشد در زمینه نظارت بر سلامت نظام بانکی هم نمی‌تواند موفق عمل کند.

این اقتصاددان با اشاره به تورم مزمن در نیم‌قرن اخیر، عنوان کرد: استقلال بانک مرکزی و در مقابلش شفافیت و پاسخگویی در امر سیاست‌گذاری‌های این نهاد مسئله‌ای است که در ۵ دهه گذشته همواره مطرح بوده است. باید توجه داشت ما در ایران بیش از ۵۰ سال است که تورم مزمن داریم که از همان ابتدا روسای بانک مرکزی به مسئله غیرمستقل بودن این نهاد و بسته بودن دست بانک مرکزی برای مهار تورم اشاره کرده‌اند. ندری با یادآوری اظهارات روسای بانک مرکزی در دوره‌های مختلف به صمت گفت: از اوایل دهه ۷۰ که آقای عادلی رئیس کل بانک مرکزی بودند تا امروز که آقای دکتر همتی هستند این مسئله بارها مطرح شده اما به‌نظر می‌رسد اراده‌ای برای حل این معضل وجود نداشته است.

پول نفت و استقلال بانک مرکزی

استاد اقتصاد دانشگاه امام صادق (ع) با اشاره به تصدی‌گری بانک مرکزی در بازار ارز، تصریح کرد: بانک مرکزی به‌صورت سنتی پذیرفته که مسئولیت مدیریت نرخ ارز را عهده‌دار باشد که اتفاقا این مسئله برای این نهاد اقتصادی دردسرساز شده اما جالب اینجاست که بانک مرکزی حاضر هم نیست این مسئولیت را به سایر نهادها واگذار کند. یعنی متولی بازار ارز بودن باعث ایجاد مشکل برای بانک مرکزی شده اما در عین حال این نهاد ناظر تمایلی به‌دست کشیدن از آن ندارد؛ از همین رو است که می‌بینیم همواره این مشکل از دوره‌ای به دوره بعدی منتقل شده است.

ندری ادامه داد: از طرفی هم بانک مرکزی برای مدیریت بازار ارز شدیدا به درآمدهای نفتی وابسته است و دلارهای نفتی را نیز دولت در ازای صادرات به‌دست می‌آورد؛ پس می‌توان گفت همین مسئله مهم‌ترین دلیل برای مستقل نبودن بانک مرکزی است. این اقتصاددان با تاکید بر اهمیت بحث تصدی بانک مرکزی در بازار ارز و تاثیرش بر غیرمستقل بودن این نهاد، خاطرنشان کرد: بانک مرکزی باید بپذیرد که برخی از مسئولیت‌هایی که پذیرفته در تعارض با وظایفی چون کنترل تورم است اما همانطور که گفته شد مقامات بانک مرکزی چندان تمایلی به دست کشیدن از تصدی‌گری در بازار ارز ندارند و فکر هم نمی‌کنم به این زودی‌ها چنین تحولی در سیستم مدیریتی این نهاد محوری ایجاد شود. این موضوع به‌قدری مهم است که با محقق شدنش می‌توان گفت انقلاب بزرگی در زمینه مدیریت نظام بانکی کشور ایجاد شده است. ندری در پایان تجربه کشورهای توسعه‌یافته در این زمینه را الگوی مناسبی برای سیستم بانکی ما دانسته و بیان کرد: بانک‌های مرکزی در کشورهای توسعه‌یافته عموما تسلیم خواسته‌های مجلس و دولت در زمینه تعیین نرخ ارز و... نمی‌شوند اما در عوض یک هدف دارند که آن هم مهار نرخ تورم در جامعه است که به‌دلیل داشتن استقلال می‌توانند به وظیفه خود به نحو احسن عمل کنند؛ البته بانک مرکزی در کنار کنترل تورم باید بتواند مستقلا بر عملکرد بانک‌های کشور نیز نظارت کند که آن هم تنها در صورتی امکان‌پذیر خواهد بود که بانک مرکزی استقلال عمل کافی را داشته باشد.

> بانک مرکزی به‌صورت سنتی پذیرفته که مسئولیت مدیریت نرخ ارز را عهده‌دار باشد که اتفاقا این مسئله برای این نهاد اقتصادی دردسرساز شده است

سخن پایانی...

بانک مرکزی در کشورهای توسعه‌یافته به‌عنوان نهادی قدرتمند و مستقل به‌رسمیت شناخته می‌شود که با استقلال رای بر عملکرد بانک‌ها و همچنین سیاست‌گذاری‌های پولی و بانکی کشور نظارت می‌کند، اما در ایران این مسئله به‌دلیل نفتی بودن اقتصاد کشورمان از اساس منتفی است، از طرفی هم دسترسی با واسطه بانک مرکزی به منابع ارزی و همچنین تصدی‌گری این نهاد در بازار ارز (مدیریت کنترل قیمت ارز) محدودیت عملکرد بانک مرکزی را تشدید می‌کند؛ از همین رو است که کارشناسان معتقدند تا زمانی که روسای این نهاد ناظر اقتصادی سودای تصدی بازار ارز را داشته باشند مشکل استقلال بانک مرکزی هم قابل‌حل نخواهد بود و در نتیجه تورم نیز به پدیده‌ای طبیعی و اجتناب‌ناپذیر بدل می‌شود که امکان خلاص شدن از دستش وجود ندارد.

باجه خبر

پیشروترین بانک در حوزه کارآفرینی

بانک کارآفرین با راه‌اندازی کلینیک شعب و دفتر نوآوری و شکوفایی بانک کارآفرین به استراتژی اصلی خود یعنی حمایت از کارآفرینان بازگشت؛ روالی که موجب شد بانک کار آفرین در این بخش پیشروترین بانک باشد. به گزارش روابط عمومی بانک کارآفرین، محمدرضا فرزین، مدیرعامل بانک کارآفرین اظهار کرد: طی همکاری با نهاد ریاست‌جمهوری و باتوجه به استراتژی اصلی بانک که حمایت از کارآفرینی بود، بیشترین تسهیلات این نهاد به سمت بانک کارآفرین آورده شد. امری که موجب شده به‌گفته مسئولان دولتی در این بخش به پیشروترین بانک حوزه کارآفرینی تبدیل شویم. وی همچنین راه‌اندازی دو شعبه ارزی را اقدام مثبت دیگر بانک کارآفرین در سال جاری خواند و ابراز امیدواری کرد که تا پایان سال ۲ شعبه دیگر نیز به این جمع اضافه شود.

تکمیل زنجیره ارزش دانش‌بنیان‌ها در پارسیان

مدیر آینده‌پژوهی و تحقیقات بانکداری اسلامی از امضای تفاهمنامه پذیرش ضمانتنامه‌های صندوق پژوهش و فناوری دانشگاه تهران با بانک پارسیان خبر داد. مهدی فراهانی ضمن بیان خبر فوق گفت: این قرارداد به‌منظور یکپارچه‌سازی خدمات دانش‌محور، تقویت جعبه ابزار نوآورانه و ایجاد حلقه اتصال بین صنعت (بانکداری) و دانشگاه منعقد شده است. وی افزود: با انعقاد قرارداد پذیرش ضمانتنامه‌های صندوق پژوهش و فناوری دانشگاه تهران با بانک پارسیان از یک سو دغدغه وثایق شرکت‌های دانش‌بنیان برطرف شده و از سوی دیگر تامین مالی این گروه از مشتریان با سرعت بیشتری انجام خواهد شد.

حمایت بانک صادرات از نمایشگاه مجازی کتاب

نخستین نمایشگاه مجازی کتاب تهران با حمایت بانک صادرات ایران و با هدف گسترش فرهنگ کتابخوانی، اول تا ۶ بهمن برگزار می‌شود. به گزارش روابط‌عمومی بانک صادرات ایران، این بانک با شعار «بانک صادرات ایران، حامی یار مهربان» و به‌عنوان بانک عامل نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران طی سال‌های گذشته به‌منظور تحقق مسئولیت اجتماعی خود در حوزه کتاب و نشر و ادامه حمایت از این رویداد بزرگ فرهنگی، با تجهیز شبکه گسترده خدمات بانکداری الکترونیک از نخستین نمایشگاه مجازی کتاب تهران حمایت می‌کند. همچنین امکان ثبت‌نام برای دریافت یارانه اعتباری خرید کتاب از ۱۸ دی برای دانشجویان، طلاب و اعضای هیات‌علمی فراهم شده و متقاضیان می‌توانند برای آگاهی از شرایط و نحوه ثبت‌نام به سایت www.ketab.ir مراجعه کنند. میزان یارانه اعتباری خرید کتاب برای دانشجویان و طلاب ۲۰۰ هزار تومان و برای اعضای هیات‌علمی دانشگاه‌ها ۲۵۰ هزار تومان در نظر گرفته شده است.

افزایش تسهیلات مهر ایران تا پایان سال

به گزارش روابط عمومی بانک قرض‌الحسنه مهر ایران، از ابتدای سال جاری تاکنون یک میلیون و ۷۲۰ هزار فقره تسهیلات پرداخت شده که باید تا پایان سال به بالای ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار فقره برسد. به گزارش روابط عمومی بانک قرض‌الحسنه مهر ایران، سلیمان توکلی، عضو هیات مدیره و یوسف نجدی، مدیر امور استان‌های بانک قرض‌الحسنه مهر ایران در سفری دوروزه به استان گیلان، از شعب و پروژه‌های لاهیجان، پره‌سر و صومعه‌سرا بازدید کردند. توکلی ضمن تقدیر و تشکر از عملکرد مدیریت شعب استان گیلان که موفقیت‌های بسیاری در زمینه‌های رشد منابع، کنترل مصارف، ریسک مطالباتی، بهسازی و نوسازی شعب و عملکرد در حوزه خدمات نوین دارد، بیان کرد: از ابتدای سال جاری تاکنون یک میلیون و ۷۲۰ هزار فقره تسهیلات پرداخت شده که باید تا پایان سال به بالای ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار فقره برسد.

بانک ایران‌زمین عضو بازار بین‌بانکی ارزی شد

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، با درخواست بانک ایران‌زمین در زمینه تقاضای دسترسی به پورتال ارزی و سامانه تامین ارز و سامانه نیما و همچنین عضویت در بازار بین‌بانکی ارز تهران موافقت کرد. به گزارش روابط عمومی بانک ایران‌زمین، براساس این مجوز از این پس بانک ایران‌زمین ضمن عضویت در بازار بین‌بانکی ارزی تهران و دسترسی به سامانه نظام یکپارچه معاملات ارزی (نیما) و همچنین عضویت در بازار متشکل معاملات ارزی، قادر به انجام معاملات ارزی با بانک مرکزی و سایر بانک‌ها خواهد بود. براساس این گزارش بانک ایران‌زمین با ایجاد اتاق معاملات ارز و پیاده‌سازی استانداردها، مقررات و ضوابط اجرایی تعیین شده ازسوی بانک مرکزی، حائز شرایط دریافت مجوز انجام عملیات ارزی در سطح مرحله سوم از بانک مرکزی شده است.

احتمال لغو قیمت‌گذاری دستوری فولاد

با دستور معاون اول رئیس‌جمهوری، شیوه‌نامه قیمت‌گذاری فولاد که از سوی معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت صادر شده بود، لغو شده است. شاید این اتفاق، مهم‌ترین سیگنال امروز بازار سهام باشد که مثبت شدن نمادهای فولادی را به همراه داشته است. به‌گزارش تجارت‌نیوز، همزمان با لغو قیمت‌گذاری دستوری فولاد در بورس، مقامات سازمان بورس نیز نسبت به این مسئله واکنش نشان داده‌اند. حسن قالیباف‌اصل، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار با اشاره به اینکه به‌تازگی در بحث قیمت‌گذاری دستوری برخی از محصولات، مسائلی مطرح شد که در نهایت با مخالفت نهادهای ناظر و اجرایی بورس مواجه شد، تأکید کرده است: هیات مدیره شرکت‌ها، قوی‌تر از همیشه، فقط قوانین بازار سرمایه را ملاک عمل قرار دهند و از راهکارهای بورسی پیروی کنند. آن طور که رسانه‌های گوناگون گزارش داده‌اند، وی گفته است: به‌تازگی نیز با تأکید مجدد، ناشران را ملزم کرده‌ایم، در قیمت‌گذاری عرضه محصولات، ضمن پایبندی به قانون، صرفه و صلاح سهامداران را مبنا قرار دهند و مطالبه جدی و همیشگی ما رعایت این اصل مهم است و پیگیری قضایی تخلفات را وظیفه ذاتی خود می‌دانیم. قالیباف‌اصل همچنین بیان کرد: سازمان بورس بر عملکرد ناشران نظارت کامل دارد و برای اجرای حمایت خود از جمعیت میلیونی سهامداران، مطابق مواد ۵۱ و ۵۲ قانون بازار اوراق بهادار، در برخورد با متخلفان احتمالی، حتی لحظه‌ای غفلت و مصلحت‌اندیشی را جایز و روا نمی‌داند. همزمان با این اتفاقات، شاخص بورس نیز مثبت شده است و نمادهای فولادی نیز برخلاف رویه چند روز قبل، روندی کاملا متفاوت را در پیش گرفته‌اند.

به‌دنبال احتمال لغو قیمت‌گذاری دستوری فولاد بررسی شد

خطر از بیخ گوش بورس گذشت؟!

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

سازمان بورس روز شنبه شاهد تجمع تعدادی از سهامداران معترض بود که با پرتاب تخم‌مرغ به سمت پنجره‌های این سازمان، اعتراض خود را نشان می‌دادند. فیلم این اعتراض که در شبکه‌های اجتماعی دست به‌دست می‌شود نشان می‌دهد تجمع‌کنندگان با اعتراض به سیاست‌های وزیر صنعت، معدن وتجارت مبنی بر نرخ‌گذاری‌های دستوری فولاد، خواستار مداخله نکردن نهادهای دیگر در امور داخلی بازار سهام شدند. البته این اعتراضات در حالی انجام می‌شد که رئیس سازمان بورس اوراق بهادار یکی از شاخص‌ترین معترضان به نحوه سیاست‌گذاری وزارت صنعت، معدن و تجارت در زمینه قیمت‌گذاری فولاد بود و با انتشار نامه‌ای این رویکرد را مورد نقد قرار داد. این اتفاقات که در یک هفته اخیر بازار سهام را تحت‌الشعاع قرار داده بود باعث سقوط شاخص کل به کانال یک میلیون و ۲۰۰ هزار واحد نیز شد، البته شاخص روز یکشنبه بار دیگر به سطح حمایتی یک میلیون و ۳۰۰ هزار بازگشت اما سهامداران همچنان از فضایی که در بازار سرمایه ایجادشده ناراضی هستند.

عکس: آیدا فریدی

مسئله فقط فولاد نیست

نیما آگاهی، کارشناس و مدرس بازار سهام با اشاره به سخنان علیرضا رزم‌حسینی درباره صنایعی به غیر از فولاد، به صمت گفت: این مسئله محدود به یک صنعت نمی‌شود چراکه رویکردی مشابه درباره سنگ آهن و پتروشیمی در صحبت‌های وزیر صنعت، معدن و تجارت به‌وضوح دیده می‌شود. پس نمی‌توان مشکل را فقط به قیمت‌گذاری دستوری فولاد محدود کرد و باید این نوع نگاه را مورد بررسی قرار داد. وی در ادامه افزود: البته باید توجه داشت که اغلب مسئولان نطق‌هایی که پیش از تصدی به مناصب دارند با آنچه پس از انتصاب می‌کنند، تفاوت بسیاری دارد؛ یعنی در ابتدا از سیاست‌های بازار آزاد سخن می‌گویند اما وقتی بر مسند قدرت می‌نشینند، برخلاف همان وعده‌ها عمل می‌کنند.

■ رویکرد اشتباه

این کارشناس بازار سهام با اشاره به نحوه مدیریت اشتباه در بخش صنایع معدنی، عنوان کرد: سالیان سال است که سنگ‌آهن را با قیمت‌گذاری دستوری به نحوی مدیریت کرده‌ایم که فضایی عادلانه‌ای در این صنعت حکمفرما نبوده و صنایع معدنی ما آسیب زیادی دیده‌اند. آگاهی با انتقاد از سیاست‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت در زمینه مدیریت نرخ‌ها، بیان کرد: رویکردی که فعالان بازار انتظار دارند، حرکت به سمت آزادسازی در صنعت سنگ‌آهن است، نه اینکه به خاطر این موضوع فشار مضاعفی را روی صنعت فولاد بگذاریم تا با قیمت‌گذاری دستوری، تناسب و توازن را در قیمت‌ها برقرار کنیم. در حالی که انتظار می‌رفت با آزادسازی سنگ آهن این توازن ایجاد شود، نه اینکه فولادی‌ها را هم محدود به قیمت‌های دستوری کنیم. وی ادامه داد: نکته مهم‌تر این است که در ذهن مدیران ما هنوز این موضوع جا نیفتاده که دولت امکان قیمت‌گذاری و توزیع هیچ‌یک از اقلام را ندارد. در طول سالیان گذشته، حتی یک مورد موفق را نمی‌توان مثال زد که این نوع نگاه توانسته باشد به نتیجه مثبتی ختم شده باشد. از دارو و خوراک دام و طیور گرفته تا گوشت قرمز و مرغ همگی مواردی هستند که ناموفق بودن این رویکرد را به ما یادآوری می‌کند.

■ مکانیسم قیمت‌گذاری آزاد

این تحلیلگر اقتصادی با یادآوری اهداف تاسیس بورس به صمت گفت: دلیل اصلی ایجاد بورس کالا این بود که شرکت‌های تولیدکننده در فضای رقابتی محصولات خود را عرضه و خریداران هم در همان فضای رقابتی برای خرید محصولات اقدام کنند. در واقع، وضعیت عرضه باید به‌گونه‌ای باشد که نرخ را بازار مشخص کند، نه اینکه از بیرون و با دستور قیمت‌گذاری انجام شود. وقتی با این مکانیسم قیمت‌گذاری آزاد مخالفت می‌شود، به معنای این است که مقام مسئول با این نوع نگاه زاویه داشته و درک درستی از مناسبات بازار آزاد ندارد. در واقع این مسئولان نگاه سنتی و کوپنی را نمایندگی می‌کنند که از آن فاصله گرفته‌ایم اما به نظر می‌رسد مقامات همچنان با این نوع نگاه مشکلی ندارند. ما برای ورود به بازارهای جهانی باید طرز نگاه‌مان را تغییر دهیم این در حالی است که هر بار به عقب نگاه می‌کنیم یک عقبگرد بزرگ را می‌بینیم! او گفت: به اعتقاد من این سیاست کاملا اشتباه بوده و یک بازگشت به عقب اقتصادی محسوب می‌شود که با هیچ‌یک از اصول علم اقتصاد همخوانی ندارد.

آگاهی در ادامه تصریح کرد: البته برخی می‌گویند این مسئله فقط به ضرر سهامداران فولادی‌ها در بورس خواهد بود اما کاملا با این تحلیل مخالف هستم، چراکه فولاد یک صنعت مهم است که سایر حوزه‌ها را نیز تحت‌تاثیر قرار می‌دهد. اما مهم‌تر از آن، وجود این نوع نگاه است که به احتمال زیاد به سایر بخش‌ها نیز تسری پیدا خواهد کرد و همین دستاوردهای نصفه و نیمه‌ای که در بازار سرمایه حاصل شده را تهدید می‌کند.

■ جذب سرمایه به جای دفع سرمایه‌گذار

این کارشناس و مدرس بازار سهام با انتقاد از سیاست‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت، تاکید کرد: در حالی که نگاه وزیر صنعت، معدن و تجارت باید به‌گونه‌ای باشد که سرمایه‌گذاران را برای سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف صنایع خُرد و مادر ترغیب کند، نه اینکه با این نوع اقدامات همان نقدینگی موجود را هم از این بخش فراری بدهد. آیا با این سیاست‌ها دیگر سرمایه‌گذاری پیدا می‌شود که پول خود را وارد این بخش کند؟ آیا افراد با این تناقض روبه‌رو نمی‌شوند که مواد اولیه ازسوی مرجع دیگری قیمت‌گذاری می‌شود و محصول نهایی از سوی یک نهاد دیگر؟! آیا افرادی که مالکیت واحدهای تولیدی را به‌دست می‌گیرند با مشکل کنترل نداشتن روی نرخ محصولاتشان مواجه نمی‌شوند؟ این تناقضات و ابهامات دقیقا در بورس هم وجود دارد، یعنی یک تحلیلگر وقتی می‌خواهد سهمی را مورد بررسی قرار دهد با ترس و لرز اقدام به تحلیل می‌کند، چراکه نرخ‌گذاری‌ها شفاف نیست و ممکن است پشت درهای بسته و بدون اطلاع عموم تصمیمی گرفته شود که صحنه بازی را به کلی تغییر دهد! این در حالی است که انتظار سهامداران از وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت دقیقا برخلاف آن چیزی بود که این روزها شاهد اجرای آن از سوی این نهاد دولتی هستیم.

■ مجلس دست به کار شود

این تحلیلگر بازار سهام با مخاطب قرار دادن نمایندگان مجلس یازدهم، به صمت گفت: امیدوارم مجلس وارد کار شود و موضع‌گیری محکمی داشته باشد، چراکه این نوع رفتارها با بازار منطقی و هوشمندانه نیست و انتظار می‌رود نمایندگان مجلس با اصلاح رویکرد دولت وضعیت را تغییر دهند. آگاهی در پایان راهکاری برای کنترل نرخ فولاد ارائه و خاطرنشان کرد: باید توجه داشت که نرخ فولاد معلولی از نرخ ارز است، به این معنا که با مدیریت نرخ ارز می‌توان نرخ فولاد و... را نیز مدیریت کرد. اما اگر قرار است با اجرای سیاست‌های قیمت‌گذاری دستوری سعی در کنترل قیمت‌ها داشته باشیم، دقیقا مصداق اتاقی است که دمایش بالا رفته و ما به‌جای اینکه دمای اتاق را کاهش دهیم، دماسنج را می‌شکنیم و صورت‌مسئله را پاک می‌کنیم.

نیما آگاهی: نمی‌توان مشکل را فقط به قیمت‌گذاری دستوری فولاد محدود کرد، بلکه باید این رویکرد را تغییر داد

بورس خواهان شفافیت است

مصطفی صفاری، کارشناس بازار سرمایه با شفاف دانستن مناسبات بازار سهام به صمت گفت: بورس در زمینه قیمت‌گذاری، فضایی کاملا شفاف را فراهم کرده که باعث می‌شود طالب شفافیت هم باشد.

وی در ادامه افزود: عرف این است که نرخ فولاد در کشور ۹۵ درصد نرخ سی‌آی‌اس باشد، در این صورت رانت و فسادی هم ایجاد نمی‌شود، چراکه آنچه قیمت‌ها را مشخص می‌کند، بازارهای جهانی هستند و نمی‌توان با قیمت‌گذاری دستوری در آن مداخله کرد.

■ منافات قیمت‌گذاری دستوری با شفافیت بورس

این کارشناس باسابقه بازار سرمایه عنوان کرد: در این صورت دیگر نمی‌توان انتظار داشتن بازاری رقابتی را داشت، چراکه این نوع سیاست‌گذاری‌های دستوری با رقابت شفاف منافات بسیاری دارد.

صفاری با یادآوری تجربه شکست‌خورده ستاد تنظیم بازار، به صمت گفت: ستاد تنظیم بازار هم یکی از مصادیق شکست خورده این رویکرد اشتباه است، فسادی که در این نهاد به‌وجود آمد، بی‌سابقه بود، چراکه در سازکاری غیرشفاف اقدام به قیمت‌گذاری می‌شد و همین مسئله باعث به‌وجود آمدن پدیده‌ای به‌نام امضاهای طلایی شد. این تحلیلگر اقتصادی با اشاره به قوانین داخلی بورس در زمینه نرخ گذاری‌های دستوری بیان کرد: از سویی هم ما در بازار سهام قانونی داریم که محصولات موجود در بورس کالا مشمول قیمت‌گذاری نیستند و این بازار است که باید قیمت‌ها را به‌اصطلاح کشف کند. البته خوشبختانه این دستورالعمل وزارت صنعت، معدن و تجارت اجرایی نشد و در جلسه‌ای که روز شنبه برگزار شد، تصمیم به اجرایی نشدن این تصمیم گرفتند.

وی ادامه داد: اما انتشار خبر آن تاثیرات منفی خود را بر وضعیت کلی بازار سهام گذاشت و البته به اعتقاد من این اثرات برگشت‌پذیر هستند و می‌توان در روزهای آینده علائم بازگشت بورس را دید. این کارشناس بازار سهام بورس را شدیدا تحت‌تاثیر اخبار سیاسی دانست و خاطرنشان کرد: معمولا بورس تحت‌تاثیر اخبار و تحولات سیاسی قرار می‌گیرد اما درباره فولاد به‌دلیل سیاست‌گذاری‌های خاصی که در این زمینه اعمال می‌شود، این اثرپذیری دو چندان است.

انتقاد یک نماینده

نماینده مردم گرمسار در مجلس خطاب به وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: قیمت‌گذاری دستوری فولاد که خلاف فلسفه وجودی بورس و قوانین حاکم بر آن است، کمک به میلیون‌ها سرمایه‌گذار بورس و مهندسان و کارگران صنعت فولاد است یا دلالان و رانتخواران؟ به‌گزارش ایسنا، اردشیر مطهری در صفحه رسمی توییتر خود نوشت: «وزیر صنعت، معدن و تجارت لازم است توضیح دهد منظور از رانتخواران و ویژه‌خواران چه کسانی هستند و قیمت‌گذاری دستوری فولاد که خلاف فلسفه وجودی بورس و قوانین حاکم بر آن است، کمک به میلیون‌ها سرمایه‌گذار بورس و مهندسان و کارگران صنعت فولاد است یا دلالان و رانتخواران؟»

مصطفی صفاری: خوشبختانه دستورالعمل وزارت صنعت، معدن و تجارت اجرایی نشد اما انتشار خبر آن تاثیرات منفی خود را بر بورس گذاشت

سخن پایانی...

با توجه به اظهارات نمایندگان مجلس به نظر می‌رسد کار به فولادی‌ها محدود نخواهد شد و احتمالا سایر مصالح ساختمانی هم شامل حال این سیاست‌گذاری قیمتی خواهند شد. هرچند فعلا خطر از بیخ گوش فولادی‌ها گذشته اما کارشناسان معتقدند فعالان بازار سهام اعتماد خود را نسبت به شرکت‌های فعال در حوزه صنایع معدنی از دست داده‌اند و با وجود شاخص‌ساز بودن این شرکت‌ها در بورس تهران، به نظر می‌رسد شرایط به‌گونه‌ای رقم بخورد که معدنی‌ها نیز مانند اغلب بازارسازان دچار رکود بلندمدت شوند. از سویی هم عده‌ای امیدوار بودند مجلس از بازار سهام در برابر سیاست‌های قیمت‌گذاری دستوری وزارت صنعت، معدن و تجارت حمایت کند اما کمیسیون عمرانی مجلس آب پاکی را روی دست آنها ریخت و با توجیه کنترل نرخ مسکن، رویکرد وزیر را تایید کردند. از همین رو اغلب تحلیلگران معتقدند نمی‌توان چشم‌انداز چندان روشنی را برای بازار سرمایه تهران متصور بود.

دخالت بورس کالا در قیمت‌گذاری

احمد رضوی‌نیک، رئیس انجمن نوردکاران: رفتار اخیر بورس کالا نشان داد این نهاد از هیچ مصوبه و شیوه‌نامه‌ای که از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌عنوان نهاد بالاسری که در راستای منافع عمومی در شرایط سخت تحریمی تصمیمات را باید اتخاذ کند، پیروی نمی‌کند و وزارت صنعت، معدن و تجارت را مرجع و متولی خود نمی‌داند. مسئله بر سر حمایت از دخالت دولت در قیمت‌گذاری‌ها نیست و نوردکاران فولادی به‌عنوان تولیدکنندگان بخش خصوصی چنین رویکرد و موضعی را به صورت بدیهی در تضاد با اصول اولیه اقتصاد و بازار می‌دانند اما چالش اصلی ماجرا اینجاست که بورس کالا در مقام یک شرکت تجاری خصوصی با تبعیت از دو ضلعی انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران و فولادسازان شرایطی را ایجاد کرده که خود در قیمت‌گذاری‌ها دخالت می‌کند و این درحالی است که در پایان نیز همه چیز به نفع بخش بالادست زنجیره فولاد ختم می‌شود. به‌علاوه اینکه در هیچ جای ابلاغیه وزارت صنعت، معدن و تجارت به بورس کالای ایران بحث بر سر قیمت‌گذاری دستوری نیست. نرخ پایه شمش فولادی براساس ۸۰ درصد نرخ پایه سی‌آی‌اس برای نوردکار فولادی در داخل ۱۰۵ درصد تمام می‌شود؛ این بدین معناست که بر مبنای این محاسبه، نرخ پایه شمش بر اساس هزینه حمل‌ونقل دریای سیاه تعیین و کرایه شمش صادراتی فولادسازان تا فوب دریای سیاه اعمال می‌شود.

در همین حال بورس بر مبنای تعاریف پایه، محلی و مکانی برای انجام شفاف معاملات است که قیمت‌ها باید به‌دور از دخالت‌گذاری‌ها براساس عرضه و تقاضا تعیین شود. اما آیا رفتار بورس کالای ما چنین معیاری را همیشه رعایت کرده است؟ بورس کالا نرخ پایه هر کیلوگرم میلگرد را زمانی که در بازار با کف ۱۰ هزار و ۸۰۰ تومان فروخته می‌شود، بیش از ۱۲ هزار تومان (بدون احتساب مالیات و ارزش‌افزوده و کرایه حمل‌ونقل که با احتساب آن هر کیلوگرم میلگرد بیش از ۱۴ هزار تومان خواهد شد) اعلام می‌کند، کجای منطق بازار است؟ همان زمان انجمن نوردکاران فولادی ایران با بورس کالا نامه‌نگاری و تاکید کرده بود که چنین رویکردی نه به نفع مصرف‌کننده و نه به نفع تولیدکننده است، چراکه این رویکرد مصداق شفاف دخالت‌گذاری است اما دوستان بورس کالا همزمان در پاسخ به ما با صراحت آن را مورد بی‌توجهی قرار دادند. یا در زمانی دیگر، نرخ هر کیلوگرم شمش در کف بازار به حدود ۹،۶۰۰ تومان رسید اما بورس کالا نرخ پایه را بالای ۱۱ هزار تومان اعلام کرد.

یادداشت

برای زمین و وام مسکن برنامه داریم

محمدرضا رضایی کوچی/رئیس کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی

با توجه به قیمت‌های سرسام‌آور مسکن در سطح جامعه و به‌تبع آن افزایش بی‌سابقه نرخ اجاره‌بها، مجلس یازدهم تصمیم گرفت تا این مسئله را مورد بررسی قرار دهد تا باری از روی دوش مردم عزیزمان برداشته شود. از همین‌رو اعضای کمیسیون عمران مجلس تصمیم به بازنگری در امر اختیارات وزارت صنعت، معدن و تجارت در زمینه قیمت‌گذاری‌ها گرفت تا با کاهش قیمت مصالح، قیمت تمام‌شده ساختمان نیز کاهش پیدا کند. همکاران من در کمیسیون عمران به‌دنبال این هستند که مصالح ساختمانی مانند میلگرد، تیرآهن، سیمان و... با نرخ متعارف و معقول‌تری در اختیار مصرف‌کننده قرار بگیرد. از سویی هم، وقتی در کشورمان برنامه ساخت یک میلیون واحد مسکن را داریم باید بتوانیم قیمت‌ها را نیز کنترل کنیم و اگر نتوانیم نرخ مصالح را کنترل کنیم، کار تولید بسیار سخت خواهد بود. حدود ۳۰درصد نرخ تمام‌شده هر مترمربع مسکن سهم فولاد است که نسبت بسیار بالایی را ایجاد کرده و همین مسئله باعث شده نرخ مسکن به طرز بی‌سابقه‌ای افزایش یابد، این در حالی است که جمعیت قابل‌توجهی از مردم صاحب خانه نیستند و تعداد زیادی هم از پس هزینه‌های کرایه خانه برنمی‌آیند. از همین‌رو باید نرخ تمام‌شده ساختمان را متناسب با وضعیت اقتصادی کشور کنیم تا مردم بتوانند هزینه‌های مربوط را پرداخت کنند. مجلس در همین راستا در ۳ بخش مصالح ساختمانی، تسهیلات بانکی و نرخ زمین فرمولی تعیین کرده تا نرخ مصالح و زمین تناسب بیشتری با شرایط معیشتی مردم داشته باشد.

■ سود فولادی‌ها بسیار بالاست

در یکی، دو سال گذشته نرخ فولاد افزایش پیدا کرده و این افزایش متناسب با هزینه‌های تولیدکنندگان نیست، از همین‌رو وزیر صنعت، معدن وتجارت را دعوت کردیم تا تدبیری برای این مسئله اندیشیده شود. نباید فراموش کرد که اولویت نخست کشور و تولیدکنندگان باید تامین نیازهای داخلی کشور باشد، بعد اگر مازاد تولید وجود داشت، آن را صادر می‌کنیم. اما وقتی در داخل کشور به مصالح نیاز داریم اما فولاد را صادر کنیم، قیمت‌ها نیز افزایش می‌یابد و در ادامه گران شدن مصالح باعث افزایش نرخ مسکن می‌شود. پیشنهاد مجلس در این زمینه کاملا معقول است. نمایندگان مجلس معتقدند باید هزینه‌های تمام‌شده برای تولید را محاسبه و با یک سود معقول ۲۰ تا ۳۰درصدی، محصول موردنظر را در بازار داخل عرضه کنیم. اما در حال‌حاضر قیمت‌ها بالاست و سود بسیار بیشتری عاید تولیدکنندگان می‌شود. از سویی هم یک واحد تولیدکننده ۱۰۰ واحد محصول تولید و ۱۰ واحد آن را وارد بازار سهام می‌کند. یکسری افراد نیز با دغل‌بازی در بورس سعی در ایجاد قیمت‌های غیرمعقول و بالایی دارند و ما شاهد این گرانی بیش از حد فولاد در بازارهای داخل هستیم. این در حالی است که ۹۰درصد تولیدات در انبار بوده و وارد بازار نشده و همین مسئله نیز باعث جهش قیمتی شدیدتری می‌شود. از سوی هم می‌دانیم که نظارت درستی روی این بخش‌ها وجود ندارد که این وضعیت را تشدید و عرصه را بر مردم عادی تنگ‌تر کرده است. وزیر می‌گوید من اختیار ندارم و کنترل قیمتی از توان من خارج است، مجلس هم با کمال همکاری اعلام کرده که در قالب پیشنهاد از مجلس شورای اسلامی درخواست اختیارات بیشتر کنند و ما نیز اجازه این کار را انجام خواهیم داد تا نظارت دقیق‌تری اعمال شود.

■ عرضه مسکن در بورس

نباید فراموش کرد که بازار سرمایه به این دلیل ایجادشده تا نقدینگی در جامعه جمع و به سمت زیرساخت‌های کشور و بخش تولید هدایت شود اما بازار سهام ما شرایط عادی و طبیعی ندارد، چراکه در سال‌های اخیر شاهد تشدید فعالیت‌های سفته‌بازانه در بازار سهام هستیم. نه‌تنها نقدینگی موجود در بورس به سمت تولید و زیرساخت‌های کشور نرفته، بلکه باعث شده یکسری افراد سودجو و دلال از این فضا سوءاستفاده کرده و پول‌های کلانی به جیب بزنند. به اعتقاد من، اگر در چنین بازاری مسکن هم وارد بورس شود، حتما شاهد افزایش نرخ واحدهای مسکونی خواهیم بود.

سه‌شنبه
۲۳ دی ۱۳۹۹- ۲۸ جمادی‌الاول ۱۴۴۲ - ۱۲ ژانویه ۲۰۲۰-شماره ۱۷۰۵-پیاپی ۳۰۲۳

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر: عاطفه خسروی

تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی- کوچه آزادگان شماره ۲۶- کدپستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: شرکت چاپ رواق روشن‌مهر

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲
در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

مطبوعات: افزایش سن ازدواج و پیر شدن ۵ میلیون جوان مجرد

طرح: حسین علیزاده

مترونامه

یک عاشقانه آرام

فاطمه امیراحمدی- روزنامه‌نگار: مترو گاهی شلوغ و خسته‌کننده است؛ با این حال عاشقانه‌های زیادی هم دارد. اگر کمی خاص‌تر نگاه کنی، در مترو، این شهر زیرزمینی دراز، همه جور سوژه‌ای هست. گاه در گوشه‌ای دو نفر با چشمان خندان، سرهایشان به‌هم نزدیک است و کلمات در گوش جان‌شان نجوا می‌شود.

«از پیچ آخر می‌گذری که به سکوی ورود به قطار برسی. چشم می‌گردانی تا جایی مناسب برای ایستادن پیدا کنی. روبه‌روی ورودی اول واگن دوم، دو دست گره‌خورده در هم، محل ایستادنت را تعیین می‌کنند. بدون حرف رو به جلو ایستاده‌اند. در ذهنت طبق عادت واژه‌هایی به صف می‌شوند که جوانی، فصل عاشقی است، اما نوع پوشش آنها نشان از جوانی ندارد. کنجکاو برای دیدن آنها با کمی فاصله پشت سرشان جا می‌گیری. به‌زودی صدای قطار از تاریکی تونل به گوش می‌رسد. دست‌ها همچنان یکدیگر را در آغوش دارند. قطار به ایستگاه می‌رسد و با سوتی ممتد در واگن‌ها باز می‌شود. دست‌ها یکدیگر را رها کرده، یکی به چادر که مرتب کند و دیگری حمایل می‌شود به پشت خانم. آقا، بانو را به داخل واگن بانوان هدایت می‌کند با کمال آرامش. بعد خود در انتهای جمعیت وارد واگن بعدی می‌شود. حالا صورت میانسال خانم و صورت آقا که از میانسالی گذشته را می‌بینی. اگر عاشقانه آرام را در دست‌های‌شان شاهد نبودی، نمی‌توانستی از صورت‌شان حدس بزنی در دل‌شان چه می‌گذرد.»

می‌نویسم که روزگار را نقاشی کنم.

گزارش خبری

صدای سوت قطار ملی در مترو تهران

ناوگان مترو تهران در سال‌های اخیر با کمبود واگن مواجه بوده که با کلید خوردن طرح تولید قطار ملی توسط متخصصان داخلی در سال جهش تولید، امیدها برای رونق حمل‌ونقل ریلی ایجاد شده و انتظار است در دهه فجر سوت نخستین قطار ملی در ناوگان مترو تهران به صدا درآید.

ناوگان مترو تهران در سال ۱۳۷۷ با خط تهران-کرج آغاز به‌کار کرد اما این ناوگان که سابقه ۲۲ ساله دارد، در سال‌های اخیر با تحریم‌ها با کمبود قطار به مشکل خورد و پیشرفت و توسعه خطوط و ناوگان مترو کند شد.

در این وضعیت صنعتگران و جامعه دانشگاهی کشور دست به ابتکاری خلاقانه زدند و تولید قطار ملی را تعریف و اجرایی کردند تا بتوانند با این روش حمل‌ونقل ریلی را در پایتخت و سایر کلانشهرهای کشور رونق دهند.

مدیرعامل شرکت راه‌آهن شهری تهران و حومه در این باره به ایرنا گفت: تلاش آن است که مراسم رونمایی از نخستین قطار ملی در دهه فجر امسال برگزار شود و کار محدود به تولید یک قطار نیست و حتما انبوه‌سازی دنبال می‌شود.

علی امام اظهار کرد: در مجمع عمومی مترو مجوز انعقاد قرارداد برای تولید ۱۰۵ واگن را دریافت کردیم که تفاهمنامه‌های آن با جهاد دانشگاهی و شرکت واگن‌سازی امضا شده است. امام خاطرنشان کرد: قرارداد ساخت ۲ هزار واگن قرار بود از طریق فاینانس پیگیری شود اما به‌واسطه تحریم‌ها می‌توان این فرصت را به شرکت‌های داخلی داد و از ظرفیت آنها استفاده کرد.

پیشرفت قابل‌قبول

همچنین شهردار تهران با بیان اینکه مراحل ساخت قطار ملی به‌سرعت و طبق برنامه و قابل‌قبول پیش می‌رود، گفت: شرایط تحریم هرقدر که سخت و نامیمون است، از جهاتی نیز فرصت تلقی می‌شود.

پیروز حناچی اظهار کرد: تلاش می‌کنیم با استفاده از ظرفیت کامل بخش خصوصی، مشکلات را حل کنیم و از یاد نبریم که امسال سال جهش تولید است.

وی درباره جزئیات ساخت قطار ملی نیز گفت: این قرارداد یک سال پیش بین شهرداری و معاونت علمی ریاست‌جمهوری برای طراحی و اجرای یک رام قطار منعقد شد. حناچی توضیح داد: این پروژه به پیشرفت مناسبی دست یافته و بخش زیادی از قطعات در داخل تولید شده و بخش‌های تولیدنشده نیز صرفه اقتصادی نداشته است.

وی با بیان اینکه ۱۵ کلانشهر داریم که راه‌حل اصلی مشکلات آنها توسعه حمل‌ونقل عمومی است گفت: مترو یک زیرساخت راهبردی است که امیدواریم با حمایت شرکت‌های داخلی بتوانیم ظرفیت آن را افزایش دهیم.

شهردار تهران خاطرنشان کرد: موضوع حمل‌ونقل عمومی در پایتخت یک موضوع حاکمیتی است و حمایت همه‌جانبه دولت، مجلس و شهرداری تهران را می‌طلبد.

معاون اول رئیس‌جمهوری نیز در مراسم آغاز اجرایی شدن طرح شاربغ تهران اعلام کرد: یک میلیارد دلار از محل منابع خارجی در اختیار شهرداری تهران برای توسعه حمل‌ونقل عمومی قرار گرفته است.

مشارکت دانش‌بنیان‌ها

همچنین معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهوری در این باره گفت: قرارداد ساخت قطار ملی تیر سال گذشته با شهرداری تهران بسته شد و برای این پروژه ۲۰ تا ۳۰ شرکت دانش‌بنیان به‌کار گرفته شدند. سورنا ستاری افزود: هم‌اکنون ساخت یک واگن نهایی شده و امیدواریم تا پایان سال بتوانیم یک رام قطار تولید ملی را عرضه کنیم.

وی ادامه داد: در این روند از ۲۶ درصد به ۸۵ درصد داخلی‌سازی رسیدیم که گام بزرگی است. ستاری گفت: تلاش‌های انجام‌شده ازسوی جهاد دانشگاهی برای داخلی‌سازی قطعات مترو نشان می‌دهد اگر بخواهیم، می‌توانیم به موفقیت برسیم و برای به حرکت درآوردن این اکوسیستم باید یک اراده کلی داشته باشیم.

ضرورت حمایت دولت

معاون حمل‌ونقل و ترافیک شهرداری تهران نیز در این باره تاکید کرد: باید پروژه قطار ملی به نتیجه برسد و البته این تولید ملی بدون حمایت دولت موفق نخواهد بود.

سید مناف هاشمی افزود: تهران به ۱۵۰۰ دستگاه واگن نیاز دارد که موضوع انعقاد قرارداد برای ۶۳۰ واگن با چینی‌ها مطرح است و از سوی دیگر با شرکت واگن‌سازی ملی قرارداد ساخت ۱۰۵ دستگاه و با شرکت واگن‌سازی تهران نیز ساخت ۱۰۵ دستگاه واگن را نهایی کردیم.

معاون شهرداری تهران با بیان اینکه با حمایت دولت هم از بیکار شدن جوانان جلوگیری می‌شود و هم حمل‌ونقل پاک توسعه می‌یابد، افزود: اگر ۱۵۰۰ واگن موردنیاز تامین شود، می‌توان ظرفیت حمل‌ونقل مترو را از ۲ میلیون مسافری که امروزه از آن استفاده می‌کنند به ۶ میلیون ارتقا داد که این گام موثری در راستای حمل‌ونقل پاک است.

سخن پایانی...

در حالی که ناوگان مترو تهران با ۷ خط و ۱۲۸ ایستگاه فعالیت دارد، رفع فرسودگی و اورهال کردن واگن‌های قطار بسیار مهم و ضروری است و ورود قطارهای ملی می‌تواند مرهمی بر زخم‌های این ناوگان باشد. با راه‌اندازی و تولید انبوه قطارهای ملی امید است که دیگر نیازی به واردات واگن‌های قطار نباشد و با ورود این قطارها بار دیگر تلاش متخصصان ایرانی در شرایط تحریم به رخ جهان کشیده شود.

چهره

تهرانی‌ها به وضعیت زرد کرونایی دل خوش نکنند

فرمانده عملیات مقابله با کرونا در کلانشهر تهران روز گذشته پس از برگزاری جلسه ستاد ملی مقابله با کرونا و نشست مشترک با استانداری، وضعیت اپیدمی کرونا در تهران را زرد توصیف کرد و گفت: در این شرایط دوسوم کارکنان بخش دولتی و غیردولتی می‌توانند در محل کار خود حضور یابند.

زالی ضمن قدردانی از همکاری شهروندان تهرانی که با رعایت پروتکل‌های بهداشتی موجبات کاهش بار اپیدمی را فراهم کردند، اظهار کرد: برای نخستین در هفته‌های اخیر وضعیت اپیدمی کرونا در تهران به رنگ زرد درآمد.

وی نسبت به وضعیت ناپایدار، متفاوت و شکننده تهران هشدار داد و تاکید کرد: اگر تنها ۱۵۰ بیمار جدید به بستری‌شدگان فعلی کرونایی اضافه شود، شرایط تهران بار دیگر به وضعیت نارنجی تغییر پیدا می‌کند.

فرمانده عملیات مقابله با کرونا در کلانشهر تهران شرایط کنونی تهران را بسیار شکننده اعلام کرد و گفت: با تغییر وضعیت کرونایی از نارنجی به زرد نباید تصور کنیم که این شرایط پایدار است. مردم به وضعیت زرد کرونایی دل خوش نکنند.

علیرضا زالی در گفت‌وگو با ایرنا افزود: تهران همچنان شرایط ناپایدار دارد و مردم نباید به وضعیت زرد کرونایی دل خوش کنند. انجام هرگونه رفتار پرخطر پایتخت را دوباره به سمت وضعیت نارنجی و قرمز سوق می‌دهد. وی ادامه داد: هرچند ما هم به‌طور منظم شاخص‌ها را رصد می‌کنیم تا مداخلات لازم انجام شود اما مردم هم نباید تصور کنند که با تغییر وضعیت می‌توانند رعایت پروتکل‌های بهداشتی را کم کنند. رئیس دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی با تاکید بر اینکه نباید عادی‌انگاری در این زمینه در مردم به‌وجود آید، تصریح کرد: در صورتی که مردم فکر کنند که به وضعیت عادی برگشتند و رعایت توصیه‌های بهداشتی از جمله استفاده از ماسک، فاصله‌گذاری اجتماعی، حضور نیافتن در تجمعات و نرفتن به سفرهای غیرضروری را کاهش دهند، عواقب ناخوشایندی ایجاد خواهد شد. زالی همچنین اظهار کرد: باتوجه به قرار گرفتن در فصل سرما و آلودگی هوا، شاهد افزایش بیماری تنفسی هستیم؛ بنابراین مراقبت‌ها باید همچنان با شدت ادامه پیدا کند.

از فضای مجازی

راه‌های رشد عقلانیت

محمود سریع‌القلم- پژوهشگر و جامعه‌شناس

۳۰ موردی که به رشد عقلانیت فردی کمک می‌کند:
۱- به خود می‌گوید من تولید می‌کنم، پس هستم.
۲- حداقل ۱۵ کتاب در سال می‌خواند.
۳- در اوج نزاکت، افکار مخالف خود را به چالش می‌کشد.
۴- مانند آلمانی‌ها، به قول و قرار حساس است.
۵- انتخاب می‌کند به چه موضوعی واکنش نشان دهد.
۶- توان قابل توجهی در جمع کردن حرف‌های خود دارد.
۷- سعی می‌کند وارد مغز مخالف خود شود تا او را بشناسد.
۸- حداقل از ۲۵۰۰ واژه در مکالمات خود استفاده می‌کند.
۹- مانند ژاپنی‌ها، برای انجام هر کاری آن را به ۱۰ قسمت تقسیم می‌کند.
۱۰- می‌تواند از ۲۰ سالگی، منحنی افکارش را ترسیم کند.
۱۱- می‌تواند درباره خودش، حداقل ۳۰ صفحه A۴ بنویسد.
۱۲- مانند انگلیسی‌ها، در هیچ شرایطی به دیگران دشنام نمی‌دهد.
۱۳- فرق بین ساعت ۸ و ۸ و یک دقیقه را تشخیص می‌دهد.
۱۴- مانند تونسی‌ها، اعتماد به‌نفس دارد و می‌گذارد همه حرف خود را بزنند.
۱۵- به‌شدت به عواقب کوتاه‌مدت و بلندمدت آنچه می‌گوید واقف است.
۱۶- توانایی خودانتقادی مکتوب خود را دارد.
۱۷- از اعداد، فراوان استفاده می‌کند.
۱۸- دروغ نمی‌گوید چون در پی ساختن عمارت اعتماد است.
۱۹- آنقدر کنار رودخانه می‌نشیند تا زمانه خود پاسخ ناجوانمردی را بدهد.
۲۰- حداقل وابستگی مالی به نهاد دولت را دارد.
۲۱- برای درک مقام تنهایی، تلاش می‌کند.
۲۲- مانند چینی‌ها، تصمیم‌های او نشأت گرفته از واقعیت‌های ملموس است.
۲۳- آنقدر وظیفه‌شناس است که به‌ندرت فردی به او تذکر می‌دهد.
۲۴- سعی می‌کند حرف افراد را از طریق دنیای درون آنها درک کند.
۲۵- مانند مردم اسکاندیناوی، تواضع ذاتی را تمرین می‌کند.
۲۶- فرصت مقایسه از طریق سفر فراوان را به‌دست می‌آورد.
۲۷- از طریق چشم و تبسم، مخالفت خود را به نمایش می‌گذارد.
۲۸- عموم واکنش‌های خود را با دید بلندمدت تنظیم می‌کند.
۲۹- ذهنش بیشتر با Fact قضاوت می‌کند تا با وهم، حدس و گمان.
۳۰- مانند یک حقوقدان، در استفاده از واژه‌ها وسواس دارد.

ارمغان ویروس تاجدار برای مشاغل ایرانی چه بود؟

از توسعه مشاغل خانگی تا کسب‌وکارهای اینترنتی

به‌دنبال شیوع کرونا در ایران بیشتر کسب‌وکارها آسیب دیده و با مخاطرات بسیاری مواجه شدند. مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در گزارشی به بررسی و تحلیل فرصت‌ها و تهدیدهای کرونا برای کسب‌وکارهای ایرانی پرداخته و ۳ سطح ریسک بین‌المللی، ملی و صنعت و کسب‌وکار را که کسب‌وکارهای ایرانی با آن مواجه شده‌اند، شناسایی کرده است.

کاهش تولید و تقاضای جهانی

در ریسک اول و سطح بین‌المللی، به موازات کاهش تولید در جهان تحت تاثیر کرونا، زنجیره تامین نیز به‌شدت دچار چالش شده و تقاضای نهایی برای کالا و خدمات کاهش یافته است. فارغ از شوک کوتاه‌مدتی که به بازار عرضه و تقاضا وارد شده، به‌دلیل نامشخص بودن زمان پایان کامل کرونا در جهان، ریسک بازگشت آن و درگیری بیشتر کشورها با این بیماری، صادرات کالاهای غیرنفتی کشور به‌ویژه به کشورهای همسایه و تامین مواد اولیه مورد نیاز صنایع و کسب‌وکارهای داخلی نیز دچار مشکل شده است.

کاهش درآمدهای ارزی و مالیاتی

در ریسک دوم و سطح ملی، کاهش صادرات به کشورها، در کاهش درآمدهای ارزی و کاهش مالیات کسب‌وکارها در کاهش منابع درآمدی دولت اثرگذار است. کسری بودجه دولت نیز به‌دلیل افزایش هزینه‌های ناشی از کرونا از قبیل اختصاص تسهیلات حمایتی و بودجه‌های بهداشت و درمان افزایش و به‌دلیل ناپایداری وضعیت بنگاه‌ها و آسیب‌دیدگی کسب‌وکارها درآمدهای دولت کاهش یافته است.

کاهش فروش و بهره‌وری

ریسک سوم در سطح صنایع و کسب‌وکارها است که در این سطح، شرکت‌ها به لحاظ عرضه با مشکلات بسیاری در بحث لجستیک و زنجیره تامین مواد اولیه، کاهش فروش و بهره‌وری مواجه هستند و به لحاظ تقاضا نیز سلیقه و انتظار مشتریان در حال تغییر است که این امر افزایش ریسک کسب‌وکارها را به‌دنبال دارد. البته مشاغلی که بر بستر اینترنت به فعالیت ادامه داده و فروش آنلاین داشته‌اند، همچنین تولیدکنندگان محصولات بهداشتی و مواد غذایی و شرکت‌های دارای قابلیت دورکاری، ریسک پایین‌تری را تجربه می‌کنند. بررسی‌ها نشان می‌دهد مشاغل خدماتی با شیوع کرونا، بیشترین آسیب را متحمل و با کاهش تقاضا روبه‌رو شدند که در این بخش محاسبه میزان دقیق اثرپذیری مشاغل زیرمجموعه بخش خدمات مشکل‌تر از مشاغل زیرمجموعه بخش‌های تولیدی است.

تاب‌آوری مشاغل

براساس این گزارش، تجربه و سیاست کشورها در مواجهه با بحران‌هایی نظیر کرونا، افزایش تاب‌آوری است، چراکه تاب‌آوری کسب‌وکارها در این شرایط از اهمیت بالایی برخوردار است.

صرف‌نظر از چالش‌ها و تهدیدهایی که کرونا به‌وجود آورده، نباید فرصت‌هایی که در شرایط کرونا می‌توان خلق کرد را نادیده گرفت. پیش‌نیاز تبدیل تهدید فراگیری بیماری کرونا به فرصت برای کسب درآمد در انواع کسب‌وکارها، روی آوردن به تفکرات خلاقانه و مبتکرانه در زمینه‌های کاری و ظهور فرصت‌هایی نظیر توسعه مشاغل خانگی، رواج کسب‌وکارهای دیجیتالی، توسعه استارت‌آپ‌ها و همچنین استقرار کامل و رشد فزاینده دولت الکترونیک و تسهیل دریافت مجوزهای کسب‌وکار است.

سخن پایانی...

برای حمایت از مشاغل و کسب‌وکارها در دوران کرونا، اعمال تخفیف‌های مالیاتی، معافیت‌های بیمه‌ای، حمایت‌های مالی و اعطای تسهیلات سرمایه در گردش از جمله پیشنهاداتی است که می‌تواند موردتوجه واقع شود. در عین حال ارائه مجوز برای راه‌اندازی فروشگاه‌های مجازی و توسعه کسب‌وکارهای اینترنتی و فعال شدن دیپلماسی اقتصادی کشور به جهت حفظ بازارهای صادراتی و وارداتی موضوعی است که در شرایط کرونا باید در دستور کار قرار گیرد.

ادامه داستان کرونا، مسافرگیری و قیمت بلیت هواپیما

رئیس هیات مدیره انجمن شرکت‌های هواپیمایی ایران نسبت به ورشکستگی ایرلاین‌ها در پی اجرای محدودیت ۶۰ درصدی مسافرگیری هشدار داد و گفت: براساس دستورالعمل جهانی هیچ یک از ایرلاین‌ها مجبور به کاهش ظرفیت خود نیستند و سیستم تهویه هوا در هواپیما تامین‌کننده ایمنی است، این در حالی است که در نقطه مقابل نسبت به برخورد با گرانفروشی بلیت هواپیما نیز تاکید می‌شود. با این همه انجمن شرکت‌های هواپیمایی اعلام کرده ادامه اجرای مصوبه محدودیت ۶۰ درصدی در مسافرگیری، ورشکستگی ایرلاین‌ها را به‌همراه دارد؛ ضمن اینکه لغو این محدودیت اثری هم در افزایش شیوع کرونا ندارد.

ادامه برخورد با گرانفروشی بلیت هواپیما

ابوالقاسم جلالی، معاون هوانوردی و امور بین‌الملل سازمان هواپیمایی کشوری: رصد همه عرضه‌کنندگان بلیت هواپیما توسط سازمان هواپیمایی کشوری به‌عنوان متولی نظارت بر آنها ادامه دارد و مانند هفته گذشته با دیگر متخلفان و گرانفروشان برخورد خواهیم کرد. در همین راستا مشخص شد ۲ سایت غیرمجاز فروش بلیت هواپیما که بدون اخذ مجوز از سازمان هواپیمایی کشوری اقدام به فروش غیرقانونی و بالاتر از نرخ مصوب بلیت کرده بودند، در راستای تکالیف قانونی این سازمان به دستگاه قضایی برای پیگرد حقوقی معرفی شدند. به‌علاوه اینکه مردم نگران افزایش قیمت بلیت هواپیما نباشند، چراکه سازمان هواپیمایی کشوری در برابر هر گونه تخلف و گرانفروشی خواهد ایستاد و در این زمینه با هیچ کسی تعارف ندارد.

نیاز به تجدیدنظر فوری در محدودیت مسافرگیری

یونس دقیق‌کیا، رئیس هیات مدیره انجمن شرکت‌های هواپیمایی ایران: اگر در محدودیت‌های ایجاد شده برای شرکت‌های هواپیمایی و قوانین مخل کسب‌وکار صنعت حمل‌ونقل هوایی، تجدیدنظر فوری نشود، شاهد ورشکستگی و تعطیلی برخی از شرکت‌های هواپیمایی خواهیم بود. شرکت‌های هواپیمایی از ابتدای شیوع بیماری کرونا باوجود فشار اقتصادی بسیار سنگین و کاهش مسافر پروازها از تعدیل نیروهای خود اجتناب و تلاش کرده‌اند همراه سایر دستگاه‌های خدمت‌رسان به مسئولیت اجتماعی خود عمل کنند، این در حالی است که حمل‌ونقل هوایی بیشترین آسیب را در این میان دیده است؛ بنابراین شایسته نیست که برخلاف قوانین بین‌الملل، با اعمال محدودیت‌های غیرضروری متحمل ضرر بیشتری شوند. به‌علاوه اینکه شرکت‌های هواپیمایی همواره ایمنی پرواز را از هر جنبه سرلوحه کار خود قرار می‌دهند. رعایت محدودیت ۶۰ درصد ظرفیت در پروازهای داخلی که ازسوی ستاد کرونا به شرکت‌های هواپیمایی تحمیل شده، شرایط را برای ایرلاین‌ها سخت‌تر از قبل کرده، به همین دلیل خواستار لغو این محدودیت شده‌ایم. براساس آمار شرکت‌های هواپیمایی داخلی در ۶ ماه گذشته ۴۳ درصد مسافران پروازهای داخلی و ۹۶ درصد مسافران پروازهای بین‌المللی خود را از دست داده‌اند. این شرکت‌ها در آبان امسال با اعمال محدودیت ۶۰ درصدی نسبت به آبان سال ۹۸ بیش از ۴۹ درصد کاهش مسافر داشته‌اند. این کاهش در حالی ادامه دارد که تمامی هزینه‌های ثابت شرکت‌ها وجود دارد و براساس دستورالعمل‌های جهانی صادره از ایکائو و یاتا، هیچ یک از ایرلاین‌ها مجبور به کاهش ظرفیت خود نیستند و سیستم تهویه هوا در هواپیما تامین‌کننده ایمنی است و استفاده از ماسک در طول پرواز تنها توصیه برای ایمنی بیشتر مسافران پرواز‌ها است.